

**Gospodin
nam je povjerio
i Crkvu i stvorenje**

Bog i(li) priroda

Ljubav je jača od zla

**Mijenjajući druge,
mijenjamo sebe**

Bogati Bogom

Donnie, tako sam sretna!

**Brak i obitelj –
početak novog svijeta**

Pokret Vjera i Svjetlo

Bolnica Gospe Međugorske

**Otrijezniti se,
poniziti i ohrabriti**

**Protiv zla pobačaja
boriti se možemo jedino ljubavlju**

Mladi, idite protiv struje!

Draga djeco!
S radošću sam i danas s vama i sve vas pozivam, dječice, molite, molite, molite da biste shvatili ljubav koju imam za vas. Moja ljubav je jača od zla, dječice, zato se približite Bogu da biste osjetili moju radost u Bogu. Bez Boga, dječice, nemate budućnosti, nemate nade ni spasenja, zato ostavite zlo i izaberite dobro. Ja sam s vama i s vama zagovaram pred Bogom za sve vaše potrebe. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

25. srpnja 2015.

Snimio Josip Vasilj

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323
Zamjenica glavnog urednika i služba preplate
Lidija Paris
e-mail: lidija_paris@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 342
Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
FramZiral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-04-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.
Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €
UPLATE
Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352
Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22
Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2
Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044
Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)
Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Gospina škola

Gospodin nam je povjerio i Crkvu i stvorenje, FRA T. PERVAN
Bog i(li) priroda, FRA I. DUGANDŽIĆ
Ljubav je jača od zla, L. PARIS
Mijenjajući sebe, mijenjamo druge, FRA M. ŠAKOTA
Bogati Bogom, P. TOMIĆ
Donnie, tako sam sretna!, D. KLIMEK
Pokret Vjera i Svjetlo, M. H. MATHIEU
Bolnica Gospe Međugorske, F. MIHALJ
Svjedočanstvo, JAKOV ČOLO
Otrijezniti se, poniziti i ohrabriti, FRA M. KNEZOVIĆ

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Gospini bomboni, R. RUKAVINA
Protiv zla pobačaja boriti se možemo jedino ljubavlju, N. NAKIĆ
Mladi, idite protiv struje! K. MILETIĆ

Godina posvećenog života

Isusovci, FRA D. BOLČIĆ

S kršćanskog Istoka

Sveti rat protiv izvora svih zala – oholosti, M. EGGER

Putopis Svetom zemljom

Uznesenje Marijino u Jeruzalemu, FRA A. ŠAKOTA

Marija, zagovornica Hrvata

Gospa Kondžilska, FRA K. LOVRIĆ

Duhovnost prirode

„Hvaljen budi, Gospodine moj, sa svim stvorenjima svojim“, FRA B. VULETA
Gospin ttn, FRA M. CRVENKA

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Još o nazivima za osobe posvećenoga života, M. MAMIĆ

Znanost i vjera

Tajna Kleopatrina nosa i Voltaireove smrti, I. MUSIĆ

Dnevna misna čitanja

Poticaaj za *lectio divina*

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Fotografiju na naslovnici snimio Josip Vasilj

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ
TOTIN

ČUDESNA JE SNAGA MEĐUGORJA! Ovdje se dolazi umoran i opterećen, a vraća se odmoran, ojačane volje i probuđene ljubavi. Obnovljena duha i osvježeni u svom pozivu osjećalo se i oko 400 svećenika koji su iz 23 zemlje svijeta sudjelovali na 20. međunarodnom seminaru za svećenike.

„Prvi sam put u Međugorju i sve me jako dirnulo.“

„Od srca hvala za duhovne vježbe koje su za mene bile izvorom Božje milosti i milosrđa.“

„Došao sam prvi put. Zahvaljujem Bogu, Gospi i dobrim ljudima što su mi omogućili doživjeti najljepše duhovne vježbe u mom svećeničkom životu.“ ...Samo su neke od izjava sudionika ovoga seminara.

Obnovljeni brakovi temelj su svake zdrave i sretne zajednice. Osnaženi, ohrabreni i osvježeni vjerom svojim se domovima vraćaju sudionici 15. po redu seminara za bračne parove.

Neopisivo je iskustvo promjene koja se ovdje događa. Sve je tako jednostavno, ali tko se otvori, doživi duboko duhovno prosvjetljenje.

Dok ovaj broj Glasnika mira bude u tisku, u Međugorju će na duhovnoj obnovi na 26. Mladifestu sudjelovati mladi iz cijeloga svijeta.

Mladifest – izvor je to na koji su kroz proteklih 25 godina dolazile tisuće i tisuće mladih. Duhovnu okrpju na tom izvoru doživljavaju u svakodnevnom slavljenju euharistije, u slušanju svjedočanstava obraćenja ljudi iz cijeloga svijeta, u klečanju pred Presvetim oltarskim sakramentom, molitvi krunice, koračanju u procesiji s Presvetim, u susretu s Milosrdnim Bogom u sakramentu pomirenja, u penjanju na Križevac, na Brdo ukazanja, a sve to u velikoj radosti i pjesmi.

Mladifest je prilika da postavimo neka pitanja: Što je tako privlačno u Mladifestu? Što mlade motivira da satima po žegi mole i plešu, u tišini

se klanjanju Isusu i radosni zanosno pjevaju?

Pitanja nas najprije vode do pokretača Mladifesta – do fra Slavka Barbarića. Je li u fra Slavku ključ za ulazak u tajnu Mladifesta ili u nečemu drugome što je i on sam otkrio pa potom mladima posredovao?

Fra Slavko nikad nije ostajao na riječima. Njegove riječi bila su njegova djela. Mladifest je bila njegova riječ upućena mladima, zapravo s mladima zajedno. Postojala je velika bliskost između fra Slavka i mladih. On ih je volio, a oni su ga, privučeni njegovom posebnom karizmom, držali prijateljem i učiteljem. Mladi su se u njegovoj blizini osjećali prihvaćeno. Shvaćali su da fra Slavko nikoga od njih ne odbacuje, ne osuđuje. Jednom prilikom je rekao: „Ljudima nemojte nikada govoriti ni da su loši niti da su dobri, nego ih pozivajte da budu bolji.“ Upravo tako se odnosio prema mladima ne želeći im se ni svidjeti niti ih kritizirati, nego ih je pozivao i pomagao im da budu bolji.

I danas, gotovo 15 godina da fra Slavka nema, mladi na ovaj susret dolaze iz cijeloga svijeta u sve većem broju. To nas navodi na zaključak da nije fra Slavko prvotni pokretač, nego ono što je i njega pokretalo da započne takvu molitvenu obnovu kao što je Mladifest.

Odgovor se s jedne strane krije u žedi mladih za Bogom, za mirom, smislom života, iskustvom vjere, a s druge strane u samom Međugorju – mjestu Božje i Gospine blizine. Bog i Gospa su posvuda, ali ovdje su tako „opipljivi“, tako blizu da se zaleđena srca tope i zacementirana mekšaju.

Možemo bez pretencioznosti konstatirati: Milijuni vjernika su se vratili svojim domovima obnovljeni na vrelu međugorske duhovnosti. To je Međugorje – mjesto gdje se rađa, obnavlja, osvježava i produbljuje vjera današnjeg čovjeka.

Svećenici u Isusovoj i Marijinoj školi

GOSPODIN NAM JE POVJERIO I CRKVU I STVORENJE

U Međugorju su upravo završile međunarodne duhovne vježbe za svećenike. Tjedan su dana boravili ovdje svećenici iz cijeloga svijeta. Njih više od četiri stotine! I tako iz godine u godinu. Što je to što ih privlači i oduševljava u Međugorju, što ih godimice dovodi ovamo? Bez velike promidžbe, bez najava u sredstvima priopćivanja, spontano se odlučuju na daleki put da bi ovdje bili u Isusovoj i Marijinoj školi.

PRIJE NEKOLIKO GODINA, U GODINI SVEĆENIKA KOJU JE PROGLASIO PAPA BENEDIKT XVI., ODRŽANE SU DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE U ARSU, MJESTU U KOME JE BLAGOSLOVLJENO I SVETAČKI DJELOVAO SV. IVAN MARIA VIANNEY.

Bilo je prisutno otprilike 1 200 svećenika, glavni je predavač bio bečki kardinal Christoph Schönborn, a video-vezom obratio im se sam Papa. Arški župnik znao je reći kako je svećeništvo ljubav Srca Isusova i Marijina. Upravo to žele iskusiti svećenici i ovdje u Međugorju, osjetiti da ih Isus ljubi i treba u svome vinogradu, da ih Marija ljubi i poziva te odavle odlaze ispunjeni i ohrabreni. Uzajamnost božanske i ljudske ljubavi i darivanja, to je u konačnici svećeništvo!

U ovome broju svoga glasila donosimo dojmljivo svjedočanstvo američkoga svećenika koji se čudesnim zahvatom Božje milosti iščupao iz pakla droge i ovisnosti. I on je na sebi iskusio ono što se dogodilo velikom Augustinu kad je u svojim dvojabama čuo jasni glas: *Tolle et lege!* – *Uzmi i čitaj!* U svojoj pustinji ovaj je mladić posegnuo za knjigom koja bijaše prva na američkom tlu koja je zborila o Međugorju. Cijelu je noć gutao svjedočanstvo o Mariji u Međugorju. Nije ju puštao iz ruku dok je nije do kraja pročitao. Bio je zahvaćen milošću! Upravo kao i Augustin. Doživio je nutarnji potres, zaokret, doslovce prevrat u vlastitom srcu. Ne bijaše više puta natrag, nego samo naprijed, s Marijom, prema svećeništvu i trajnom svjedočenju o djelovanju milosti u životu. I to danas, u vremenu posvudašnjosti droge, razvrata, relativizma. Otkrio je istinu i za nju danas živi. Vrijedi pročitati to svjedočanstvo. Takvih je stotine i tisuće, međugorskih zvanja, onih koje je milost Međugorja dodirnula, zahvatila, naskroz promijenila.

Svojom enciklikom *Laudato Si* papa Franjo snažno se zauzeo za očuvanje zemlje. Gospodin nam je povjerio

FRA TOMISLAV
PERVAN

ISUS KAO UČITELJ IMA DOSLOVCE SVOJ „MASTERPLAN“, NE GOTOVE RECEPTE, NEGO OKVIRNU I CJELOŽIVOTNU ZADAČU: TREBA BITI U NJEGOVOJ ŠKOLI, DOSLOVCE CIJELOGA ŽIVOTA, KAKO SU TO ČINILI SVECI TIJEKOM POVIJESTI.

zemlju da je njegujemo, obrađujemo, a ne iskorišćujemo i zlorabimo. Mnogi govore da Papa u enciklici nastupa 'antimodernistički'. U središtu njegovih misli nije zemlja kao planet, nego čovjek koji se mora obratiti, koji mora premisliti životne premise kojima pristupa Božjem stvorenju. Bez nutarnjega obraćenja, bez prihvata Božje zbiljnosti nad nama i u životima, nemoguće je spasiti Plavi planet od daljnega uništavanja i pustošenja.

Slično se daje prenijeti i na Crkvu. Gospodin nam je povjerio svoje djelo da ga nastavimo u svijetu, da ga čuvamo, da Crkvu ljubimo, njegujemo. Upravo prema nacrtu koji nam predstavlja i poručuje Poslanica Efežanima slijedeći Isusove naputke i apostolsku praksu. Ljetni su mjeseci. Vrijeme je svećeničkih ređenja, mladih misa, redovničkih zavjeta, stupanja u novicijat. Vrijedi i na ovome mjestu prozboriti koju o tim bitnim nadnevcima i događajima za život Crkve u suvremenom svijetu te u budućnosti, nakon ovih netom održanih svećeničkih duhovnih vježba. Budućnost i blagoslov Međugorja zavisi i od svetosti svećenika koji budu djelovali ovdje.

KAD ISUS POZIVA...

Koji je smisao poziva u Crkvi? Koja je nakana samoga Gospodina kad poziva pojedince u svoju službu? Uzmemo li Markovo Evanđelje, pronaći ćemo u njemu gotovo brzojavnim stilom opisane zgode iz Isusova života i djelovanja. Kod poziva, kod izbora Dvanaestorice, lapidarno on veli: Pozvao ih je *da budu s njime!* Marko veli: Isus pozva k sebi one *koje sam htjede*. Oni pristupiše k njemu. I on postavi Dvanaesticu da budu s njime, da ih šalje navješćivati i s vlašću izgoniti zle duhove (Mk 3, 13-15). Ne može kraće, kao na teletekstu. Krajnje oskudne informacije koje u sebi sadrže teologiju poziva. Apostoli

Snimio Josip Vasilij

Po svojoj biti Crkva je misionarska, što stalno naglašava i papa Franjo. Ona mora izići iz sebe, na ulice i rubove društva. Sol mora u svijet, mora nestati i priječiti da se svijet ne pokvari i ne istrune.

su njegov osobni izbor. Njih izabire poimence. Marko odmah nabraja njihova imena. Uzmemo li cijelo surječje, poglavito nastavak, vidimo da su Dvanaestorica nešto kao jezgra, nucleus novoga Izraela.

Kako sve započinje? Isus se uspinje na brdo. Time nije samo izrečena Isusova povezanost s Božjim, Očevim stvorenjem, s prirodom, s galilejskim krajolicima u kojima je odrastao. Time se želi istaknuti i teološka poruka i značenje samoga pojma brda. Naime, misao nam leti na brdo Sinaj, brdo Tabor, Brdo blaženstava. Sve to tvori podlogu Isusove prave nakane. Brda su u Svetome pismu mjesta Objave. Za Isusa brda su mjesta na kojima moli, razgovara s Ocem, ona su znameniti uspona duha prema Nebu, prema Bogu. Ona su mjesta posebne blizine Bogu, svomu Ocu.

Luka veli da je Isus cijelu noć molio, te nakon noći provedene u molitvi sišao s brda i odabrao Dvanaesticu (6, 12). Nakon cjelonoćne molitve i dvogovora s nebeskim Ocem izabire učenike. To je slijed biblijskih odašiljanja. Otac šalje Sina, Isus je Očev odabranik i miljenik; Sin odabire Dvanaesticu, oni su njegovi miljenici i odabranici. Apostolsko utemeljenje i ustroj Crkve plod je Gospodinove molitve, molitvenoga odnosa prema Ocu, razgovora Oca i Sina u Duhu Svetome, i stoga je Crkva kao pojavnost dio božanske

Objave. Isus kao Učitelj ima doslovce svoj „masterplan“, ne gotove recepte, nego okvirnu i cjeloživotnu zadaću: Treba biti u njegovoj školi, doslovce cijeloga života, kako su to činili sveci tijekom povijesti.

DVANAESTORICA I CRKVA

To slanje Dvanaestorice temelji se u djelu, činu stvaranja. Isus postavi Dvanaesticu. U izvorniku se doslovce veli 'epoiesen' (korijen i za 'poetiku!'). Isus je stvorio, načinio Dvanaesticu. Isus od Dvanaestorice pojedinaca koji su ga slijedili, koje zove poimence, stvara nešto posve novo. Riječ koju evanđelist Marko rabi na ovome mjestu ista je kao i ona koju rabi prorok Izaija kad govori o stvaranju Izraela kao naroda. Ondje se doslovce veli (Iz 43, 1) da je Gospodin stvorio Izraela, da ga je oblikovao ('creans te, formans te, Israel' – lat.). Istovjetni izričaj imamo u Marka kao i u Septuaginti, grčkom prijevodu Staroga zavjeta, kad Bog stvara nebo i zemlju. Ima to u sebi dvostruko značenje. Dvanaestorica su apostola znamen, simbolika dvanaestorice sinova Jakovljevih u Starom zavjetu. Oni su u temeljima novoga Izraela, Crkve. Crkva je novi Božji narod. Novi Izrael. I kao što je Izrael Božja tvorevina, tako je i Crkva Božja Božji original, svoje postojanje ima zahvaliti Isusovu htijenju i volji, njegovoj riječi kojom pojedince poziva u svoje društvo. Crkva je skupina pozvanih (ek-klesia, doslovce, 'pozvana', 'sazvana', 'sabor') u Isusovu društvu.

Iz toga slijedi da nam je Crkva povjerena kao stvorenje, Kristova tvorevina. Ne možemo je mi prema svojim prohtjevima ili svjetskim mjerilima i kriterijima samovoljno oblikovati, preoblikovati, re-formirati, davati neke nove forme, ili pak prilagođavati njoj povjerenu Poruku nekim novim svjetskim mjerilima, standardima ili životnim stvarnostima i okolnostima. Trebalo bi glasiti upravo suprotno: Svoje živote i svoju životnu praksu i cijeli svijet prilagoditi i mjeriti te suobličiti prema Božjim napatcima, zapovijedima, mjerilima. Dati se voditi Božjom riječju i Božjim Duhom.

U ISUSOVOJ ŠKOLI

„Načinio“ je Dvanaesticu da budu s njime! Prije nego tu dvanaesticu, praoce i temelje novoga Božjega naroda, pošalje u misije da naviještaju

Radosnu vijest, najprije moraju biti s njime, u njegovu društvu i školi. Oni su njegova duhovna djeca. Promatrati Gospodina i Učitelja, njegov životni stil, upijati njegove riječi, slušati što on govori, sve to u sebi 'preživati', u sebe integrirati. Učiti kako on moli, slijediti primjer njegove molitve i životnoga stila, zajedno s Isusom stupati u odnos s Ocem, biti ispunjen Isusovim Duhom, jednom riječju: Postati Isusovi prijatelji koji naskroz žive iz odnosa prema njemu i s njime. Oni su ona 'elitna trupa' oko samoga Gospodina koji ih 'obučava', 'trenira', podvrgava kušnjama, ispitima; Petar je nekoliko puta pobrao i 'lošu ocjenu' za svoju brzopletost i nepromišljenost. Isus ne izabire 'stručnjake' nego ljude iz puka, obične, neugledne, anonimuse. Među njima nema nijednog farizeja, nijednog pismoznanca, nema nijednog specijalno upućena i angažirana u vjerskim stvarima, nema saduceja iz svećeničke kaste u Jeruzalemu. Sve sami neuki 'laici', osobe iz puka. Njima, a ne svećeničkoj kasti u Jeruzalemu, na Posljednoj je večeri povjerio nalog: Činite ovo meni na spomen. To je vjera Crkve, naime, Isus ih je Duhom pomazao i zaredio, učinio svećenicima i pastirima, navjestiteljima.

U tim riječima i Isusovoj praksi sadržan je gotovo sav odgojni program svih koji stupaju u duhovni stalež. Bez te intimne prakse i drugovanja s Isusom nema svećenika, redovnika, redovnica. Cilj i smisao svega obrazovanja i odgoja sastoji se upravo u tome. Apostolska škola i apostolski 'pastoralni praktikum' ne može biti nikakav drugi osim ovoga što su ga 'pohađala' i polagala Dvanaestorica u Gospodinovu školi. Sve je ostalo drugotno, drugorazredno. Bez izričite usmjerenosti na Krista, kristocentričnosti, nema plodotvorna djelovanja u Gospodnjem vinogradu. Stvoriti molitveni i prijateljski odnos i ozračje prema Isusu Kristu, odnos koji nosi i nadahnjuje u svagdanjem životu, u pastoralu. Krist mora biti u žarištu svega našega mišljenja, govorenja i djelovanja.

BITI U ISUSOVU DRUŠTVU ZNAČI BITI POSLAN

Ne smijemo se zadržati ni na kakvu sentimentalnu odnosu prema Gospodinu, upustiti se u duhovni 'sentiš', nego prihvatiti Isusa u cjelokupnosti njegova navještaja, u svojoj oporosti i

njegove i apostolske egzistencije. Isus je započeo navještaj: *Obraćajte se! Vjerujte Radosnoj vijesti!* Nigdje i nikada Isus ne kaže: Nastavi živjeti kako si živio, dobro je to i ispravno. Nikada nije blagoslivljao niti odobravao svjetski ili mondani stil života. Cjelokupnost Isusova navještaja, poruke i nauka stoji pod zajedničkim nazivnikom: Obraćanje, a ne blagoslivljanje postojeće životne situacije ili 'amenovanje' života kojim čovjek živi.

Marko veli: Da budu s njime i da ih šalje! To je u temeljima Crkve, to je temelj kršćanskoga i svećeničkoga iskustva kao i bitna značajka Crkve od samih početaka. Biti poslan! Biti u Isusovu društvu znači biti poslan, znači nositi Isusa ljudima, nositi ljudima jedinu pravu poruku spasenja i oslobođenja. Činiti u njegovu

Cjelokupnost Isusova navještaja, poruke i nauka stoji pod zajedničkim nazivnikom: Obraćanje, a ne blagoslivljanje postojeće životne situacije ili 'amenovanje' života kojim čovjek živi.

Duhu ono što je on činio, naviještati, izgoniti nečiste sile, liječiti srca slomljena – naprosto, čistiti i oslobađati svijet od svih protubožnih sila, bolesti i zaraze. Po svojoj biti Crkva je misionarska, što stalno naglašava i papa Franjo. Ona mora izići iz sebe, na ulice i rubove društva. Sol mora u svijet, mora nestati i prijeći da se svijet ne pokvari i ne istrune. Daka, sol zna paliti i boljeti, napose ako se pospe na otvorene rane, ali upravo na taj način sol liječi, podaruje okus i biva začinom svijetu. Isus nam svojim pogledom uvijek pokazuje vrata, šalje nas van. Treba otvoriti vrata, ići k ljudima.

ISUS ZOVE POIMENCE

U nastavku zgrade o pozivu učenicima imamo nabranje imena. Rekli bismo, čemu još i ta gnjavaža s imenima. Međutim, taj poimenični popis apostola sadrži u sebi puninu značenja. Dvanaestorica se poimence nabrajaju. Bog poziva svakoga poimence. Nikada Isus ne zove *en masse*. Svatko je osobno oslovljen, u svome neponovljivu identitetu, sa svojom

jedincatom poviješću, obiteljskim korijenima, pa čak i nadimcima. I za obreda krštenja kao i potvrde izriče se osobno ime. Upravo u liturgiji imamo izrijekom spominjanje imena, od službenih, svetaca, pa do pokojnika kojih se u euharistiji spominjemo. Crkva nije matematička, brojčana veličina ni cjelina, članovi Crkve nisu puke brojke. Bog poziva svakoga poimence. Stoga ni Dvanaestorica nisu matematička veličina. Svatko je od njih osobno pozvan, osobnim imenom imenovan.

U Novom zavjetu imamo više popisa apostola. U nabranjima imena postoje stanovite razlike, ali se u jednome slažu: Na prvom mjestu uvijek je Petar-Kefa. Njega je sam Gospodin posebice izdvojio između ostalih, učinio ga temeljem i

svome karakteru bio je daleko od toga da bi slovio kao postojan, čvrst, temeljit, poput hridi. Ime Petar uključuje novu službu. Biti 'Stijena' Crkve – to mu je sam Gospodin podario, nije to svojim zaslugama izborio. Nije mu objavilo „tijelo i krv“, biti naime prvi koji je priznao Isusa Mesijom, nego izravno Otac nebeski (usp. Mt 16, 16.18). Sam ga Isus čini znakom i temeljem jedinstva Crkve pa Petru, kao i nasljednicima, papama, pripada obveza ali i pravo imenovati biskupe u Crkvi.

Svaki je od Dvanaestorice značajan. Tu je i Juda Iskariotski, uvijek s pridjevkom izdajice. I kad je zajednica apostola, Crkva, nakon Isusova uskrsnuća i Judina otpada te tragična skončanja, trebala upotpuniti broj apostola, kockom je izabran Matija. Djela apostolska vele da Judino „biskupstvo“ (doslovce: episkopen-episcopatum) treba preuzeti drugi (1, 20). Crkva je ondje gdje je Petar, gdje su biskupi u zajedništvu s Petrom. Današnji biskupi ne nadomještaju apostole, nego preuzimlju i prihvaćaju njihovu službu, s jasnom zadaćom: služba naviještanja, posvećivanja, usadašnjavanja samoga Gospodina u sakramentima i riječi u svakome vremenu.

su odgovor na Isusovu riječ. Navještaj je mjesto gdje se svaka teologija kao znanost ovjerovljuje, u navještaju se očituje je li moguće ono, što se nauči u školi ili za studija teologije, prenijeti na oltar, propovjedaonicu, život.

Jednom se zgodom veliki Romano Guardini, koga papa Franjo u najnovijoj enciklici često navodi, izrazio kako je sv. Augustin zapamćen ne po svojoj filozofiji ili teologiji, nego po svojim propovijedima. Da je iza sebe ostavio samo svoju filozofiju, bio bi doskora zaboravljen. Njega su njegove propovijedi, homilije, učinile besmrtnim, one su i danas silno duhovno blago. To je značajka i pape Benedikta, teologa i propovjednika. Veliko značenje na to polaže i papa Franjo svojim svakodnevnim

Snimio Josip Vasilj

znamenom jedinstva Crkve. Šimun, veli Marko, komu Isus nadjenu ime Petar, potom dvojica Zebedejevih sinova, Jakov i Ivan, koje prozva 'Boanerges'. Šimunu daje ime Petar-Kefa, a ovoj dvojici nadimke (u izvorniku: onomata), 'Sinovi groma'. Šimun dobiva novo ime, ova dvojica nadimke koji se odnose na njihove karakterne značajke. Vjerojatno su bili temperamentni, vruće krvi. Šimunu 'Petar' nije nadimak, po

TUMAČI ISUSOVE RIJEČI

Nikada nije dovoljno naglašavati činjenicu da su apostoli, a nakon njih tijekom povijesti sveci, istinski tumači Isusove riječi, evanđelja. Sveci su osobe koje je Božja riječ dirnula, zahvatila, njih su stvorili i oblikovali (creatio-formatio) Duh i Riječ. Svojim životom tvore most i nutarnje surjeđe između Isusova i našega vremena.

Crkva postoji jer ju je Krist htio, ona zahvaljuje svoje postojanje upravo Isusovoj riječi i volji i time se trajno hrani, usuprot tvrdnjama nekih egzegeta koji tvrde kako Krist nije imao nakanu ustanoviti Crkvu. I crkvene su službe utemeljene u Isusovoj riječi i nakani, one

kratkim tumačenjem evanđelja. Konkretni primjeri kako se Isusov nalog i danas u praksi ožbiljuje. Riječ je uvijek veća od nas, Kristova nas riječ i primjer uvijek nadvisuju, i lijepo je i blagoslovljeno znati da još uvijek imamo neiscrpivo blago mudrosti i spoznaje koje se kriju u Božjoj riječi. Stoga smo pozvani doživotno biti u Isusovoj i Marijinoj školi u zajedništvu njegove Crkve, koja je jamac i stup istine.

BOG I(LI) PRIRODA

FRA IVAN
DUGANDŽIĆ

SPORNA ENCIKLIKA

Rijetko kad je najava neke papinske enciklike izazvala takvo zanimanje svekolike javnosti kao upravo objavljena enciklika pape Franje s temom ekologije i budućnosti stvorenja. U komentarima koji su joj prethodili mogla su se čuti i pročitati različita, nerijetko dijametralno suprotstavljena očekivanja. Iako je riječ o ugroženosti planeta zemlje koja je svim ljudima, i vjernicima i nevjernicima, zajednički i jedini životni prostor, ni tu se nije mogla izbjeći ideološka podjela današnjega svijeta.

Čak su i vjernici najavljeni encikliku čekali s podijeljenim osjećajima. Dok je većina bila uvjeren da će papa Franjo u duhu sv. Franje Asiškog od kojega je posudio i ime i program papinske službe podsjetiti na sudbonosnu povezanost Stvoritelja i stvorenja i u naše vrijeme pozvati na povratak Stvoritelju, kako bi se sačuvalo i stvorenje, bilo je i onih koji su se čudili što se Papa bavi „neobiljnim“ pitanjima zelenih, časteći ga katkada podrugljivim nazivom „zeleni Papa“.

No bilo je puno zanimljivije pratiti očekivanja nevjernika, odnosno onih koji umjesto u Stvoritelja vjeruju u „veliki prasak“, zaogrnutih otrcanom, ali njima još uvijek nezamjenjivom kabanicom Darwinove evolucije. Ako

u toj enciklici bude nešto što će pomoći da se spriječi daljnje zagađivanje okoliša, da se uspori čovjekov utjecaj na opasnu promjenu klime, dobro će doći, makar dolazilo i od Pape. Samo neka ne bude govora o Bogu i vjeri!

Takva su bila očekivanja onih kojima je zemlja i dalje primarno izvor njihova neograničenog bogaćenja, onih koji sebi svojataju ne samo pravo na materijalna dobra koja pripadaju svima nego i na manipuliranje ne samo živim vrstama već i životom kao takvim. Vjernici su tako u enciklici našli novi poticaj i ohrabrenje u borbi za te vrijednosti.

SUOČENJE S CIJELOM ISTINOM

Već naslov enciklike pape Franje „Laudato si“ – „Hvaljen budi“ otkriva da iz teksta progovara Papa vjernik nadahnut sv. Franjom koji u stvorenjima otkriva ljepotu i veličinu Stvoritelja pa ih zanosno poziva da, zajedno s njime, slave Boga. Polazeći od toga Papa prirodu vidi kao „jednu i nedjeljivu knjigu“ Božju, podsjećajući kako je u tu knjigu upisana svekolika čovjekova životna stvarnost: „okoliš, život, seksualnost, obitelj i socijalni

odnosi“. I ništa se ne smije istrgnuti iz cjeline niti zaniijekati da je to doista Božja knjiga, ako čovjek želi živjeti u skladu sa stvorenom prirodom.

Već time je neizravno izrečena osuda svih modernih devijacija koje sežu od bezočnog korištenja prirodnih bogatstava, preko hedonističkog uživanja života, što se posebno očituje u seksualnoj raspuštenosti svake vrste te najviše ugrožava obitelj kao temeljnu ustanovu ljudske zajednice, dovodeći u pitanje i samu budućnost ljudske vrste. Vjernici su tako u enciklici našli novi poticaj i ohrabrenje u borbi za te vrijednosti.

S druge strane, oni koji su priželjkivali encikliku bez Boga i vjerskih tema ostali su šokirani otvorenosću i jasnoćom Papina vjerničkog govora. Oni će mu doduše priznati jasnoću i proročku hrabrost kojom je progovorio o današnjim problemima, ali mu ne mogu oprostiti što je jasno osudio sve negativne „izme“, od antropocentrizma preko konzumizma do hedonizma, te tako od svega učinio „nekakvu kiselu moralizatorsku kašu“, hineći da im je žao što je sve to doprinijelo da „taj ekološki manifest mjestimice bude neprobavljiv“ (Daniel Deckers).

U čemu je zapravo njihov problem? Dok oni za nevolje današnjeg

Papa prirodu vidi kao „jednu i nedjeljivu knjigu“ Božju, podsjećajući kako je u tu knjigu upisana svekolika čovjekova životna stvarnost: „okoliš, život, seksualnost, obitelj i socijalni odnosi“. I ništa se ne smije istrgnuti iz cjeline niti zaniijekati da je to doista Božja knjiga, ako čovjek želi živjeti u skladu sa stvorenom prirodom.

svijeta optužuju pogrešnu politiku i političare koji se ne uspijevaju dogovoriti kako ograničiti industrijski razvoj i upitne izvore energije zamijeniti prihvatljivijim, papa Franjo govoreći o „nasilju ljudskoga srca ranjena grijehom“ progovara o tabu temi sekulariziranog vremena, o grijehu. Kakav grijeh, ako je sve relativno i sve što godi dopušteno?! Ugledni njemački kršćanski pisac Mathias Matussek Papinu je dijagnozu popratio duhovitom i jetkom primjedbom: „To nije poziv na barikade, već puno više u ispovjedaonicu.“

Time je Matussek neizravno izrekao najveće priznanje onom što se, na Gospin poziv i poticaj, u Međugorju već desetljećima događa. A najnovija poruka na svoj način potvrđuje i Papinu encikliku i taj komentar: „Bez Boga, dječice, nemate budućnosti,

nemate nade i spasenja, zato ostavite zlo i izaberite dobro“. Majčinski blago, ali posve jasno i ozbiljno! To kako se čovjek odnosi i prema Stvoritelju i prema stvorenjima ima svoju jasnu kvalifikaciju, to je svjesno izabrano zlo. Zato takav svijet doista nema ni nade ni budućnosti, a put u sigurnu budućnost vodi samo preko obraćenja srca i ispovjedaonice.

BOG I BOGOVI

Obračajući se tirkom kralju koji sebe smatra božanstvom, prorok Ezekiel u Božje ime oštro kaže: Čovjek si, a ne bog (Ez 28, 9), najavljujući mu istodobno kako će pasti kao žrtva svojih ubojica, zato što je sebe izjednačio s Bogom. Moderni čovjek, odbacivši Boga, prvo je došao u sukob s njegovim stvorenjima, a onda i sa samim sobom. Govoreći o Bogu

stvoritelju i neba i zemlje, biljaka i životinja, kao i svih nebeskih tijela, biblijski je pisac svim stvorenjima, što su ih poganski narodi častili kao svoja božanstva, skiniuo tu aureolu i razotkrio ih kao obična Božja stvorenja. Samo je čovjeku Bog rezervirao posebno mjesto među svojim stvorenjima kad je rekao: *Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci – svoj zemlji – i svim gmizavcima što puze po zemlji.* (Post 1, 26)

Bog je u svoja stvorenja stavio zakone po kojima će se dalje razvijati, a postavljajući čovjeka gospodarom u svoje ime nije ga ovlastio da opustoši njegovo stvorenje, već da ga čuva. Odbijajući priznati Stvoritelja, moderni bezbožni čovjek koji je opustošio i zagadio zemlju zapliće se u nemoguća proturječja. Znanstvenici kad otkriju neki novi zakon u prirodi i uspiju riješiti neku zagonetku, slave sebe i svoju veličinu, zaboravljajući pritom da je netko davno omogućio tu zakonitost i odvijanje života po njoj. Da nije bilo Zakonodavca, ne bi ni najveći znanstvenici imali što otkrivati.

Takve znanstvenike koji svoju znanost žele učiniti surogatom vjere jedan suvremeni pisac slikovito podsjeća na stanje svijeta kojim oni upravljaju: „Nitko, ni najveći znanstvenik ne može sa sigurnošću reći kamo nas vodi znanost. Sjedimo u vlaku koji vozi sve brže i brže, i to prugom na kojoj se nalazi bezbroj skretница što vode u nepoznatim smjerovima. U lokomotivi nema nikakva učenjaka, a na skretnicama mogu biti sami davli. Najveći dio čovječanstva vozi se u posljednjem vagonu i gleda natrag.“ (Ralph Lepp)

POVRATAK STVORITELJU

Potiskujući Boga iz svog života, moderni čovjek srozava i veličinu sebe kao slike Božje i njegova suradnika u očuvanju povjerenih mu stvorenja (Post 1, 26) te se izlaže opasnosti da ponovno počne štovati stvorenja kao svoja božanstva. Jedan njemački svećenik priznaje da je i sam bio zatečen u kolikoj je mjeri takvo razmišljanje uzelo maha. Kaže da je jedna učenica devetog razreda, što znači petnaestogodišnja djevojka, na satu vjeronauka otvorena priznala: „Kad bih se doista morala jednom odlučiti, spasiti nekog čovjeka ili neku šumu, ja bih se odlučila za šumu, jer šuma se sastoji od mnogih stabala, a čovjek je samo jedan.“ (Jörg Sieger)

Čovjek se doista mora zapitati: Zar je moguće da je u očima te mlade djevojke čovjek tako bezvrijedan, a stabla vrijedna? Je li to plod humanizma bez Boga, što ga od Prosvjetiteljstva naovamo umjesto vjere u Boga nudi moderna bezbožna filozofija? Još za vrijeme Drugog svjetskog rata veliki francuski teolog Henri de Lubac upozorio je na „dramu ateističkog humanizma“, predbacujući oštro njegovim tvorcima: „Nije točno da čovjeku ne uspijeva organizirati život na zemlji bez Boga. Istina je da ga bez Boga može organizirati, ali samo protiv čovjeka.“

Svojom najnovijom enciklikom „Laudato si“ papa Franjo želi današnju misao suočiti s biblijskom slikom stvorenja i posebno čovjeka. Koliko je to potrebno, najbolje nam otkriva ne samo stanje današnjeg morala već i ljudskog duha općenito. Izvorni problem današnjeg svijeta nije ni u pogrešnim političkim procjenama ni u lošim tehnologijama, već u čovjekovu srcu „ranjenu grijehom“ – kako kaže papa Franjo. A rješenje je u spremnosti da poslušamo poziv Majke: „...ostavite zlo i izaberite dobro!“

LJUBAV

JE JAČA OD ZLA

... molite, molite, molite da biste shvatili ljubav koju imam za vas. Moja ljubav je jača od zla, dječice, zato se približite Bogu da biste osjetili moju radost u Bogu. Bez Boga, dječice, nemate budućnosti, nemate nade ni spasenja, zato ostavite zlo i izaberite dobro. Ja sam s vama i s vama zagovaram...

LIDIJA PARIS

NEŠTO NOVO... I NEŠTO VAŽNO

U središnjem dijelu poruke od 25. srpnja 2015. nalazimo dvije formulacije koje još nikada nismo čuli: da je **Gospina ljubav jača od zla** i da ona želi da osjetimo **njezinu radost u Bogu**. U tom središnjem dijelu pojavljuje se i važan glagol **izabrati**. U uvodnoj rečenici nalazimo važan glagol **shvatiti**.

LJUBAV JE JAČA OD ZLA

Dok nas svijet zasipa lošim, tužnim, depresivnim porukama i vijestima, Gospa nam u tri poruke zaredom (svibanj, lipanj, srpanj 2015.) govori o radosti, o našoj radosti, o svojoj radosti u Bogu. Zašto? Zato što se ona zla ne boji, zato što ima rješenje, zato što je njezina ljubav jača od zla, zato što joj je u srcu nada! Kakva nam rješenja Gospa nudi u porukama?

- Ljubavlju ćete postići sve, pa i ono što mislite da je nemoguće.
- Pozivam vas na ljubav prema bližnjemu, na ljubav prema onomu od koga vam dolazi zlo. Tako ćete ljubavlju moći prosuditi nakane srdaca. Molite i ljubite, draga djeco! Ljubavlju možete učiniti i ono što mislite da je nemoguće.
- Ljubavlju pobijedite svaki grijeh i ljubavlju pobijedite sve poteškoće koje vam dolaze.
- U mjestu gdje živite djelujte s ljubavlju. Nek' vam jedino sredstvo uvijek bude ljubav. Ljubavlju okrenite na dobro sve što sotona želi uništiti i prisvojiti.
- Molite, da bi iz vaših srdaca potekao izvor ljubavi na svakog čovjeka, i na onog koji vas mrzi i prezire. Tako ćete Isusovom ljubavlju moći pobijediti svu bijedu u

- ovom žalosnom svijetu koji je bez nade za one koji ne poznaju Isusa.
- Danas vas pozivam da shvatite da bez ljubavi ne možete shvatiti da Bog treba biti na prvome mjestu u vašem životu. Zato vas, dječice, sve pozivam da ljubite ne ljudskom nego Božjom ljubavlju. ... Da biste shvatili moje riječi koje vam dajem iz ljubavi, molite, molite, i moći ćete s ljubavlju prihvaćati druge i opraštati svima koji su vam nanijeli zlo. Uzvratite molitvom, a molitva je plod ljubavi prema Bogu Stvoritelju.
- Samo ljubavlju i molitvom, dječice, možete živjeti ovo vrijeme koje vam je dano za obraćenje.
- Dječice, tražite od Isusa ljubav, jer samo s Božjom ljubavlju možete ljubiti Boga i sve ljude.
- Molitvom i vašom ljubavlju svijet

- će poći na bolji put i ljubav će zavladati svijetom.
- Budimo skupa ljubav i praštanje za sve one koji znaju i hoće ljubiti samo ljudskom ljubavlju, a ne onom neizmjernom Božjom ljubavlju na koju vas Bog poziva. Dječice, neka vam nada u bolje sutra bude uvijek u srcu. (Poruke od 28. 2. 1985.; 7. 11. 1985.; 10. 7. 1986.; 31. 7. 1986.; 25. 11. 1991.; 25. 9. 1997.; 25. 3. 1999.; Jakovu - 25. 12. 2004.; 25. 4. 2005.; 25. 1. 2015.)

SHVATITI

Poruka nas poziva na molitvu da bismo shvatili Gospinu ljubav za nas. U porukama (od svibnja 1986. do srpnja 2014.) se glagol **shvatiti** ponavlja sedamdesetak puta. Samo dvije stvari se pojavljuju dvaput. To su **shvatiti ozbiljnost stanja** i **shvatiti što treba(mo) činiti**. Od naših komentara važnije su riječi iz poruka. Navest ćemo što sve Gospa želi da shvatimo jer će nam to pokazati o kakvoj vrsti shvaćanja ona govori. Što, dakle, Gospa želi da shvatimo?

- zašto je ovako dugo s nama
- vrijednost molitve
- da ovaj život traje kratko
- da je Bog svakoga odabrao
- Božji plan
- što nam ovdje daje
- što Bog planira
- da je Crkva Božja palača
- veličinu poruke koju nam daje
- ljepotu i veličinu puta na kojem se Bog očituje
- veličinu i ljepotu dara života
- da trebamo mijenjati smjer svojega života
- veličinu dara koji nam Bog daje preko nje
- veličinu dara koji Bog njoj daje
- ljepotu života onih ljudi koji se njoj daruju
- veličinu i važnost mira u našim srcima
- njezinu poruku
- važnost njezina dolaska
- ozbiljnost stanja (dvaput)
- što nam Bog želi reći preko njezine prisutnosti
- sve, pa i najteže bolesti i križeve
- sve ono što nam Bog daje preko njezinih dolazaka
- što treba(mo) činiti
- njezin poziv i njezinu živu želju da nam pomogne
- da je ona naša majka, da nam želim pomoći i pozvati nas na molitvu.

- znakove ovoga vremena
- njezin dolazak
- da se moramo obratiti
- da je mir Božji dar
- da svi trebamo svojim životom i svojim primjerom raditi na širenju spasenja
- da patnja može postati radost i križ put radosti
- da smo mi danas sol zemlji i svjetlo svijetu
- da smo pozvani svjedočiti i postati radosni nositelji božje riječi i ljubavi
- da je svijetu potrebno ozdravljenje vjere u Boga Stvoritelja
- da samo molitvom možemo postati pravi apostoli vjere
- da je Bog ljubav, da bez njega nema budućnosti ni radosti, a iznad svega nema vječnog spasenja
- da je svatko od nas nositelj mira
- da je naš život prazan bez molitve
- da je molitva radost bez koje ne možemo živjeti
- da bez ljubavi ne možemo shvatiti da Bog treba biti na prvome mjestu u našem životu
- da nam se Bog na najjednostavniji način daje iz ljubavi
- njezine riječi koje nam daje iz ljubavi
- svoj kršćanski poziv
- važnost milosti u ovim vremenima
- da Gospa ovdje želi ostvariti ne samo mjesto molitve nego i susret srdaca
- istinsku ljepotu Božje ljubavi, radosti i mira
- da bez njezina Sina nema spasenja
- da je ovo vrijeme milosti za svakoga od nas
- poruke
- koliko smo mali i koliko je naša vjera malena
- dar njezine prisutnosti ovdje među nama
- njezin poziv koji je za nas spasenje
- dar Isusove žrtve na križu za svakog od nas
- da bez Isusa nemamo budućnosti
- da je život dar za svakog od nas
- da je ovdje na zemlji sve prolazno
- tko smo i kamo trebamo ići

SHVATITI LJUBAV

U porukama nas Gospa poziva da shvatimo njezinu ljubav i Božju ljubav.

- Vi ne shvaćate moje riječi srcem pa ne možete shvatiti ni moju ljubav.
- I danas vam želim pokazati koliko vas ljubim, ali mi je žao što ne

- moju pomoći svakom da shvati moju ljubav. Zato vas, draga djeco, pozivam na molitvu i potpuno predanje Bogu.
- Darujte mi svoj život i potpuno mi se predajte da vam mogu pomoći shvatiti moju majčinsku ljubav i ljubav mogega Sina prema vama.
- Znae, draga djeco, da vas ljubim neizmerno i da iz dana u dan molim Gospodina da vam pomogne shvatiti ljubav koju vam iskazuje. Zato, draga djeco, molite, molite, molite!
- Molite da biste shvatili Božju ljubav i dobrotu.
- Samo ako se približite Isusu, shvatit ćete neizmjernu ljubav koju ima za svakog od vas.
- Molite, molite, molite dok ne shvatite Božju ljubav za svakoga od vas.
- Molite da biste shvatili ljubav koju imam za vas. (Poruke od 22. 5. 1986.; 21. 8. 1986.; 16. 10. 1986.; 25. 2. 1998.; Jakovu - 25. 12. 2012.; 25. 10. 1995.; 25. 2. 2001.; 25. 7. 2015.)

Ova poruka kaže: Molite da biste shvatili ljubav. Shvaćanje je, dakle, više pasivan nego aktivan čin. Shvaćanje o kojemu govori Gospa nije intelektualno (usvajanje učenjem) nego intuitivno (nešto što se prima odozgor, srcem, po molitvi, predanju, približavanju Bogu). To nije nikakvo elitističko shvaćanje koje bi bilo dostupno samo „mudrima i umnima“, to nije *gnoza* pridržana samo odabranima, nego je dostupno svima koji otvore svoje srce. Mnogi to ne mogu. Pustinjski su oci govorili da je najveća razdaljina na svijetu ona između glave i srca... Gospa se obraća onim istim malenima kojima se obraća i Isus u evanđelju. Malenost je evanđeoska veličina. Gospa želi da shvaćamo srcem, molitvom, potpunim predanjem njoj i Bogu. Samo spoj srca i intelekta (a za to imamo dva sjajna, vrlo različita primjera u sadašnjosti: papa Benedikt XVI. i papa Franjo) omogućuje shvaćanje u punini.

IZABRATI

Glagol **izabrati**, naprotiv, podrazumijeva aktivnost, osobni angažman, razlučivanje. O tome govori samo pet poruka. Znakovito je da nije dovoljno izabrati. Trebamo se i odlučiti:

- Danas vas pozivam da se iznova odlučite za Boga i da Boga izaberete prije svega i iznad svega.
- Odlučite se za Boga koji je sloboda i ljubav. Izaberite život, a ne smrt duše ... pozivam vas da se odlučite na život...
- Pozivam vas na izbor. Bog vam je dao slobodnu volju da izaberete život ili smrt. Srcem slušajte moje poruke da biste spoznali što vam je činiti i kako ćete put do života naći.
- Izaberite ga (Isusa) i imat ćete radost u njemu.
- Vi ste, dječice, slobodni izabrati dobro ili zlo. ... Odrinite se grijeha i odaberite život vječni. (Poruke od 25. 1. 1990.; 25. 3. 1996.; Mirjani - 18. 3. 2003.; 25. 12. 2006.; 25. 1. 2008.)

S VAMA ZAGOVARAM

Na kraju poruke Gospa kaže: *S vama zagovaram pred Bogom*. Što je ovdje znakovito? Marija nam kaže da pred Bogom ne stoji sama. Ona nas ne isključuje, nego nas, naprotiv, uključuje. I to je način da nas pozove na aktivnost, na angažman.

MIJENJAJUĆI SEBE, MIJENJAMO DRUGE

Jedna žena tužila se prijateljici koja joj je došla u pohode kako je njezina susjeda loša domaćica. „Samo da vidiš kako su joj djeca prljava, a o kući da se i ne govori! Gotovo je sramota živjeti u istom susjedstvu s njome. Pogledaj onu robu što ju je objesila da se suši. Pogledaj crne pruge na košuljama i ručnicima.“ Prijateljica ode do prozora i reče: „Mislim da je njezino rublje čisto, draga moja. Pruge su na tvom prozoru.“

FRA MARINKO
ŠAKOTA

GOSPA NAS UČI DA PROMJENA SVIJETA NE POČINJE PROMJENOM DRUGIH NEGO PROMJENOM SEBE. Pođemo li od toga, postavlja nam se novo pitanje: Znači li to da druge ne smijemo mijenjati? Da se ne smijemo uplitati u njihove živote? Da drugi smiju raditi što hoće? Da trebamo ostaviti stvari kakve jesu (u politici, ekonomiji, Crkvi...)?

Varamo se ako mislimo da je Isus protiv toga da mijenjamo druge. „Što gledaš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svome ne opažaš? Ili kako možeš reći bratu svomu: De da ti izvadim trun iz oka, a eto brvna u oku tvom?“ (Mt 7, 3-4) Pitanje je samo redosljeda: „Licemjere, izvadi najprije brvno iz oka svoga pa ćeš onda dobro vidjeti izvaditi trun iz oka bratova!“ (Mt 7, 5)

Gospa i te kako želi da mijenjamo svijet, ali i u nje je redosljed kao u Isusa: „Zagovaram za sve vas, dječice, i sve vas pozivam na obraćenje. Ako se vi obratite, i svi oko vas bit će obnovljeni.“ (25. 5. 2003.) Najprije *ja* pa potom *drugi*.

„Posveti sebe i posvetit ćeš društvo“, govorio je sv. Franjo Asiški. Tu je ključ! Tajna promjene drugih je u mojoj promjeni. Mijenjamo li najprije sebe, događa se nešto vrlo čudesno: Moja promjena ne ostaje samo moja, nego djeluje na druge.

Jedna žena pokazivala je znakove stresa, napetosti, nervoze. Liječnik joj je propisao sredstva za umirenje i molio je neka nakon nekoliko tjedana ponovno dođe na pregled. Kad se vratila, liječnik je upita osjeća li kakvu razliku. Ona reče: „Ne, ne osjećam. Ali sam opazila da su drugi mnogo opušteniji.“

GOSPA I TE KAKO ŽELI DA MIJENJAMO SVIJET, ALI I U NJE JE REDOSLIJED KAO U ISUSA: „ZAGOVARAM ZA SVE VAS, DJEČICE, I SVE VAS POZIVAM NA OBRACENJE. AKO SE VI OBRATITE I SVI OKO VAS BITI ĆE OBNOVLJENI.“ (25. 5. 2003.) NAJPRIJE JA PA POTOM DRUGI.

O čemu se radi? „Oko je svjetiljka tijelu. Kad ti je oko bistro, sve ti je tijelo svijetlo. A kad je ono nevaljalo, i tijelo je tamno...“ (Lk 11, 34) Stvari oko mene izgledaju onako kakvo je stanje u meni. Ako su u meni negativne misli i osjećaji prema drugima, i oko mene će sve izgledati negativno (i osobe i čitav svijet).

Promjenom u mojim očima, i oči i lica drugih se mijenjaju. Ako se moje oči pročiste i oslobodim se negativnih misli i osjećaja te na njihovo mjesto stupe pozitivne misli i ljubav, osoba koju promatram u mojim će očima potpuno drukčije izgledati; promijenit će se, postat će lijepa, pozitivna, draga. Odstranim li prepreke

iz svog srca (*balvan*, odnosno *filtere* koji utječu na moje gledanje), moj pogled bit će bistriji, jasnije ću vidjeti i potom drukčije reagirati. Oslobodeno oko tada može vidjeti drugoga iz posve drugog kuta i u novom svjetlu.

Pošto, dakle, o meni ovisi promjena svijeta, preda mnom je velika odgovornost i zadaća da radim na sebi, na svojoj nutрини. Isus nas uči da je nutrina odlučujuća i da to ne smijemo zaboraviti: „Ništa što izvana ulazi u čovjeka ne može ga onečistiti, nego što iz čovjeka izlazi - to ga onečišćuje... Što iz čovjeka izlazi, to onečišćuje čovjeka. Ta iznutra, iz srca čovječjega, izlaze zle namisli, bludništva, krađe, ubojstva, preljubi-

bi, lakomstva, opakosti, prijevara, razuzdanost, zlo oko, psovka, uznositost, bezumlje. Sva ta zla iznutra izlaze i onečišćuju čovjeka.“ (Mk 7, 15; 20-23)

Otkrivši bit, i detalji su nam jasniji. Pogledajmo to na primjeru nezadovoljstva. Zašto sam nezadovoljan? Možda zato što nemam dovoljno za život? Ili zato što vidim samo ono što nemam, a ne vidim ono što imam?

Sokrat, grčki filozof, živio je jednostavno. Smatrao je da čovjek treba biti slobodan od stvari, posebno od pohlepe. Sreća nema uvjeta niti ovisi o stvarima. Pripovijeda se da je često išao na tržnicu i promatrao izloženu robu. Kad ga je jednom prijatelj upitao zašto dolazi na tržnicu, a ništa ne kupuje, Sokrat odvrati: „Volim ići tamo i otkriti koliko mi toga ne treba da budem sretan.“

I u Sokratovu slučaju otkrivamo isti princip: promjenom nutrine mijenja se i moj odnos prema vanjštini. Postavši zadovoljan imam drukčiji odnos prema stvarima. Više im ne robujem; ne treba mi toliko za život, za sreću, kao prije.

Promijenim li stav, da mogu biti sretan bez uvjeta i postanem zadovoljan s malim stvarima, ne čekajući da se oko mene išta promijeni, tada će se u meni početi događati promjena.

Stvarnost oko mene ostala je ista, ali se, zapravo, i ona mijenja (moj pogled na nju i reakcija prema njoj) ukoliko se mijenja moja nutrina. Očekujem li da ću biti sretan kada sve oko mene bude dobro i mirno, kada ne bude rata i kada ekonomska situacija bude povoljna, tada nikada ne ću pronaći sreću jer ću joj stalno stavljati nove uvjete. No, promijenim li stav, da mogu biti sretan bez uvjeta i postanem zadovoljan s malim stvarima, ne čekajući da se oko mene išta promijeni, tada će se događati promjena.

Primjerice, u meni se budi nervoza ili ljutnja kad mi u kuću dolazi osoba koju ne podnosim. Što činiti? Prisiljavati tu osobu na promjenu? Budem li tako činio, ništa se ne će promijeniti. Samo će biti više nervoze i ljutnje (u meni i oko mene). No, ako promijenim stav i dopustim da se u meni rodi ljubav prema dotičnoj osobi, tada će nestati nervoze i ljutnje. I još nešto: promijenit će se i ta osoba. Do koga je, dakle?

Sedamnaestogodišnjak se potužio Marku Twainu: „Ja više ne razumijem svoga oca. Svaki dan se svađa. Posve je staromodan i nema nikakvoga smisla za moderne ideje. Što ću učiniti? Pobjeći ću iz kuće!“

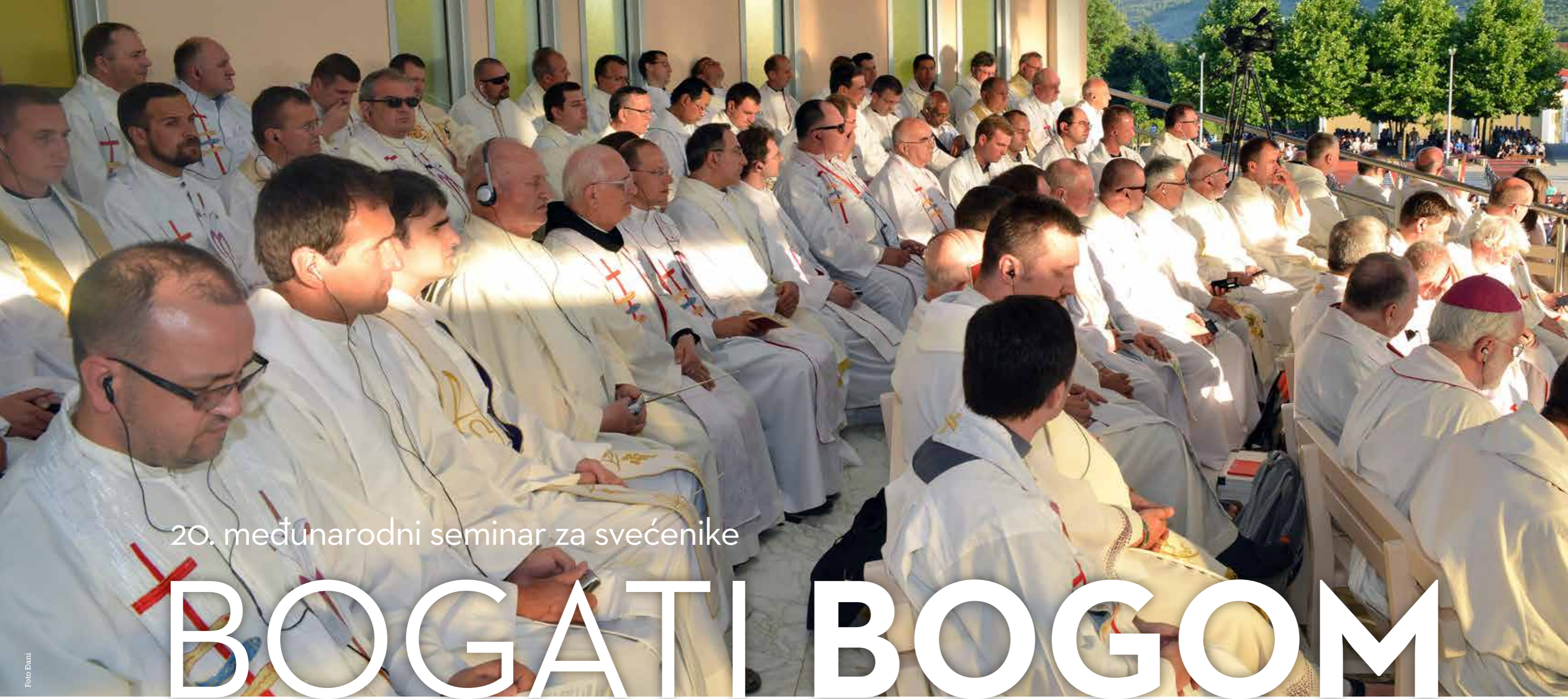
Mark Twain mu odgovori:

„Mladi prijatelju, dobro te razumijem. Kad sam ja imao sedamnaest godina, i moj otac bijaše neobrazovan. S njim bijaše neizdrživo. Ali budi strpljiv sa starim ljudima; razvijaju se sporije. Nakon deset godina, kad sam imao dvadeset i sedam, toliko je naučio da sam se s njim već mogao dosta dobro razumjeti. I što na kraju reći? Danas imam trideset i sedam godina. Vjerovao ti meni ili ne, kad sada ne znam što učiniti, pitam svog starog oca. Eto, tako se stari mogu promijeniti.“

Završimo ovo razmatranje mišlju Thomasa Carlylea: „Vremena su loša! Hajde! Ti si na redu da ih učiniš boljima!“

Foto Dani

20. međunarodni seminar za svećenike

BOGATI BOGOM

OD 6. DO 11. SRPNJA 2015. U MEĐUGORJU SE ODRŽAVAO 20. MEĐUNARODNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE NA KOJEM JE SUDJELOVALO BLIZU 400 SVEĆENIKA IZ 23 ZEMLJE: KINE, SLOVAČKE, ITALIJE, RUMUNJSKE, AMERIKE, KARIBA, IRSKE, FRANCUSKE, NIKARAGVE, ŠPANJOLSKE, POLJSKE, NIGERIJE, OBALE BJELOKOSTI, HRVATSKE, BIH, SLOVENIJE, AUSTRIJE, ŠVICARSKA, MAĐARSKA, UKRAJINE, LITVE, LATVIJE I NJEMAČKE. TEMA OVOGODIŠNJEG SEMINARA BILA JE „MIR VAMA“ (IV 20, 21), A VODITELJ - PREDAVAČ BIO JE ISUSOVAC P. IVAN IKE MANDURIĆ.

OTKRIVANJE SVEĆENIČKOG IDENTITETA

Seminar je započeo u ponedjeljak 6. srpnja 2015. večernjim molitveno-liturgijskim programom, a misno slavlje otvorenja predslavio je fra Marinko Šakota,

PAULA TOMIĆ

međugorski župnik i koordinator seminara. Kroz dane koji su uslijedili p. Ivan Ike Mandurić pokušao je kroz različite teme svojih predavanja, kao i kroz pripadajuće meditacije i propovijedi, dovesti svećenike do točke susreta s Bogom iz kojeg će se dogoditi obnavljanje vlastitih korijena svećeničkog poziva. Pokušavao ih je dovesti do pronalaženja vlastitog svećeničkog identiteta jer, kako kaže p. Ike, „Možeš biti pet ili deset godina svećenik, a da nisi uopće otkrio svoj svećenički identitet, da nisi otkrio da si kristoliki svećenik i da tvoja svetost, tvoja vjera i tvoje iskustvo Boga mogu nekoga pokrenuti.“

Cilj koji je predavač postavio bio je da u svojim slušateljima, u svojoj subraći svećenicima, probudi čežnju za autentičnim sobom, sobom onakvim kakav si u Božjim očima. Pomoći im vidjeti što oni mogu učiniti za Krista, kao i uvidjeti što to Bog od njih želi. Posebnost njegove

predavanja bila je proživljenost izrečenih tema: sve što je govorio proizlazilo je iz prije proživljenog iskustva i spoznaje. Interiorizaciju primljenih sadržaja potpomagale su meditacije, ali i klanjanja u tišini.

Iskustvo Gospine brige i ljubavi svećenici su tražili u zajedničkoj molitvi na Podbrdu u četvrtak ujutro. Petak je bio posvećen traženju Božje ljubavi i milosrđa u molitvi križnog puta na Križevcu te ispovijedi. Zadnji dan, dan poslanja, obilježila je molitva na grobu fra Slavka Barbarića za njegov zagovor i njegovu pomoć u življenju svetosti svećeništva.

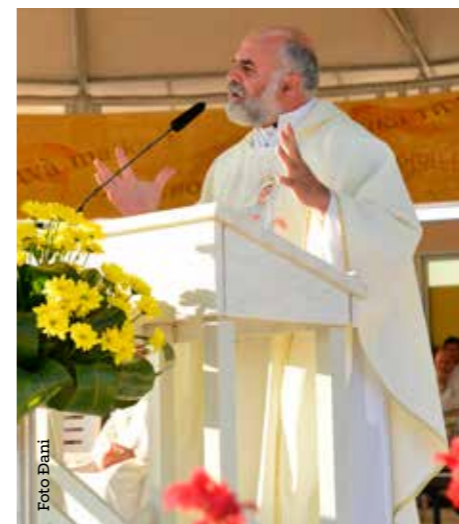

Foto Damir

Svećenik je u svakom djeliću svoga života svećenik. Biti svećenik nije zanimanje. Da bi mogao živjeti tako teško i izazovno zvanje, svećenik se mora osobito mnogo nadahnjivati, hraniti, u svoje svećeništvo mnogo ulagati.
(Pater Ike Mandurić)

MEĐUGORJE KAO ZNAK

Nedavno smo mogli pročitati da godišnje najmanje 100 000 kršćana bude ubijeno zbog svoje vjere. To su 273 osobe na dan ili 11 svakoga sata. Kršćanstvo je danas najviše napadana religija u svijetu i njezini vjernici progonjeni su u najmanje 110 zemalja. I ne samo to: danas je 80% svih diskriminatorskih čina koji se dogode na Zemlji usmjereno protiv kršćana.

TEMA OVOGODIŠNJEG SEMINARA ZA SVEĆENIKE BILA JE NA NEKI NAČIN „PROROČKA“ JER SU OVI DANI OŽIVLJAVANJA SVIJEĆENIČKOG POZIVA U MARIJINOJ ŠKOLI BILI OBOJENI RATOM I PROGONSTVIMA KOJE PROŽIVLJAVAJU NEKE CRKVE.

Budući da svećenik poput pastira nosi terete svog naroda, i ovi su se tereti mogli osjetiti u izmjenjivanju iskustava svećenika i poniznim molbama da se moli za teške situacije u njihovim zemljama. Sve sudionike seminara na osobit su način ganula svjedočanstva svećenika iz dviju trpećih Crkava.

Iz Ukrajine, gdje se ratnom sukobu još ne nazire kraj, na ovaj je seminar

došlo 80 svećenika i 30 bogoslova predvođenih biskupom Radosławom Zmitrowiczem. Iz Kine, u kojoj je i danas Crkva izložena progonima, uhićenjima, zatvaranjima crkava i svećenika, stiglo je 28 svećenika. Bila je to prigoda za kratki razgovor s njima.

Predstavite se našim čitateljima

Radosław Zmitrowicz (dalje R. Z.) Zovem se Radosław Zmitrowicz i pomoćni sam biskup u biskupiji Kamyanets-Podilsky u Ukrajini.

Joseph Dong (dalje J. D.) Ja sam Joseph Dong i na službi sam u gradu Xian, u kineskoj provinciji Shaan Xi.

Ovo je Vaš prvi posjet Međugorju?

R. Z. Da, i Bogu sam na tome beskrajno zahvalan, a osobito da sam u Međugorju baš za vrijeme seminara za svećenike. Ovdje je, po meni, ipak najvažnije samo mjesto na kojem se seminar događa. Naime, kako je Papa rekao: *U svijetu se, na neki način, po mnogim malim ratnim*

sukobima zapravo događa treći svjetski rat. Ovdje u Međugorju može se tako konkretno vidjeti kako Bog vodi povijest: s jedne strane u svijetu je teško, a s druge se podiže Međugorje kao neki znak. Mi trebamo ovaj znak jer je u svijetu sve manje kršćana, sve su veći progoni vjernika i vjere... Zato nam treba ovaj znak majčinske ljubavi koji nas ohrabruje i pokazuje kako će u Bogu sve biti dobro.

J. D. Da, ova grupa svećenika iz Kine po prvi je put u Međugorju. Svoj dolazak imamo zahvaliti vjernicima iz Hong Konga koji u posljednje vrijeme sve češće hodočaste u ovo mjesto milosti. Osobito su nam preporučili doći ovamo upravo na ovaj seminar.

Dolazite iz zemalja u kojima Crkva trpi. Na osobitoj je kušnji, poradi ratnih sukoba, Crkva u Ukrajini. Možete li nam reći nešto o tome?

R. Z. Vrlo je teško odgovoriti na ovo pitanje jer u Ukrajini u različitim krajevima postoje tako različite stvarnosti. Velika je različitost i samih Crkava, budući da imamo tri kršćanske crkve, tri pravoslavne i nekoliko protestantskih zajednica. Moja se biskupija nalazi npr. 1 000 km od ratne zone, ali mogu reći da je rat dodirnuo cijelu regiju na način da se uvijek nećiji muž, brat, otac, sin... nalazi u boju ili su se vratili sa svim posttraumatskim teretima koji poslije rata ostaju u psihi, duši i tijelu. Zadnji tužni primjer je da nam se vratilo tridesetak mladića koji su u ruskom logoru bili na različite načine mučeni i na kraju kastrirani... Probajte zamisliti kako se osjećaju ti muškarci u naponu snage kojima je, uz sve traume mučenja, oduzeta njihova muškost... Koliko će im trebati pomoći da prihvate tu svoju situaciju i nauče s njom živjeti... Zatim su tu i sve nuspojave ratnog stanja i postkomunističkog sistema: duboka i razgranata korupcija, iskorištavanje

ove situacije za zaradu... S druge strane ipak vidim kako se DOBRO odupire ovom zlu, kako ova teška vremena iznjedrjuju prave heroje u ljudima koji se žrtvuju, koji organiziraju pomoć, molitvene lance... Najveći problem na koji nailazim je ipak, po meni, PROBLEM NADE. Naime, mnogo ljudi ne vjeruje da može biti bolje. Iako se Vlada promijenila, pravih promjena nema... Posebno mladi ljudi ne mogu vjerovati da se može živjeti drugačije.

J. D. Situacija Crkve u Kini razlikuje se od provincije do provincije. U nekim provincijama događa se pravi progon, u nekima su Crkvu potpuno uništili. Prije 20 godina bilo je zabranjeno javno slaviti sv. misu. Danas se to može, ali pod velikom kontrolom. Mene osobno puštaju da vodim seminare, misu ili molitvu, ali me često zovu i ispituju i zahtijevaju da tražim dozvolu za svoj rad. Cjelokupno društveno okruženje je neodobravajuće.

Veliki je izazov za vašu, ali i našu Crkvu danas: Kako vratiti nadu ljudima?

R. Z. Postoje dva izvora nade. Prvi izvor je POVIJESNO UČENJE: Naime, iz povijesnih događaja čovjek uči kako se društvo i čovjek razvijaju prema boljem. Nažalost, to se u Ukrajini i svijetu zadnjih godina ne može vidjeti, dapače, sve je sve gore i gore... Dakle, povijest nam ne može pomoći. Drugi izvor je OSOBNI SUSRET S ISUSOM, SPASITELJEM. Ako čovjek u svom vlastitom srcu susretne i iskusni Njega – onda to postaje temelj neke nove NADE. Siguran sam da misija Crkve danas nije neka mrtva religioznost, nego konkretna pomoć čovjeku da susretne Isusa Krista: kroz susrete i molitve koji produbljuju vjeru. To je zapravo jedna vrlo ponizna misija jer se na konkretan način treba pomagati obiteljima, bivšim

ratnicima oboljelima od PTSP-a..., otvara se tako puno novih polja pastoralne skrbi.

J. D. U Kini je trenutno najveći porast kršćana u svijetu. S jedne strane je, ponovit ću, društveno-političko okruženje prema Crkvi najblaže rečeno neodobravajuće, a s druge strane narod žudi za Bogom... Pokazatelj je toga da npr. u mojoj župi u zadnje vrijeme bude na godinu i po 300 krštenja odraslih osoba. Kolika je pastoralna potreba probajte iščitati iz brojki: u Kini ima oko 1,39 milijardi stanovnika, od toga je 70 milijuna vjernika, a imamo samo 2 000 svećenika i 3 000 časnih sestara.

Vaši dojmovi sa seminara?

R. Z. Bilo je ovo jedno uistinu prelijepo iskustvo. Teme su bile vrlo korisne i sviđa mi se ta prisutnost svećenika iz cijeloga svijeta.

J. D. Ja sam s puno stvari i više nego zadovoljan: osjećam kako sam obnovio svoje svećeništvo, svoju brigu za puk. Posvijestio sam si i osnažio svoju misiju: donositi ljudima nadu, ljubav i hrabrost. Sad kao da vidim goruću baklju ispred sebe koja mi osvjetljuje put i daje mi snagu za dalje.

Mons. Radosław Zmitrowicz

Joseph Dong

Svjedočanstva sudionika 20. međunarodnog seminara za svećenike

Koliko je ovo i ovakvo obnavljanje i oživljavanje svećeničkog poziva potrebno svakom svećeniku, koliko je važno da oni koji su Bogu i narodu posvetili svoj život osjete Marijinu majčinsku ljubav i brigu, najbolje govore svjedočanstva koja su s nama podijelili neki od sudionika:

Mons. Ján Babjak

Fra Božo Mandarić, Split: „Puno mi znači međunarodni seminar za svećenike. Ima mnogo sadržaja i molitve. Odabrao sam Međugorje jer je to prostor molitve, tišine, mira, susreta s Bogom uz pratnju Kraljice Mira. Ovdje se, kao mlad svećenik, ispunjam snagom i milošću da ustrajem u svom svećeništvu.“

Mons. Ján Babjak, DI, prešovski nadbiskup i metropolit iz Slovačke: „Studenti teologije na prešovskom grkokatoličkom fakultetu, na kojemu i sam predajem, dugo su me nagovarali da s njima pođem u Međugorje na Mladifest. No, kako u tom terminu već imam neka zaduženja, izabrao sam ovaj seminar. Pozvao sam sedamnaest svećenika, dvojicu bogoslova i još četvero mladih, ukupno nas 24 grkokatolika iz Slovačke. Jako sam radostan jer sam ponovio, otkrio i upoznao puno novih stvari o duhovnosti, svećeništvu, Božjoj volji. Ovdje se osjetila intenzivna duhovna atmosfera koja se poput mozaika gradila od više duhovnih sadržaja koje smo imali priliku ovdje živjeti: klanjanje, molitva na Podbrdu i Križevcu, predavanja, svjedočanstva zajednice Cenacolo...“

Vincenzo Berlinghieri

O. Mathew Bracket, SAD: „U Međugorje se dolazi kako bi se obratilo. Međugorje je prekrasno mjesto za duhovnu obnovu. Svaki poziv na svoj način ima svoje poteškoće i svi nosimo životne križeve i suočavamo se s izazovima, no to je ljepota života i dio našega kršćanstva.“

Vincenzo Berlinghieri, Italija: „Najveći plod ovih seminara je obnavljanje svećeničkog poziva. Mnogi su svećenici bili u križi, ali su se nakon ovih seminara vratili svećeništvu. Također je pravo malo čudo da toliko svećenika moli zajedno, klanja se Isusu zajedno... I nadasve mi je važna ova internacionalna dimenzija...“

Fra Franjo Radman, Visoko: „Ovo je prigoda da, susrećući svećenike iz cijeloga svijeta, vidim kako je s mojim svećeništvom. Ovakve vježbe su vrlo važan predah u našem životu. To je ujedno i revizija našega životnoga pravca.“

Fra Ignaz Domej, Austrija: „Kad sam 1984. završio studij, bio sam u Međugorju. Osjetio sam tada u sebi kako me Isus zove: 'Dođi i slijedi me.' Seminar za svećenike u Međugorju donosi mir.“

Vlč. Ivica Tolla

Fra Ante Vukušić, Split: „Po cijelome svijetu svi tražimo kako vršiti volju Božju i kako bolje i jednostavnije približiti čovjeka Bogu i Boga čovjeku. Predavač se usredotočio na pitanje kako biti čovjek Božji, svećenik Božji. I naravno, tu je uvijek i Majka koja nam želi što više posvijestiti da smo samo u onoj mjeri sveti i slični Kristu u kojoj po njemu i s njim možemo svijetu donijeti mir.“

Vlč. Ivica Tolla, Generalski Stol: „Treći put sudjelujem na seminaru za svećenike ovdje u Međugorju i želio bih tako nastaviti cijeli svoj život. Za mene su ovo iz više razloga najbolje duhovne vježbe koje postoje. Prvo, zbog toga što se u njima konkretno govori o svećeničkom pozivu, drugo, zato što se ovdje jako osjeća Marijina skrb, treće, jer je Međugorje kao takvo milosno mjesto i četvrto, zato što su svi svećenici koji sudjeluju marijanski svećenici.“

Vlč. Mihael Kos, Požega: „Ovaj me se susret toliko dojmio da ću doći svake godine. Ovakvi susreti pomažu duhovnom rastu. Čovjek se ispunja Božjom milošću. Svima preporučujem da dođu i iskuse blizinu Boga živoga i Majke Marije. Međugorje je mjesto susreta sa živim Bogom u molitvi.“

S fra Slavkom Barbarićem u Gospinoj školi

OSOBNNA OBNOVA

MARIJA OD NAS ŽELI DA MI, PRIHVATIVŠI VLASTITU OBNOVU, BUDEMO NOSITELJI OBNOVE CRKVE I SVIJETA.

Ljudi očekuju nova vremena, temeljite promjene u svijetu, sveopći mir, ljubav, zajedništvo svih, a ne mogu shvatiti da se te priželjkivane promjene ne mogu dogoditi bez njihove osobne promjene, bez njihova osobnoga pravednoga mira, bez njihove

osobne ljubavi prema svim ljudima, bez njihova praštanja.

Dobro je biti svjestan da obnova ima i svoju socijalnu dimenziju. Obnova jednoga člana zajednice znači i obnovu cijele zajednice. Nitko se ne obnavlja sam za sebe, već obnova jednoga postaje dar drugome i poticaj i pomoć njegove obnove.

Obnovom samo jednog pojedinca obnavlja se dio svijeta, jer sve što

činimo ostavlja duboko značenje na ljude oko nas. Samo čovjek obnovljen u Bogu može obnavljati druge, kao što onaj koji ima ljubav u srcu može ljubiti druge.

Čovjek koji počinje temeljitu obnovu svoga života, ne čekajući druge i ne optužujući ih, postaje sol zemlji i svjetlo svijetu.

DONNIE, TAKO SAM SRETNIA!

Svjedočanstvo o obraćenju Donalda Callowaya, ovisnika koji je postao svećenik

DANIEL KLIMEK

HEROIN, KOKAIN, OPIJUM, MARIHUANA, OPIJANJE AL-KOHOLOM, NE NAVODEĆI SVE ONE HALUCINOGENE DROGE POPUT GLJIVA I LSD-A – SVE JE TO ISPROBAO DO SVOJE OSAMNAESTE, A VEĆINU I PRIJE SVOJE ČETRNAESTE GODINE.

Kako je njegova egzistencijalna praznina postajala većom, tako je i strast i ovisnost o drogama ubrzano rasla. Iznimno gnjevna i buntovna karaktera, mladost provodi padajući sad u mala, sad u velika iskušenja, griješeći bludno, neprestano živeći promiskuitetno. Počinitelj je niza zakonskih prekršaja i zločina. Slušao je psihodeličnu glazbu i uranjao u nju. Kao gorljivi sljedbenik benda *Greatful Dead* dao si je na ruci tetovirati i ime te grupe. Tetovažu, kao podsjetnik na prošlost koju je živio, ali i na prošlost koju je ostavio, ima i danas. Još je kao adolescent u sebi razvio mržnju prema svojim roditeljima, ne prihvaćajući njihove patnje ni napore kojima su mu htjeli pomoći, čak ni kada su molili za njega ili ga opetovano slali u ustanove za odvikavanje. Usprkos nizu neuspjelih pokušaja odvikavanja stanje se neprestance pogoršavalo.

Ova dramatična i ganutljiva priča životna je priča Donalda Callowaya, svećenika Družbe Marijinih svećenika Bezgrješnog Začeca.

Kako se uopće moglo dogoditi da takav mladi buntovnik, teški ovisnik, „životinja“ (kako kasnije sam sebe opisuje), postane pobožni katolički svećenik, čak i ugledni autor teoloških i marioloških knjiga?

Sve je počelo jedne noći u ožujku god. 1992. kada je Donald, na iznenađenje svojih prijatelja, odlučio ostati doma. Osjećao se iznimno depresivnim, a čežnja i praznina posve su zaokupljale njegovo biće. „Našao sam se sam kako sjedim u svojoj sobi i nisam imao ništa što bih mogao raditi niti ikoga komu bih se mogao obratiti. Moj život bijaše veliki promašaj i nadao sam se da bih se nekako mogao dokrajčiti...“ Tražeći način kako da ubije vrijeme, počeo je pregledavati knjige na polici svojih roditelja. Ruka mu je posegnula za knjigom čiji je naslov njemu kao tinejdzeru bio krajnje stran te ga je zaintrigirao. Knjiga se zvala *Kraljica Mira dolazi u Međugorje (Joseph Pelletier, The Queen of Peace Visits Međugorje)*. Spomenuti je svećenik bio u Među-

KAD SE VRATIO KUĆI, IZ SVOG JE ŽIVOTA IZBACIO SVE PRLJAVE SADRŽAJE, OD PORNOGRAFSKIH ČASOPISA DO PRIBORA ZA DROGIRANJE. U SMEĆE JE BACIO GOLEMIH ŠEST VREĆA. NAKON ŠTO JE SVE OČISTIO, DONALD JE KLEKNUO KRAJ ORMARA I SNAŽNO POŽELIO MOLITI.

Donald Calloway u mladim danima

Znao sam da je to glas Marije, Blažene Djevice Marije. Bio sam tako smiren i osjećao sam se kao malo dijete koje počiva na grudima svoje majke. Tako spokojan i umiren zaspao sam dubokim snom.

gorju u samim počecima ukazanja i nakon toga napisao svoje svjedočanstvo u obliku knjige.) Donald je proveo noć čitajući tu knjigu sve do ranih jutarnjih sati. Za to su se vrijeme nervoza i nemir, koje je do tada živo osjećao u duši, preobrazili u duboku radost i mir koji je posve obuzimao njegov duh. Međugorske su ga poruke dotaknule na posve novoj, višoj razini. Prvi je put bio suočen s nečim, što mu je nudilo nadu i izlaz iz života grijeha, očaja i nasilne prošlosti.

„Iako sam bio u stanju očaja, čitajući tu knjigu, osjećao sam kako se moje srce topi. Hvatao sam se za svaku riječ i osjećao kako mi svaka riječ donosi novi život. I kad je novo jutro svanulo, zatvorio sam knjigu i rekao: 'Poruka ove knjige doista mijenja život. Nikad ranije nisam čuo ništa tako čudesno i nevjerojatno, a tako potrebno mom životu.' Netko će reći da je to bila moja prva molitva. Tko god bila ta Djevica Marija, ja sam vjerovao u ono što je ona poručivala, vjerovao sam da je ona moja Majka i da je došla iz raja radi mene. Govorila je stvari koje su bile tako jasne i koje su me tako obuzimale da sam bio duboko ganut i proživljavao sve emocije na mnogo dublji način. To su bili osjećaji koje nisam iskusio

od svog djetinjstva kad sam bio dječčić koji je silno volio svoju mamu i želio je usrećiti. A sada je Djevica Marija bila tu i govorila mi kako je ona moja Majka, kako je ona Majka svih zalutalih, i pozivala nas da se vratimo Bogu, Isusu.“

U toj ženi, Djevici Mariji, našao je ljepotu koja ne bijaše otrovna ni grješna, kao u mnogim susretima sa ženama iz prošlosti. Naprotiv, bila je čista, osvježavajuća, bezgrješna nježnost koja je nudila zraku nade. „Ova mi je knjiga pokazala niz stvari koje nikada ranije nisam iskusio, ali me privlačila njezina radikalnost... Nedugo potom sam shvatio da mi je ta knjiga ponudila promjenu života i predanje nečemu daleko većem od mene samog – vjeri u Boga i promjeni. To je bilo otkriće koje je zahtijevalo revoluciju u mom razmišljanju. Dok sam čitao, rekao sam u svom srcu: 'Želim vjerovati. Doista želim. Ti si upravo probila balončić moga svijeta i ponudila mi mnogo više nego što sam znao da uopće postoji. To mi je potrebno.'“

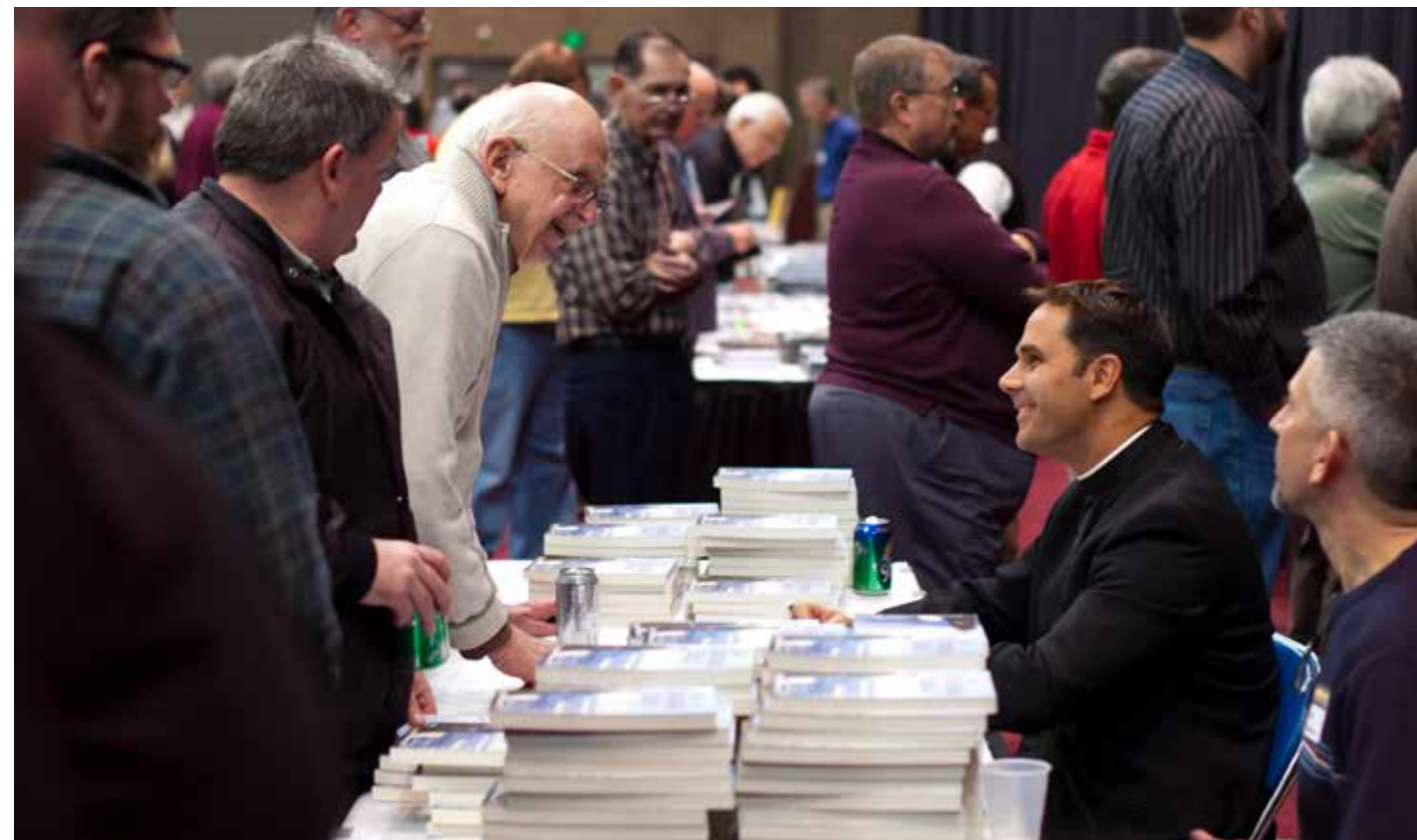
Odmah nakon što je svojoj ushićenju majci ispričao svoje iskustvo, Donald je prvi put u životu odjurio na misu iako nije bio katolik. Nakon mise sve je ispričao svećeniku te mu ispovjedio svu svoju prošlost.

S papom Franjom

Kad se vratio kući, iz svog je života izbacio sve prljave sadržaje, od pornografskih časopisa do pribora za drogiranje. U smeće je bacio golemih šest vreća. Nakon što je sve očistio, Donald je kleknuo kraj ormara i snažno poželio moliti. Osjećaj kajanja i žaljenja zbog prošlosti još uvijek je bio živ u njemu, a potreba za oprostom ga je posve prožimala. „Zapravo sam počeo tako snažno plakati da sam jedva mogao disati. Bujice suza izvirale su iz mene i dokora mi je odjeća bila sva mokra.“

Nakon dubokoga duhovnoga iskustva uslijedilo je službeno obraćenje na katolicizam. Dodatni plod bijaše želja za svećeništvom, ali ne bilo gdje. Donald je htio postati Marijin svećenik.

Na promociji knjige "No turning back"

Nakon nekoliko sati takva plača potekle su suze radosnice. Donald je počeo osjećati nevjerojatan mir u svom srcu, mirnoću onkraj razuma i shvaćanja. Taj pročišćujući mir doveo ga je do posve neobjašnjivog, gotovo nadnaravnog iskustva. „Veoma je teško to opisati... kao da me nešto izbacilo iz tijela. Doslovno sam osjećao kako sam napustio svoje tijelo. Moj je fizički obris ostao na kauču, a moja duša i duh bijahu vani.“ To ga je iskustvo posve paraliziralo... tijelo mu je bivalo sve udaljenije. Osjećao je kako mu neko biće dotiče dušu i nesvjesno je zavapio prema njemu: *Marijo!* Tada mu se tijelo vratilo natrag i osjećaj mira ga je posve prozeo i proširio se posvuda oko njega. Bio je poput ljubavi koja se izliva po njemu. Bijaše to čista majčinska ljubav. Začuo je najženstveniji, najnežniji glas koji je ikad čuo. On ga je prozimaao i prozborio: *Donnie, tako sam sretna!* „Bilo je to sve što sam čuo, ali sam znao tko je to bio. Nitko me osim moje majke nikada nije oslovljavao s *Donnie*. Nitko. Znao sam da je to glas Marije, Blažene Djevice Marije. Bio sam tako smiren i osjećao sam se kao malo dijete koje počiva na grudima svoje majke. Tako spokojan i umiren zaspao sam dubokim snom. Godinama nisam bio tako duboko spavao.“

Nakon toga dubokoga duhovnoga iskustva uslijedilo je službeno obraćenje na katolicizam. Dodatni plod bijaše želja za svećeništvom, ali ne bilo gdje. Donald je htio postati Marijin svećenik.

Da bi postao svećenik, morao je početi studirati. Tijekom školovanja i obrazovanja Donald je susreo neke od najizvršnijih i najučenijih katoličkih teologa i intelektualaca. Na franjevačkom Sveučilištu u Steubenvilleu, Ohio, gdje je diplomirao teologiju i filozofiju, upoznao je teologe Scotta Hahna i Marka Miravallea koji su tijekom njegova studija odigrali presudne uloge i u njemu još više produbili ljubav prema Bogu i Gospi.

Donald je nastavio studij upijajući znanje od mnogih uglednih teologa i mariologa. Svoju je doktorsku disertaciju usmjerio na mariologiju u Dnevniciama sv. Faustine Kowalske, povezujući tako svoju ljubav prema Gospi s pobožnošću prema Božanskom Milosrđu. Disertacija ima više od 200 stranica i objavljena je kao knjiga. Zove se *Najčišća od svih ljiljana: Djevica Marija u duhovnosti sv. Faustine*.

Taj bivši ovisnik i osuđivani kriminalac danas je provincijal Družbe Marijinih svećenika Bezgrješnog Začeca i promicatelj duhovnih zvanja. Širom svijeta svjedoči o svom životu i tako dotiče nebrojena srca. Njegova životna priča primjer je milosti i Božjeg milosrđa na djelu, a sve po zagovoru Blažene Djevice Marije i zahvaljujući njezinom djelu u Međugorju.

Prevela Tea Sušac

Dodite, poklonimo se!

USKORO U PONUDI!

Klanjanja
u Međugorju

Klanjam ti se, Gospodine!

To bi mogao biti zajednički nazivnik svih tekstova koji se nalaze u ovoj knjižici, a nastali su prigodom klanjanja pred Presvetim, čašćenja križa Gospodinova i kao molitve za ozdravljenje. Plod su vjerničkog uma i srca, potaknuti Gospinom pojavom i njezinim porukama.

Tekstovi potječu od različitih franjevaca koji su djelovali ili još djeluju u Međugorju i odaju osobnost svakoga od njih. No svima je zajedničko to što su to doista duboko proživljeni molitveni tekstovi. Jednostavni su i u toj jednostavnosti jezgroviti. Klanjatelju žele približiti otajstvo i pozvati ga na njegovo čašćenje.

Može se samo poželjeti da ova knjižica postane nezaobilazno štivo svakog međugorskog hodočasnika.

Brak i obitelj – POČETAK NOVOG SVIJETA

Potreba da se i bračnim parovima omogući duhovna obnova rodila se u srcu fra Slavka Barbarića. Na tu zamisao došao je 2000. godine. Nažalost, njegov prerani odlazak ga je spriječio da taj susret i ostvari. Ostvarenje i nastavak ovog programa, kao i mnogo toga što je započeo, ostavio je drugima.

MARIJA
DUGANDŽIĆ

ŠESNAESTI MEĐUNARODNI SEMINAR ZA BRAČNE PAROVE ODRŽAO SE U MEĐUGORJU OD 12. DO 15. SRPNJA 2015. GODINE. Tema duhovne obnove bila je: „Brak i obitelj – početak boljeg svijeta.“ Na seminaru je sudjelovalo 35 parova iz osam zemalja: SAD-a, Ukrajine, Slovačke, Francuske, Italije, Švicarske, Hrvatske te Bosne i Hercegovine.

Duhovnu obnovu su vodili Ružica i Stjepan Lice iz Zagreba, a koordinator seminaru bio je međugorski župnik fra Marinko Šakota.

Duhovna obnova je započela uvodnim predavanjem voditelja seminara, nakon čega su sudionici sudjelovali u večernjem molitvenom programu u crkvi sv. Jakova. Drugi dan je započeo molitvom pred Presvetim, a potom su slijedila razmatranja i predavanja. Treći dan obnove sudionici su započeli molitvom obiteljskog križnog puta na Križevcu kojega su vodili

supružnici Lice, a potom su nastavili s predavanjima i razgovorom do večernjeg molitvenog programa u crkvi. Posljednji dan susreta sudionici su započeli molitvom krunice na brdu Gospina ukazanja, da bi u dvorani sv. Ivana Pavla II. podijelili svoja iskustva i susret završili sv. misom na kojoj su bračni parovi iz različitih zemalja prinosili darove. Jedan je bračni par iz Hrvatske slavio 36. obljetnicu braka pa je fra Marinko blagoslovom njihovog bračnog prstenja blagoslovio bračni savez svih parova te im blagoslovio i podijelio krunice da bi kroz molitvu krunice povelu Gospu u svoju svakodnevnicu.

Iako su na kraju susreta podijelili svoja iskustva, ono što su ponijeli u svojoj nutрини ipak znaju samo oni. Jedan bračni par iz SAD-a, supruga je odvjetnica, a suprug financijski savjetnik, svake godine dolazi na ove susrete „...da bi odmorili i nahranili svoju dušu, pronašli mir i tišinu koje

Međugorje dariva...“ Pred takvim iskustvima, čovjek se pita: Razumijemo li mi milost i veličinu dara koje nam svakodnevno ovdje Gospodin po Gospi nudi?

VODITELJI SEMINARA

Ružica Lice diplomirana je katehistica i vjeroučiteljica-savjetnica, radi kao vjeroučiteljica u osnovnoj školi i već niz godina priprema odrasle za sakramente kršćanske inicijacije. Objavila je knjigu meditativnih zapisa „Živi povezan s Nebom“.

Stjepan Lice je diplomirani pravnik. Pretežit dio radnog vijeka proveo je u visokom školstvu. Objavio je niz knjiga priča, meditativne proze i lirike. Redovito surađuje u katoličkim časopisima te na Prvom programu Hrvatskog radija i Hrvatskom katoličkom radiju. Zajedno su održali niz predavanja duhovnog sadržaja te duhovne obnove za bračne parove, vjeroučitelje i mlade.

Svjedočanstva sudionika šesnaestoga međunarodnog seminara za bračne parove

MEĐUGORJE JE DUHOVNI POKRETAČ

Katica i Franjo Majer, iz župe Duha Svetoga na Jarunu, Zagreb.

Katica: „Prvi put sudjelujemo na seminaru za bračne parove u Međugorju i zahvalni smo Majci Božjoj na ovoj duhovnoj obnovi. Kao djevojka nisam ni sama bila sigurna jesam li vjernica ili ne, ali sam ipak, još davne 1983. god., došla s prijateljicom u Međugorje. Nakon ispovijedi u meni se nešto promijenilo. Osjetila sam da me Majka Božja zahvatila svojom milošću i najedanput moja je vjera oživjela. Od tada se u Međugorje uvijek rado vraćam.“

Franjo: „Za mene je Međugorje duhovni pokretač koji me je uspio pokrenuti u duhovnosti. Kroz međugorsku duhovnost moja je vjera postala jasnija i zato sam toliko vezan uz Međugorje. Prošle godine smo prvi put bili na Festivalu mladih. Istina je da tu ne pripadamo po godinama, ali nam je neobično drago da smo osjetili duh mladih.“

NAŠ ŽIVOT JE UVIJEK VEZAN UZ MEĐUGORJE

Bračni drugovi Vlatka i Duško Vukoja, Zug (Švicarska).

U braku su 32 godine, roditelji su četvero djece. Prvi put sudjeluju na seminaru za bračne parove.

Vlatka: „Oduševljeni smo i programom i predavačima od kojih se moglo mnogo toga i čuti i naučiti. Moj suprug i ja uz Međugorje smo vezani od prvih dana Gospinih ukazanja. Teško je bilo započeti zajednički život u tuđini. U početku u Švicarskoj nismo imali nikoga. Niti poznanika niti prijatelja. Ali nismo očajavali. Sve smo svoje molitve i nade upućivali Gospi Međugorskoj. I bili smo uslišani. Danas mogu reći da smo bračno i obiteljsko zajedništvo održali moleći krunicu u obitelji. Stalni smo članovi i jedne molitvene zajednice koja u Zugu djeluje već devetu godinu. Sastajemo se svake srijede. Molimo krunicu i razmatramo Gospine poruke.“

ODUŠEVljeni smo susretom za bračne parove u Međugorju

Šimo i Nada Šarčević, Belišće.

U bračnom zajedništvu su 36 godina i ovo im je treće sudjelovanje na seminaru za bračne parove.

Nada: „Kad smo na seminaru bili prvi put, ispuni-li smo se snagom i ljubavlju. Zato smo željeli sudjelovati svake godine. Oduševljeni smo onim što se događa na ovim susretima. Uvijek s nestrpljenjem čekamo sranj kako bismo došli u Međugorje. Kući se uvijek iznova vraćamo ispunjeni novom snagom. Osjećam da nas Gospina ljubav podiže, nosi. Međugorje je naš drugi dom i bez njega jednostavno ne bismo mogli.“

VJERUJEM DA SMO TIM DANIMA SVI BLAGOSLOVLJENI

STJEPAN LICE

MEĐUNARODNI SEMINAR ZA BRAČNE PAROVE U MEĐUGORJU, ODRŽAN OD 12. DO 15. SRPNJA 2015., IZNENAĐENJE JE ZA MOJU SUPRUGU RUŽICU I MENE.

Bilo nam je iznenađenje kad smo pozvani voditi taj seminar, a ostaje nam trajno iznenađenje što nam je bilo darovano sudjelovati u njemu s bračnim parovima pristiglima u istome duhu s različitim krajevima svijeta.

Seminar smo naslovlili "Brak i obitelj – početak boljšeg svijeta" s dubokim uvjerenjem da je svakom braku, svakoj obitelji povjerenje upravo to: da bude početak boljšeg svijeta. "Početak boljšeg svijeta" – tim je imenom imenovana i Marija, Majka Isusova u crkvi na Trškom Vrhu u Hrvatskom zagorju. Neuglednoj nazaretskoj obitelji Isusa, Marije i Josipa povjerenje je silno poslanje. Suočeni s neshvatljivostima ovoga svijeta, oni nisu uzmaknuli. Svaki brak, svaka obitelj kroz svu povijest pozvana je sudjelovati u zauzetosti za ovaj svijet. Pozvana je biti u službi ljubavi.

O tome smo poželjeli govoriti okupljenim bračnim parovima ukazujući im na dragocjenost svakog dana, uključujući i dragocjenost svih životnih običnosti. Poželjeli smo ih ohrabriti da se ne ustežu očitovati svoju ljubav jedni drugima i svijetu u kojemu živimo. Jer vrijeme koje nam je darovano je kratko. I koliko god da je dana pred nama, nemamo vremena ni za što drugo osim za ljubav.

Nakon početne suzdržanosti ubrzo se očitovalo da kucamo na otvorena vrata. Ta govorili smo ljudima koji su razumjeli što im želimo reći jer je u njima svijest o svemu tome bila živa. Govorili smo im o onome u što se i sami trude ulagati svoje živote. Govorili smo im o umoru i obzirima koji nas tako često okradaju. I bili smo u prigodi doživjeti da smo dotaknuli njihova srca. Jednako tako, doživjeli smo i da su njihovi životi, njihova srca nas i te kako dotaknula. Da, i suze su imale svoju rječitost. I njima smo premostili tolika toga, otkrili blagoslovljene blizine.

Čini mi se nepriličnim ikoga izdvajati jer smo u susretima sa svima koji su sudjelovali

na seminaru bili blagoslovljeni. Očitovao nam se da se – premda govorimo različitim jezicima – sporazumijevamo istim jezikom: jezikom srca. Ipak, ne mogu ne istaknuti sudjelovanje jedanaest ukrajinskih grkokatoličkih svećenika – i njihovih supruga – na seminaru. Njihova pozornost i njihova otvorenost, pažnja koju su međusobno iskazivali, bili su nam silno dojmljivi.

Razumljivo, riječi su bile tek dio naših susretanja. Vjerujem da je mnogo obilnije bilo ono što se događalo u tišini, osobito u tišini pred Presvetim. U toj tišini rasterećivali smo se suvišnih riječi i nalazili pojašnjenja za ono što je, iz različitih razloga, ostalo nedorečeno.

Dakako, svaki seminar na neki način ostaje nedorečen. Svaki je tek sjeme bačeno u zemlju. U svakome nastojimo čuti – čitavim bićem čuti – nadahnuća Duha Božjega. I duboko vjerujem da će svima nama koji smo na različite načine bili uključeni u ovaj seminar poneka riječ, poneka spoznaja, poneki drhtaj, poneki izraz lica trajno govoriti, svojim nas blagoslovom pratiti i otkrivati nam naše odgovornosti. Otkrivati nam našu uključenost u Božji posao na ovoj zemlji: da se potrudimo da oni s kojima živimo iskuse radost života. Da trajno budu dionici te radosti.

Seminari, kao što je bio ovaj, otkrivaju nam istovremeno i našu neznatnost i našu dragocjenost. Toliko bismo voljeli jedni drugima dati više – i od svoje oskudice i od Božjega obilja. I tako je divno iskusiti da Bog naše živote svojom prisutnošću, svojom uključenosti čini neizrecivo dragocjenima. Pronijeti tu dragocjenost kroz svoje dane, pomoći svojim najbližima, a i svima koje susrećemo, da žive svjesni svoje dragocjenosti i da im ništa njihovu dragocjenost ne zakrije – da, vjerujem da su nam zbog toga naši dani darovani.

Nakon svega preostaje nam smjernost što smo smjeli poslužiti i molitva u kojoj ćemo Bogu s povjerenjem spominjati one čije smo živote smjeli dotaknuti. I – uzdam se – ohrabriti.

Predavanje Marie-Hélène Mathieu (2/3)

POKRET VJERA I SVJETLO

MARIE-HÉLÈNE
MATHIEU

Marie-Hélène Mathieu je zajedno s Jeanom Vanierom utemeljiteljica međunarodnog pokreta Vjera i Svjetlo koji obuhvaća osobe s mentalnim teškoćama, njihove obitelji i prijatelje. Marie-Hélène Mathieu spada u one bezvremene osobe kojima je duh uvijek mlad unatoč zemaljskim godinama. Sa svojih 86 godina, ona se odazvala pozivu da sa sudionicima Četvrtog međunarodnog hodočašća za osobe s invaliditetom podijeli svoje iskustvo rada s osobama s mentalnim teškoćama u cilju njihova uključivanja u društvo, Crkvu i svijet.

U PRVOM DIJELU PREDAVANJA MARIE-HÉLÈNE MATHIEU GOVORILA JE O SUSRETIMA S OSOBAMA S MENTALNIM TEŠKOĆAMA KOJE JE IMALA KAO DJEVOJČICA I MLADA SOCIJALNA RADNICA. Zahvaljujući tim susretima odlučila je tim osobama posvetiti sav svoj život. U drugom dijelu predavanja govorila je o prvom organiziranom hodočašću u Lurdu.

Nakon što sam susrela Jeana Vaniera doživjela sam treći za mene ključan susret s osobama s mentalnim teškoćama. Upoznali smo bračni par, Camille i Gerarda, koji su imali dvoje djece s velikim teškoćama u razvoju. Htjeli su ići u Lurd na biskupijsko hodočašće, no kad su se htjeli upisati, bilo im je rečeno da to ne ide jer njihova djeca ne će razumjeti ništa od onoga što se u Lurdu događa, a osim toga će smetati svim drugim hodočasnicima. Camille i Gerard, probodena srca, odlučili su s djecom otići u Lurd na svoju ruku, izvan organiziranoga hodočašća. U Lurdu su doživjeli novu patnju: hotelijeri su im rekli da ih ne mogu uzeti, neka ostave djecu u lurdskoj bolnici i neka dođu. Ta djeca nisu trebala bolnicu, trebala su ljubav svojih roditelja. Ustrajali su sve dok ih jedan hotelijer nije primio pod uvjetom da sve obroke uzimaju u svojoj sobi. U Lurdu su redom susretali ljude koji su im pogledima ili riječima govorili: „Kad netko ima takvu djecu, najbolje je da ostane kod kuće!“

Mi smo si mislili: Pa to nije u redu! To ne ide! U gradu u kojemu je Blažena Djevoja Marija odabrala najmanju, najsiromašniju, najprezreću djevojčicu da bi joj dala poruku

za cijeli svijet, oni koji su joj srcu najdraži nisu prihvaćeni. To nas je potaknulo na jednu ideju: organizirat ćemo hodočašće specijalno za takvu djecu i njihove roditelje. A da ne budu sami, pozvat ćemo po jednog prijatelja po obitelji. Svakoj će se obitelji pridružiti jedan prijatelj. Da to ne bi bio preveliki koncentrat nepodnošljive patnje, pripremit ćemo se zajednički, u skupinama od petnaestak do tridesetak osoba: osobe s teškoćama, njihovi roditelji i prijatelji zajedno, a s njima jedan svećenik kao duhovnik. Pripremali smo se tri godine.

U Lurdu su se toga jako bojali. Nailazili smo na mnoge prepreke, ali su i osobe s teškoćama, njihovi roditelji i njihovi prijatelji htjeli to hodočašće. Hodočašće se dogodilo u Velikom tjednu 1971. Našli smo se na Veliki četvrtak na velikoj poljani. Bilo nas je 12 000 iz 12 zemalja, od toga 4 000 s mentalnim teškoćama. Dočekao nas je biskup, jedini koji se usudio, drugi su se bojali. Dočekao nas je riječima ljubavi i rekao da je to prvi put u povijesti Lurda i u povijesti Crkve da se 4 000 osoba s mentalnim teškoćama, zajedno s roditeljima i prijateljima, okuplja pod Marijinim plaštem. I Jean Vanier nam se obratio riječima ljubavi i nade. Osjećali smo da je mnoštvo ganuto i da se sjedinjuje, da postajemo jedno. Radost je bila vidljiva. Bila je tako velika da je na Veliki petak u tri sata popodne jedna skupina počela pjevati pjesmu koja je predviđena za Vazmeno bdijenje, pjesmu u kojoj se stalno ponavlja Aleluja! Možete zamisliti! Na Veliki petak mi smo se raspjevali i ponavljali Aleluja!

Ta je pjesma bila izvanredna jer se može pjevati na svim jezicima, zato što svi znaju što je aleluja. To je zvonilo i odzvanjalo! Tri dana je Lurd bio ispunjen tom alelujom, čak i ljudi na ulicama i u trgovinama pjevali su aleluja. Kad smo vidjeli to mnoštvo, koje u sebi nosi toliko patnje, kako pjeva aleluja, shvatili smo da – ako ima mnogo ljubavi – tamo gdje postoji velika patnja može biti i velika radost. Posljednjega dana radost je bivala sve veća i veća. Imali smo sastanak sa svim odgovornima za zajednice – a bilo ih je 300 – da im kažemo zbogom zauvijek, jer smo mislili da će postojati samo to jedno hodočašće i da ćemo poslije njega pozivati osobe s teškoćama na sva hodočašća, no naši hodočasnici to nisu nikako htjeli prihvatiti. Rekli su: Hoćemo Vjeru i Svjetlo, hoćemo da se Vjera i Svjetlo nastavi. Naše su se zajednice povezale i ne možemo ih sada samo tako pustiti! Jean Vanier je tada

rekao: „Činite sve što vam Duh Sveti nadahne, nastavljajte se okupljati u zajednicama, organizirajte hodočašća, organizirajte proslave...“ Hodočašće je bilo završeno, ali se rodila Vjera i Svjetlo i to pred nogama Blažene Djevice Marije koja je Vjeru i Svjetlo stavila u naše ruke.

U Lurdu nas je dočekao biskup i rekao da je to prvi put u povijesti Lurda i u povijesti Crkve da se 4 000 osoba s mentalnim teškoćama, zajedno s roditeljima i prijateljima, okuplja pod Marijinim plaštem.

Reći ću vam što se dogodilo na Uskrsni ponedjeljak. Jean Vanier i ja nismo predviđjeli da to traje više od tog jednog hodočašća. Nismo mislili na pokret, a odjednom smo se našli pred pokretom koji je nastao. Trebalo je vidjeti što ćemo s njim. Otkrivali smo sve dublje i dublje taj dar koji su nam povjeroili Isus i Blažena Djevoja Marija, dar osobe s teškoćama, najslabije od svih. Takvi u evanđelju imaju prvo mjesto. Vidimo da je Isus stalno bio sa slabima, slijepima i hendikepiranima koji dolaze k njemu. On ih liječi, on ih tješi, on tjera zle duhove i kaže nam izvanredne stvari: „Oče, slavim te jer si svoje tajne sakrio mudrima i umnima, a otkrio si ih malenima.“

Nastavlja se

BOLNICA GOSPE MEĐUGORSKE

Plodovi međugorske duhovnosti nas uvijek iznova oduševljavaju i puno su veći i dalekosežniji, nego što mi to uopće možemo i zamisliti. Tek ćemo u Nebu postati svjesni svih milosti koje je Gospa preko ovoga maloga mjesta i šestero djece izlila na cijeli svijet, i na što je sve potakla srca svoje ljubljene djece kako bi došla do onih najpotrebitijih, u ovom slučaju do bolesnih.

FILKA MIHALJ

DOZNALI SMO, NAIME, DA U MEKSIKU VEĆ OD 1991. GODINE DJELUJE MALA KLINIKA, DANAS VEĆ MODERNA BOLNICA, POD IMENOM HOSPITAL DE NUESTRA SEÑORA DE MEDJUGORIE (BOLNICA GOSPE MEĐUGORSKE). Nalazi se u Guadalajari, drugom najvećem gradu Meksika, koji broji više od četiri i pol milijuna stanovnika. U jednoj siromašnoj četvrti dr. Justo Guzmán otvorio je bolnicu kako bi pod Gospinim okriljem pružio kvalitetnu zdravstvenu skrb najpotrebitijima, pa smo tim povodom s njim i razgovarali.

Dr. Guzmán, zahvaljujem na vremenu koje ste izdvojili za ovaj razgovor.

Nema na čemu. Uistinu mi je veliko zadovoljstvo i sretan sam i zahvalan da vam mogu biti na usluzi.

God. 1991., u siromašnoj četvrti Guadalajare, osnovana je mala ambulanta s osnovnim medicinskim uslugama. Danas je Hospital Nuestra Señora de Medjugorie moderno opremljena bolnica sa svim sadržajima potrebnima za kvalitetnu skrb i liječenje bolesnih. Budući da ste i osnivač i ravnatelj, predstavite nam ovu ustanovu.

Koncem 1991. godine na sjeveru Meksika, u općini Melchor Ocampo, svega 40 km od glavnoga grada, u četvrti s pretežno siromašnom populacijom, otvorili smo centar s osnovnim medicinskim uslugama pod nazivom **Klinika Gospe Međugorske**. Naime, naš cilj i želja su bili pribaviti kvalitetnu zdravstvenu skrb ovom društvenom staležu. I sve to uz ambiciju trajnog i progresivnog rasta u znanosti i kvaliteti. 1995. godine klinika je premještena na svoju sadašnju adresu u Guadalajari, glavnom gradu Jalisca, u jedan predio s vrlo sličnim karakteristikama glede stanovništva i njihovog životnog standarda. Tu je započeo put koji je malu kliniku pretvorio u modernu bolnicu Gospe Međugorske. Danas je to bolnica s visoko kvalitetnom uslugom, s profesionalnim osobljem obučanim na visokim učilištima, s izuzetno kvalitetnim voditeljima liječničkih timova. Međutim, ono čemu posvećujemo osobitu pažnju jesu toplina i ljudskost osoblja bolnice u odnosu s pacijentima.

Bolnica trenutno ima 18 soba te uglavnom pruža usluge hitne medicine, radiologije, laboratorija, opće kirurgije, intenzivne njege, ginekologije i porodiljstva.

Otkud ime Nuestra Señora de Medjugorie?

To je bila zamisao moje supruge, dr. Marcele Godinez Sanchez, budući da su ona i njezini roditelji veliki štovatelji Gospe Međugorske. Ali prijedlog je došao i od prijatelja koji su imali sreću posjetiti Međugorje.

Ovo je prva bolnica u svijetu koja nosi ime Gospe Međugorske. Što je, po Vašem mišljenju, razlikuje od drugih bolnica?

Za nas je velika čast i ponos da smo prva bolnica koja nosi to ime. A ono što nas možda najviše razlikuje od drugih bolnica jest osjećaj da u timu, zajedno s Gospom, radimo na iznalaženju rješenja za poboljšanje zdravlja Njezine djece.

Tko su danas uobičajeni korisnici usluga?

Naši pacijenti su uglavnom iz Guadalajare i obično su to ljudi sa srednjim nižim životnim standardom.

Bolnica danas nudi kvalitetnu uslugu, s profesionalnim osobljem obučanim na visokim učilištima, s izuzetno kvalitetnim voditeljima liječničkih timova. Međutim, ono čemu posvećujemo osobitu pažnju jesu toplina i ljudskost osoblja bolnice u odnosu s pacijentima.

Što znači za pacijente i korisnike Vaših usluga liječiti se u Gospinoj bolnici?

Većina naših stalnih korisnika poznaje priču o Međugorju, a novi uvijek pitaju: Otkud je ova Gospa?, na što im ljubazno odgovaramo ili podijelimo kratku brošuru o Međugorju, što pacijente jako razveseli.

Za pretpostaviti je da u bolnici imate i prostor za duhovnu okrjepu pacijenata?

Upravo trebamo inauguirati jedan odvojeni molitveni prostor, iako se u bolnici u svim hodnicima, salama i čekaonicama mogu vidjeti kipovi ili slike Djevice Marije iz Međugorja.

Što ime Gospe Međugorske znači za Vas i jeste li ikada bili u Međugorju?

Gospino ime za nas predstavlja zaštitu, sigurnost i povjerenje da sve što radimo jest s Njezinim nadzorom i kako bismo se Njoj svidjeli. Na žalost, nikada nisam bio u Međugorju, ali već iduću godinu zajedno sa svojom obitelji planiram hodočastiti u to mjesto milosti.

Gospa je Majka svih ljudi i svojom nježnošću već 34 godine preko svakodnevnih ukazanja potiče i tješi

svu svoju djecu, a osobito bolesne i potrebite. Ima li osoblje, imaju li pacijenti priliku približe se upoznati s događanjima u Međugorju i s Gospinim porukama?

Mi svaka nova saznanja o Međugorju prenosimo i našem osoblju i našim pacijentima, ali ih potičemo da i sami traže i informiraju se o tamošnjim događanjima.

Za kraj ovoga razgovora, što biste poručili našim čitateljima?

U ovoj bolnici osjećamo veliku zaštitu Gospe Međugorske.

Zahvaljujem od srca na razgovoru. Hvala vama što ste nas kontaktirali.

Svjedočanstvo hodočasnici, 28. svibnja 2015. (1/5)

Jakov Čolo

ONO ŠTO JE NAJVAŽNIJE KAD DOĐEMO OVAMO U MEĐUGORJE, ŠTO JE NA PRVOM MJESTU, JEST ZAHVALITI BOGU, ZAHVALITI GOSPI NA SVEMU ŠTO NAM OVDJE DAJU VEĆ TOLIKE GODINE. Neka naše prve riječi ovdje budu riječi hvale: zahvaliti Gospodinu na njegovoj velikoj milosti, na svim darovima, zahvaliti mu što dopušta Gospi da toliko vremena bude ovdje s nama.

Hodočasnici me često pitaju zašto se Gospa tako dugo ukazuje ovdje u Međugorju? Što nam to još Gospa želi reći? Ima onih koji kažu da nam Gospa uvijek govori iste stvari! Ja bih vas pozvao da se ne pitamo zašto, jer ono što se zbiva ovdje u Međugorju jest Božji plan. Bog je tako želio. A ono što mi trebamo učiniti jest prije svega odgovoriti Gospodinu na sve ono na što nas poziva preko Gospe i

zahvaliti mu na svemu što nam daje ovdje kroz sve ove godine.

Ako prihvatimo ono na što nas Gospa tako često poziva ovdje u Međugorju kad nam kaže: „Draga djeco, otvorite mi svoja srca“, vjerujem da će svako srce razumjeti zašto Gospa dolazi toliko vremena. Prije svega razumjet ćemo u svom srcu da je Gospa naša majka, majka koja nas neizmjerljivo voli, a to nam Gospa ovdje i dokazuje već tolike godine. Ona je majka koja želi dobro svojoj djeci, koja želi svojoj djeci da dođu do radosti, do mira, do spasenja. A tu radost, taj mir i to spasenje možemo naći samo u Isusu Kristu. I to je onaj jedini razlog zbog kojega Gospa dolazi ovamo u Međugorje toliko dugo. Gospa dolazi da bi nam pokazala taj put koji nas vodi do Isusa Krista.

Kad su počela ukazanja ovdje u Međugorju, ja sam imao deset godina. Najmlađi sam od nas šestero. Moj je život prije ukazanja bio život normalnog djeteta od deset godina. Živio sam vrlo jednostavnu vjeru, vjeru jednoga djeteta, a ta je vjera ono što te roditelji žele naučiti. Ono što su me moji roditelji nastojali naučiti jest da Bog postoji, da Gospa postoji, da se molim, da budem dobar, da idem na svetu misu... Sjećam se da sam svake večeri molio sa svojom mamom, ali uistinu nikada kroz tu molitvu nisam od Boga tražio taj dar da vidim Gospu, jer ja nisam ni znao da se Gospa može ukazati. Ja sam znao da Gospa postoji, da Bog postoji, ali sam kao dijete mislio da se oni nalaze samo na nebu.

Sve se promijenilo 25. 6. 1981. godine. Mogu reći da je to bio najljepši dan u mom životu. To je dan kad mi je Bog podario tu veliku milost, taj veliki dar da vidim Gospu. Uvijek se s velikom radošću sjećam našeg prvog trenutka s Gospom, tog trenutka kad smo prvi put kleknuli ispred Gospe i kad sam prvi put pogledao u Gospine oči. Koliko li sam samo ljubavi vidio u tim Gospinim očima! U istom sam trenutku tu ljubav osjetio u svom srcu. Koliko sam se u tom trenutku osjećao voljen, zaštićen... Mogu jednostavno reći: u tom sam se trenutku osjećao kao dijete jedne majke. To je bio prvi trenutak u mom životu kad sam u svom srcu Gospu shvatio kao svoju majku, prihvatio kao svoju majku i zavolio kao svoju majku.

Proslava blagdana sv. Jakova, zaštitnika župe Međugorje

Međugorska župa proslavila je u subotu 25. srpnja blagdan sv. Jakova apostola, svoga nebeskog zaštitnika. Svete mise na hrvatsko-me jeziku slavljene su u župnoj crkvi u 7, 8 i 19 sati, a središnja sv. misa koju je predvodio fra Josip Serđo Čavar, trenutno na službi u

Posušju, slavljena je u 11 sati u Gaju kod stare međugorske crkve. Tradicionalna procesija s kipom sv. Jakova, koji su ove godine nosili članovi Majčinoga sela i zajednice Milosrdni otac, pošla je u 10, 45 sati iz crkve, uz pjevanje litanija. Na kraju misnog slavlja u

Gaju, koje je pjesmom uveličao Veliki župni zbor na čelu sa s. Irenom Azinović, nazočne je pozdravio fra Marinko Šakota, međugorski župnik. Za ovu proslavu župljani su se, zajedno s brojnim hodočasnicima, pripremali devetodnevnom molitvenim programom.

Marijanski zavjet za Domovinu

HVIDRA i studentske udruge SKAC Palma i MAGIS te druge braniteljske i studentske udruge i zajednice započele su (prvo) zavjetno hodočašće „Marijanski zavjet za Domovinu“. Hodočašće će trajati 70 dana i prijeći će se oko 1 500 kilometara. „Pošli smo od razmišljanja kako je premalo hodočašća mladih danas, pogotovo pješačkog hodočašća. Ovo je studentsko, veteransko ili braniteljsko hodočašće, hodočašće hrvatske vojske i mladeži na kojemu ćemo moliti za sve poginule

i za našu domovinu. Želimo proći nekim marijanskim svetištima u jednome hodu koji smo podijelili u više etapa. Proći ćemo i kroz Međugorje, potom preko Popova polja do dubrovačkog područja i završit ćemo hodočašće na Srđu krajem kolovoza. Osjećamo da se kroz ovo hodočašće treba dogoditi duhovna obnova hrvatskog naroda“, kazao je p. Ivan Ike Mandurić, predsjednik udruge SKAC. Hodočasnici će proći kroz sva veća marijanska svetišta u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Predstava „Kako se gradio Križevac“

Uoči svetkovine sv. Jakova, zaštitnika župe Međugorje, u četvrtak 23. srpnja u dvorani Ivana Pavla II. u Međugorju glumci HNK-a Mostar Robert Pehar, Velimir Pšeničnik Njirić i Dragan Šuvak, u režiji Dragana Komadine, izveli su predstavu „Kako se gradio Križevac“. U predstavi je sudjelovalo i Kulturno-umjetničko društvo „Sv. Marko“ iz Vionice.

Projekt „Križevac“ u Malawiju plod je Međugorja

Vince Owen iz Engleske u Međugorju je na hodočašću sa svojom obitelji. Prvi put je u Međugorje došao 1988. S nama je rado podijelio svoje iskustvo Međugorja te nam kazao više o projektu naziva „Križevac“. Vince svjedoči: „U Malawiju radimo na projektu „Križevac“. Kakve veze ima Križevac s Engleskom i Malawijem, zanimljivo je pitanje jer se tu preklapa nekoliko priča. Jedna od njih je vezana za mog ujaka koji je 1983. godine došao u Međugorje. Na Križevcu je pronašao pravi mir i potpuno promijenio svoj život. Došao je na ideju da taj mir pokuša prenijeti i drugima. Mislio je izgraditi križni put na jednom brdu u Engleskoj. No nije bilo zanimanja za tu ideju. Na početku 90-ih živio sam u Malawiju 5 godina i tamo radio kao volonter. Moj ujak me došao posjetiti, a nekoliko godina kasnije pogledao je video „Prijatelj Međugorja u Malawiju“. Došao je u kontakt sa ženom koja je bila u videu i donijeli su odluku da izgrade brdo Križevac usred Afrike. „Samo nekoliko mjeseci kasnije na brdu Michiru, pored grada Chilomani,

koje je vrlo siromašno područje Afrike, postavili su križ identičan onome na Križevcu u Međugorju“, ističe Vince te dodaje kako su tada otvorili i „Dječji centar Majke Tereze“ u Malawiju u blizini Križevca: „Došavši opet ovdje shvatio sam kako nam treba bliža i jača veza s Međugorjem jer sve što smo radili plod je Međugorja. Jedan od razloga izgradnje Križevca u Malawiju bio je taj što dosta ljudi ne može priuštiti dolazak u Međugorje, a ovako imaju jedan dio Međugorja gdje se mogu moliti i pronaći mir. Tisuće ljudi je počelo dolaziti na brdo moliti i crkva je postala premala, pa su župljani vapili za novom, većom. Izgradili su crkvu identičnu crkvi sv. Jakova u Međugorju. Nakon toga došli smo na ideju da izgradimo veliki Križni put kroz Afriku, kroz 14 zemalja. Za sada smo završili Križevac u Ruandi, tako da imamo jedan u Malawiju, jedan u Ruandi, no nadamo se da ćemo tijekom idućih nekoliko godina izgraditi i ostale kroz Afriku koji će biti centri mira, molitve i obraćenja. Sve je to plod Međugorja.“

Pješice iz Zagreba u Međugorje na Mladifest

Nakon jutarnje sv. mise, u subotu 18. srpnja, skupina od šest hodočasnika, Nikola Bodružić, Vigor Grego, Patrik Horvat, Karlo Jandrijević, Matija Ricov i Danijel Stanić zaputala se prema Međugorju. Započeli su petnaest dana hoda, odnosno svakodneвно će proći 30 do 35 kilometara. Hodočašće su nazvali „Labora et ambulans ora“, odnosno „Radi i hodajući moli“ prema benediktinskom geslu „Moli i radi“, jer će u spornom hodu većinu vremena provesti u molitvi i pjesmi. „Međugorje smo odabrali zato što ima posebno mjesto u našim srcima, to je mjesto gdje se osjeća Gospina prisutnost. Veselimo se ostati na susretu mladih, gdje ćemo s mladima iz cijeloga svijeta slaviti Gospodina“, rekao je Vigor Grego. Šestorica mladića inače su članovi molitvene zajednice „Nanovo rođeni“ iz župe sv. Stjepana u Botincu iz koje je rođena ideja ovog hodočašća.

Biciklima iz Njemačke u Međugorje

Sedmero mladih hodočasnika, Vanja Bajivić, Ana Antolić, Ivan Gret, Klara Šarčević, Kristina Prepelec, Mato Iličić i Ilija Iličić biciklima su stigli u Međugorje, u četvrtak 30. srpnja, dan uoči početka Festivala mladih. Prešli su više od 700 kilometara. Dvojica hodočasnika iz Njemačke, Lukas Lorenz i Roland Kiechle biciklima su stigli u Međugorje dva dana prije početka Festivala mladih. Polovicom srpnja krenuli su iz Münchena, a prešli su 1 820 kilometara. Dvojica mladih njemačkih hodočasnika prije svega ističu radost zbog sudjelovanja na Festivalu mladih: „Posebno se radujemo večernjim klanjanjima, svetoj misi, i ispovijedi.“ Svjedoče kako su u velikom tjednu razgovarali o hodočašću u Međugorje jer je za njih ono posebno mjesto. Lucas kaže da je prije 15 godina prvi put došao u Međugorje za koje ga veže jako puno dobrih osjećaja: „I zato sam s velikom radošću pošao na ovo putovanje biciklom u Međugorje. Za mene je to bilo hodočašće zahvale. Na Festivalu sam doživio obraćenje, produbio vjeru, molitvu i iskusio što je to živjeti s Bogom. Bilo je sigurno teških trenutaka, međutim imali smo cilj doći za Festival, i to nam je olakšalo ovaj put.“ Lucas i Roland govorili su i o pokretima mladih koji djeluju u Njemačkoj, a inspirirani su Međugorjem: „U Njemačkoj postoje dosta jaki pokreti u kojima smo aktivni i skoro svi imaju jaku vezu s Međugorjem. Imamo puno ljudi koji s nama mole i žive vjeru. I skupa s tim grupama se uvijek vraćamo Međugorju. I sve milosti koje primimo u Međugorju nosimo u Njemačku.“

Svjedočanstvo Gabrielle Colins: O iskustvu Međugorja

Između mnoštva hodočasničkih iskustava, od kojih većina ostaje skrivena široj javnosti, svakodnevno susrećemo i one koji javno svjedoče o osobitim milostima koje su dobili na Gospin zagovor. Tako je i s Gabrielle Colins iz Irske. Prvi put je u Međugorje došla, kako kaže, samo zbog svoje sestre: „Odgrojena sam i odrasla kao katolkinja, ali sam vremenom prestala ići u crkvu. Nakon srčanog udara morala sam prestati raditi pa sam većinu vremena provodila kod kuće. Moja sestra koja je već nekoliko puta hodočastila u Međugorje predložila mi je da podem s njom u Međugorje. Kad smo stigle, zaista mi je bilo lijepo, ali nisam mislila da ću poželjeti opet doći. No iduće godine u veljači sam opet bila tu. U međuvremenu sam zbog bolesti puno vremena boravila po bolnicama gdje su mi ustanovili gotovo potpuno začepljenje glavne arterije

koja ide od srca prema mozgu. Rekli su mi da je operacija inače jednostavna, ali u mom slučaju nije tako i da nema puno nade. U slučaju da ne pristanem na operaciju, samo je pitanje vremena kad ću umrijeti. Odlučila sam najprije otići u Međugorje, a potom reći svojoj obitelji za svoje zdravstveno stanje. Došavši u Međugorje, osjetila sam potpuni mir. Ni trunke zabrinutosti nije bilo. Jedno popodne sam počela sa sestrom pred crkvom moliti. Ona je molila, a ja sam sjedila tako opuštenu i uživajući sam u suncu i miru. Sjedila sam tako neko vrijeme dok u jednom trenutku nisam osjetila kapi kiše kako padaju po meni. Pogledala sam u nebo, sunce je sjalo, ali kapi kiše su padale po meni. Pokušala sam shvatiti što se događa, okretala sam se oko sebe i vidjela da ta kiša pada samo po meni. Povukla sam svoju sestru i upitala je što se ovo događa jer kiša

pada samo po meni, a ona je smireno odgovorila da je to blagoslov. Vrativši se u Irsku otišla sam k svom liječniku koji je htio da se dogovorimo za operaciju. Zahtijevala sam još jedno snimanje, iako je liječnik govorio da nema potrebe jer su sve pretrage napravljene i spremne. Bio je jako ljut jer nisam htjela odustati i preko svoje volje me naručio na još jedno snimanje. Kad je nalaz došao, nije mogao vjerovati. Začepljenja više nije bilo! Pitao me što se dogodilo, što sam radila i gdje sam bila? Rekla sam mu da sam bila u Međugorju, a on je samo odgovorio da ćemo sačuvati te nalaze kao jedinstven slučaj u povijesti bolnice. Od tog trenutka u mom se životu sve promijenilo. U svakom trenutku osjećam ogromnu Božju ljubav i radost koju želim sa svima podijeliti.”

Hodočasnici biciklisti iz Virovitice

Sedmero mladih hodočasnika, Vanja Bajević, Ana Antolić, Ivan Gret, Klara Šarčević, Kristina Prepelec, Mato Iličić i Ilija Iličić biciklima su stigli u Međugorje, u četvrtak 30. srpnja, dan uoči početka Festivala mladih. Putujući biciklima do Međugorja prešli su više od 700 kilometara. Svi ističu

zajedništvo koje su doživjeli tijekom hodočašća. Ani Antolić je ovo četvrti put da je došla u Međugorje biciklom. Zajedno s Vanjom organizirala je ovo hodočašće: „To mi je bio najveći poticaj: voditi mlade u Međugorje da i drugi dožive ono što smo mi doživjeli, i mogu samo reći: Bogu hvala za sve. Ovaj put me se dojmila ekipa, naše zajedništvo. Svaki dolazak u Međugorje izmamiti suze na oči, predivno iskustvo.“ I Kristina Prepelec ističe radost zbog

dolaska u Međugorje: „Nema tih riječi kojima bih izrazila svoju zahvalnost prema ljudima koji su me pratili na ovome putu. I zahvalnost Majci Mariji koja mi je dala snagu, jer ne bih uspjela izdržati. Imala sam veliku želju da dođem ovamo i zahvalim.“ Ilija Iličić je rekao da su prilikom dolaska u Međugorje ispred Gospina kipa počele navirati misli cijeloga puta koji su prošli, sjetili su se svih ljudi koji su se preporučili u njihove molitve. Svjedoči da je u Međugorju prvi put bio prije 6 godina: „Od tada sam postao druga osoba, sav moj svijet se promijenio zbog ljubavi Božje“, rekao je Ilija.

Statistika za srpanj

BROJ PODIJELJENIH SV. PRIČESTI: 195 500

BROJ SVEĆENIKA KONCELEBRANATA: 6117 (197 DNEVNO)

PONIZITI SE, OTRIJEZNI, OHRABRITI

U svojoj prvoj poslanici sveti Petar izriče trostruki poziv na poniznost, trijeznjenje i hrabrost. Jedno bez drugoga ne ide. Važan je i ovaj redoslijed.

FRA MARIO KNEŽEVIĆ

PO PETRU, PRVI KORAK NA PUTU VJERE JE PONIZNOST.

Možda se pitamo pred čime i pred kime se treba poniziti? Petar odgovara kako se treba poniziti pred snažnom Božjom rukom (1 Pt 5, 6) i tako parafrazira ono što je Isus rekao Sotoni: da se jedino Bogu svome klanjamo i njemu služimo. Čitajući iskustva i razlaganja apologeta Crkve, možemo spoznati da je krjepost poniznosti pretpostavka otvaranja za Božju milost. Sotona se može pretvarati i mnoge zavarati, ali ne može biti ponizan. U društvenom okruženju u kojemu se „gine“ za taštu slavu, čast i veličinu, sigurno je valjano razmišljati o poniznosti koja je protjerana pred najezdom oholosti, koja pak postaje principom uspjeha i života. Sveto pismo jasno kaže da se Bog oholima protivi, a poniznima daje milost (1 Pt 5, 5). Petar piše da je važno poniziti se kako bi nas Bog uzdigao u pravo vrijeme (1 Pt 5, 6).

Ako samo površno bacimo pogled oko sebe, jasno vidimo da su se mnogi uzdignuli u zemaljskome uspjehu, karijerizmu i moći, ali su nakon toga doživjeli i moralnu i duhovnu pustoš.

Uzdignuće u pravo vrijeme jest trenutak duhovne zrelosti kod koje Bog nagrađuje ljudske trudove vijencem nebeske slave. To je davanje roda u pravi čas.

Petar zatim upućuje poziv na **otrijeznjenje**: moramo biti trijezni jer protivnik – đavao – kao ričući lav obilazi koga da proždre (1 Pt 5, 8). Da. To se događa uspavanom čovjeku. Koliko puta smo i sami bili iznenađeni svojim postupcima, djelima ili riječima! Zlo ne miruje. Mnogi nesvjesno postaju robovi zla na putu prividnoga zemaljskog uspjeha. Pozivajući ih na trijeznjenje, Petar kao da iznosi vlastito iskustvo onoga što mu je Isus rekao nakon uskrsnuća, naime da mora najprije doći k sebi (otrijezniti se) kako bi mogao početi naviještati i utvrđivati braću u vjeri. Biti budan i trijezan znači u buci svijeta oslušivati govor Odozgor, a zanemariti glasove koji nas vode preko uzvišenja do životnoga ponora. Otrijezniti se znači prestati biti mlak i ravnodušan i pretvoriti se u gorljivog zagovornika Božje prisutnosti.

Treći, možemo reći najglasniji Petrov vapaj, jest poziv na **hrabrost**.

Bertrand Russel piše da je pobjeda nad strahom početak mudrosti. Ljudima se danas manipulira instrumentima straha. Ljudi postaju robovi sustava, hijerarhije, obreda, zakona, običaja, obzira, predrasuda, obmana, kleveta. Strah šire oni koji žele kontrolirati ljudske sudbine. Isus je neumorno ponavljao neka se ne bojimo. Čitao je u ljudskim očima strahove koji su ih zarobili i učinili nesposobnima shvatiti da nas je Bog za slobodu stvorio. Howard Lovkraft je zaključio da je najgora emocija strah, a najgora vrsta straha je strah pred nepoznatim. Vjernik bi na ovu vrstu straha trebao odgovoriti Isusovom mišlju i pozivom da svu svoju brigu povjerimo njemu. Ljudi obuzeti strahom ne mogu donositi razborite odluke. Ljudi obuzeti strahom ne mogu biti navjestitelji Isusove poruke. Strah će neumorno kucati na naša vrata ako pokušamo svojim snagama i sposobnostima rješavati sva životna pitanja. Hrabrost je hod stazom istine, hod po rubovima društva, gdje bi trebala prestati šutnja o zlu, grijehu i nepravdi koja nas okružuje.

SRCEM PRED ISUSOM

Klanjam ti se, Gospodine Isuse Kriste.
Na kraju ovog dana želim staviti pred tebe
sve što sam danas proživio.
Želim, Gospodine, u potpunosti osloboditi svoje srce
i tebi ga darovati, posebno u ovome klanjanju.

Gospodine, hvala ti za ovaj trenutak
kada ti mogu govoriti, kada mogu biti s tobom.
Hvala ti, Isuse, jer pred tobom mogu biti slobodan,
pred tobom, Isuse, mogu biti ono što jesam,
mogu osjetiti slobodu koju mi daruješ.

Gospodine Isuse,
i kad su moje misli daleko od tebe,
kad je moje srce uspavano,
Isuse, ti si tu za mene.
Ti me dodiruješ, Gospodine, ti me obnavljaš.
Tvoj dodir liječi, Isuse. Zato ti se klanjam.

Gospodine Isuse,
ti si mir naš, ti si naša sloboda,
naša nada, naš život, Gospodine.
Ti si naše sve u svemu, Isuse.

Marijo, Majko naša, hvala ti
jer si nas ti pozvala i okupila oko svojega Sina.
Ti nas, Marijo, učiš klanjati se Isusu,
klanjati se srcem.
Pokaži nam, Marijo, kako prignuti srce,
kako srcem stati pred Isusa,
a ne samo stajati na koljenima.

Hvala ti, Isuse, za ovo klanjanje,
da ovaj dan možemo završiti u tvojoj blizini.
Blagoslovi, Gospodine, sve one
koji su sada daleko od tebe,
kojima ne treba tvoja blizina:
zaštiti ih, Isuse!
Dodirni njihova srca i vrati ih na put istine.

S. B.

GOSPINI BOMBONI

„Draga djeco! Večeras vam želim reći da u danima ove devetnice molite za izljev Duha Svetoga na svoje obitelji i na svoju župu. Molite, ne ćete se pokajati. Bog će vam dati darove kojima ćete ga slaviti do kraja svoga ovozemnog života. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!“ (2. lipnja 1984.)

„DJECO, DJECO“, VIČE FRA PETAR, „DOBITE, EVO BOMBONIJERA, VI TO VOLITE!“ A djeca kao djeca, navalili, dok nekako u isto vrijeme supruga i ja govorimo: „Dobro je, dosta, uzeli ste već svatko po dvije, ne ćete valjda sve pojesti?“ „Samo neka jedu“, ne da se fra Petar, „ja imam šećer, a bombonijera mami...“ Doslovno u nekoliko trenutaka od bombonijere „na dva kata“ ostala je samo prazna kutija i moj i ženin upitan pogled: Pa kako su mogli sve smazati u sekundi?

Na povratku kući uz prigodnu lekciju bontona pitamo ih naglas: „Pa zar vam nije bilo neugodno pojesti čitavu bombonijeru?“ A Magdalena će kao iz topa: „Pa tata, rekao je fra Petar da ima šećer, mi smo samo željeli napraviti dobro djelo!“

Gospa pred nas stavlja „bombone“: misa, ispovijed, klanjanje, molitva, čitanje Biblije, post... *dođite i kušajte kako je dobar Gospodin*, a mi se nećamo. Ustručavamo se, baš smo na dijete, a milosti odlaze u nepovrat. Umjesto da

ROBERT RUKAVINA

iz Gospinih ruku uzmemo sve što pred nas stavlja, nama ne paše, nama je bolje ono uvozno, nama ne odgovara ono što su konzumirali naši preci, mi pratimo modu, pa i onu vjersku. Pri takvom životu nije ni čudo da toliko ljudi otpada od vjere, da je toliko razorenih brakova, da je toliko djece i odraslih zarobljeno kockom, kladionicama, igricama, drogama, raznoraznim vježbama za meditaciju i sklad tijela... Ono malo godišnjeg odmora potrošimo na more, a i s mora se vratimo umorni. To je zato što ni more ne paše kada ništa ne štima. Pa ne može more vratiti mir u srca roditelja i djece!

Razmišljam o onoj poznatoj priči iz Druge knjige o Kraljevima kada aramski vojskovođa Naaman odlazi k proroku Elizeju da ga ozdravi jer bijaše gubav. Prorok mu govori: Idi i okupaj se sedam puta u Jordanu i ozdravit ćeš. A on ljutit: - Pa zar nema boljih rijeka u mom kraju, a ne da se kupam u Jordanu? Sluge, očito mudrije od njega, stanu ga nagovarati: - Pa da ti je nešto teže rekao, zar

ne bi učinio? Idi, okupaj se! Ode on, okupa se i postade čist od svoje bolesti...

Gospa već trideset i četiri godine neprestano ponavlja: *molite, molite, molite*, ali mi ne slušamo, bolje reći ne vjerujemo Gospi. Pa da samo počnemo činiti što nam Gospa savjetuje, već bismo odavno bili čisti i ozdravljeni od svojih bolesti! Znam ljude koji bi platili tisuće eura samo da im se vrati mir u obitelj, ali kad im kažeš da Bogu ne trebaju njihovi novci, nego neka zajedno počnu moliti i da će tek tada biti sve u redu, jednostavno to ne žele ni čuti, ne vjeruju. Nisu spoznali snagu molitve, a ne žele ni pokušati. Zato samo oni koji su zahvalnim srcem prihvatili „Gospine bombone“ i koji ih jedu usprkos začuđenim pogledima svijeta (kao na primjer: Pa kad će se već nasititi, pa kako mogu svaki dan na misu, svaki dan na krunicu?) znaju da je u ovim vrućim ljetnim danima Međugorje kupka i osvježenje za dušu!

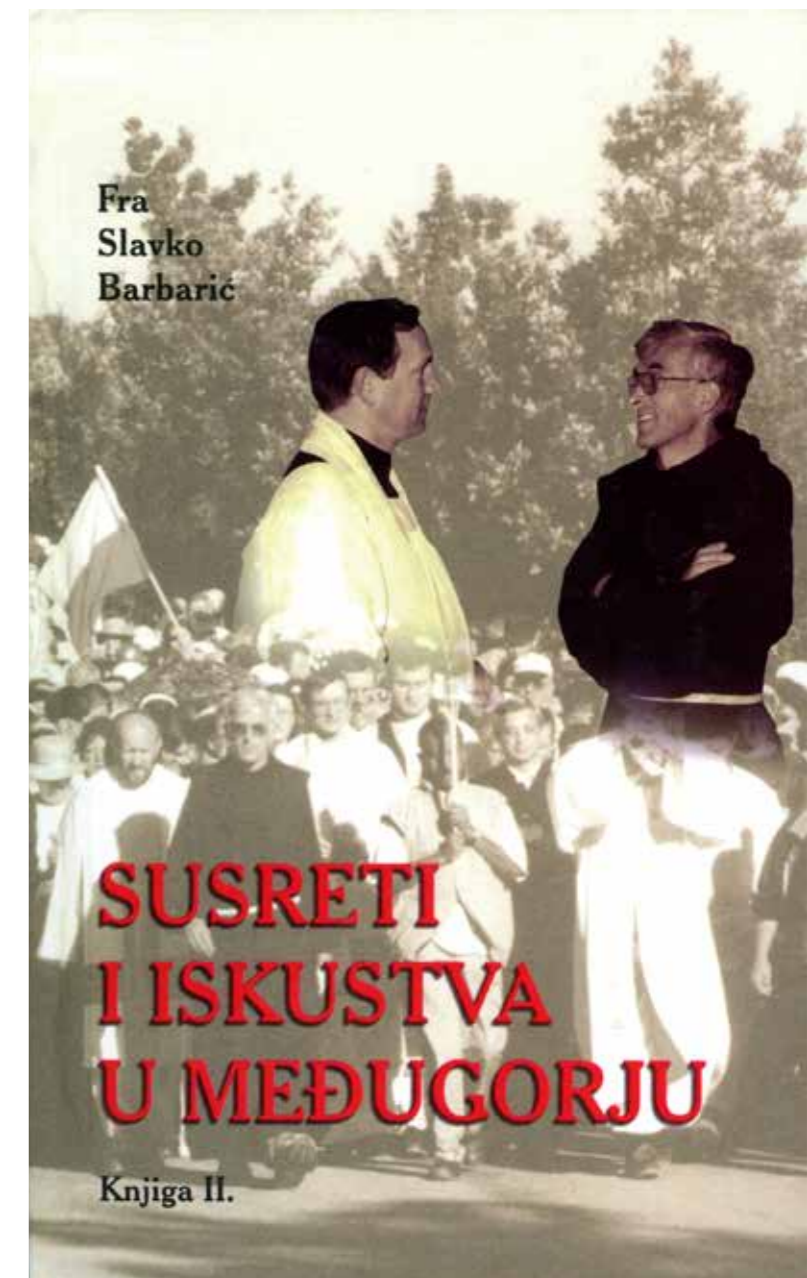
Fra Slavko Barbarić:

Susreti iskustva u Međugorju

Knjiga donosi razgovore s hodočasnicima s raznih kontinenata i iz raznih zemalja, s onima koji su u Međugorju na zagovor Kraljice Mira doživjeli obraćenje, pronašli vjeru i tjelesno ozdravili. Zajednička misao svih svjedočanstava jest: U Međugorju sam našao vjeru, ovdje se osjećam doma.

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

www.emedjugorje.com

NIKOLINA NAKIĆ

ZAISTA NIŠTA U TOLIKOJ MJERI NE RANJAVA ŽENE, NJIHOVE DUŠE I TIJELA, SRCA I UMOVE, KAO TAJ ČIN POTPUNOG CRNILA I ROPSTVA KOJI SE PARADOKSALNO PREDSTAVLJA KAO ČIN SLOBODE, KAO VRHUNAC ŽENINOG PRAVA DA ČINI SA SOBOM ŠTO JU JE VOLJA.

Pišem o ovoj temi dodatno ponukana snimkom koja je ovih dana šokirala i zgrozila svijet, u kojoj jedna žena, doktorica, predstavica moćne američke organizacije –

metode pobačaja koje su toliko okrutne da tim riječima i opisima nema mjesta u listu koji je glasnik mira i ljubavi.

Pobačaj nije tema koju možeš zapakirati u celofan i prezentirati tako da ljudima ne bude neugodno, to je činjenica. Budući da sam i sama skoro stradala od te pošasti modernog doba (tek pukom slučajnošću, koju volim zvati Božjim planom ljubavi i života za mene, nisam se pridružila milijunima nerođene djece koja su eliminirana

pravom, legalnom opcijom za koju su se žene izborile rame uz rame uz pravo žene da posjeduje imovinu ili da ima pravo glasa. Mnoge su žene zavedene glasnom propagandom koja im pobačaj predstavlja kao perjanicu njihovih prava i sloboda i burno reagiraju na mogućnost uskraćivanja takve opcije jer se osjećaju kao da im se nešto oduzima. Nažalost, takav su način razmišljanja naše generacije naslijedile iz bezbožnog sistema u kojem smo živjeli u sklopu bivše države, a

nekad osjećam kao da radim Sizifov posao: s jedne strane usamljeno, jer su moji ljudski kapaciteti nedostatni i ograničeni, ponekad obeshrabreno, jer vidim kako svijet ne haje za živote nerođenih i kako ih ne smatra ljudima (iako vidimo da njihove organe smatra ljudskima i korisnima!), no onda se redovito dogodi nešto što mi po tisućiti put dokaže koliko je neograničen bezdan Božje ljubavi prema čovjeku, prema stvorenju koje je kadro učiniti takvo što, i ako, dakle, dobri Bog ne odustaje od nas,

u kojima se kao ljudi možemo naći, a jedna od tih situacija je i suočavanje sa zlom o kojem danas pišem. Kako nam se onda valja postaviti?

Ponekad nas zlo toliko šokira i ispuni pravednim bijesom da se zaboravljamo i rado bismo sudili, krojili pravdu, mjerili vlastitim metrom i zlu se suprotstavljali njegovim metodama: optuživanjem i svadom. To nije način. Koliko god mi smatrali cilj dobrim i opravdanim, to ne može biti način.

Naravno da ne možemo i ne smijemo šutjeti na ovo što svijet čini nerođenima pod krinkom zakona koji to dopuštaju, no na nama je, katolicima, uvijek dvostruka zadaća: živjeti ono za što se zalažeš da bi se mogao zalagati i biti vjerodostojan.

i tvoja tuga, njihov jad tišti i tebe, a njihove suze izmamljuju tvoje. One su živi dokaz, krunski svjedoci što taj čin ustvari jest: da su u trenutku kad su to odabrale učiniti, izgubile svoju istinsku slobodu, iako ih se uvjeravalo da je baš to vrhunac njihove slobode... i kako da onda prstom upreš u njih? I one su žrtve. Kako da im ne pružiš svoju ljubav i utjehu?

Kako se protiv nečega boriti ljubavlju? Tako da se nikad ne boriš PROTIV, već ZA. Nisi protiv žene, već ZA život djeteta. Nisi za smrt, već za život. Ne

**Draga djeco!
Pozivam vas na ljubav
prema bližnjemu, na ljubav
prema onomu od koga vam
dolazi zlo. Tako ćete ljubavlju
moći prosuditi nakane srdaca.
Molite i ljubite, draga djeco!
Ljubavlju možete učiniti i ono
što mislite da je nemoguće.
(7. studenog 1985.)**

PROTIV ZLA POBAČAJA

BORITI SE MOŽEMO JEDINO LJUBAVLJU

U prethodnim kolumnama pobliže sam se osvrnula na ulogu koju žene imaju danas, tj. koje im sve uloge društvo nameće. Bilo je također riječi o onoj iskonskoj ženstvenosti i što ona u sebi podrazumijeva, o izazovima koje proživljavaju mlade obitelji... no nemoguće je pisati o ulozi i problemima današnjih žena, a da se ne spomene i rak-ranu modernog društva: pobačaj.

**DRAGA DJECO,
LJUBAVLJU ĆETE
POSTIĆI SVE, PA I
ONO ŠTO MISLITE
DA JE NEMOGUĆE.
(28. VELJAČE 1985.)**

lanca abortivnih klinika – otvoreno priznaje kako se bave prodajom organa nerođene djece, čak iznoseći i njihovu cijenu... I što je posebno uznemirujuće, ona navodi da njihovi liječnici prilikom pobačaja paze na to da sačuvaju potrebiti organ pa koriste

iz majčinih utroba), nastojim iskoristiti svaki trenutak i mogućnost da progovorim o toj bolnoj i važnoj temi, temi koju je svijet gurnuo u zapećak i više ne smatra da je o njoj uopće uputno i raspravljati. Štoviše, pobačaj se smatra ženskim

dobro znamo da tada ništa nije bilo sveto, a najmanje od svega nerođeni ljudski život.

Ponekad je struja te raširene predrasude i prevladavajućeg mišljenja toliko snažna da se i sama, kad pišem ili javno istupam protiv pobačaja, po-

odakle nama pravo da odustajemo od sebe samih?

I onda pogled odluta... a kamo drugo nego prema putokazu: k Njoj. Gospi koja pokazuje kako se ljubi i kako se oprašta i koja nas podučava kako pronaći mir u nemiru. Ona nam daje odgovore, tolike nam godine daje odgovore, samo je mi ne znamo slušati, odgovore koji su u potpunosti primjenjivi na apsolutno sve situacije

Tako se protiv zla pobačaja valja boriti na jedini mogući način: ljubavlju. Da bi te brat ili sestra saslušali, prvo te moraju čuti, a to se ne može postići ako se gledate preko nišana. Da bi se mogao boriti protiv smrti i kulture smrti koja danas žari i pali svijetom, ti moraš odražavati svjetlost i odsjaj one veće ljubavi. Ona se mora vidjeti u tebi da bi je mogli vidjeti i drugi.

Kad sam počela javno istupati protiv pobačaja, došla sam u priliku razgovarati s brojnim ženama koje su prošle kroz pakao pobačaja i koje su ostale ranjene za cijeli život. Nemoguće ih je suditi. Njihova tuga odmah postane

grdiš nego ljubiš. To ne znači da ćeš se bojati stati iza istine, za nju valja biti spreman istupiti, i ako te u tom istupanju pogode kamenom, neka to bude dragulj više u tvojoj kruni.

I pogledaj još jednom u Njezinu smjeru. Uхвати njen pogled. Shvatit ćeš da je put koji Ona pokazuje pobjeda nad baš svim iskušenjima i zlodjelima ovoga svijeta. Nemaj straha dok njime kročiš.

KREŠIMIR
MILETIĆ

ZAPOČINJE PUT PREMA ZRELOSTI, ODRASTANJE, POSTUPNO ODVAJANJE OD RODITELJA I POTRAGA ZA SVOJIM ŽIVOTNIM PUTEVIMA, ZA SAMOSTALNOŠĆU, ZA OSTVARENJEM.

U čitavoj toj zbrci kroz koju prolazi mlada osoba tijekom odrastanja, na nju utječu dva važna čimbenika: **vršnjaci i mediji.**

Okruženje u kojem se mlada osoba najugodnije osjeća je prijateljstvo, radost zajedništva, osjećaj slobode i prihvaćanja među onima koji osjećaju isto ili slično, koji imaju slične snove, poglede na život, vrijednosti... U tom se prostoru gotovo nevjerojatnom lakoćom i brzinom razmjenjuju ideje i informacije, formiraju trendovi, moda, specifična kultura komunikacije.

Utjecaj koji su na djecu i mlade nekada imali poticajni školski edukativni programi ili časopisi, danas su doslovno pregazili internet i društvene mreže. Gotovo da ne postoji mlada osoba koja ne koristi neku aplikaciju ili nije prisutna na nekoj društvenoj mreži. Tržište masovnih medija velikim je dijelom okrenuto upravo djeci i mladima jer su prilagodljiviji od starijih generacija, lakše usvajaju nove modele komunikacije, otvoreniji su za korištenje novih tehnologija, a preko njih je (u marketinškom smislu) puno lakše utjecati na roditelje. Vjerujem da je svaki roditelj na svojoj koži osjetio upornost nagovaranja djeteta kad je u pitanju kupnja određenog proizvoda, bilo da se radi o mobitelu, odjeći, obući i sl., što je djetetu prethodno u obliku reklame bilo isporučeno preko medija.

Teoretičari masovnih medija zamijetili su kako su mediji odavno napustili svoju primarnu svrhu: praćenje, bilježenje i informiranje o relevantnim društvenim zbivanjima te su zakoračili u prostor bitnog čimbenika koji kreira društvene procese, potrebe i trendove (Burić J., 2010., *Djeca i mladi kao konzumenti masovnih medija*). Mlada osoba između 16-24 godine provodi prosječno 27 sati tjedno na internetu, što je tri puta više negoli prije 10 godina. Od 2005.,

svake godine svjedočimo lansiranju novih proizvoda ili usluga dizajniranih za internet koje su nevjerojatnom brzinom preoblikovale medijski krajolik.

'MOBITEL VAMA!' ILI 'MIR VAMA!'

No što mladi zaista traže? Ako su trendovi ovakvi, je li ovogodišnje geslo susreta mladih u Međugorju trebalo biti *Mobitel vama!*, ili je ipak srž onoga što mladi trebaju pogođena geslom *Mir vama!*? Kad bismo pitali roditelje što je ono najvažnije što bi njihovo dijete u ovom trenutku trebalo, vjerojatno bi se među odgovorima moglo naći svega i svačega... Koliko bi roditelja odgovorilo da im je želja, primjerice, da im dijete živi čisto prije braka, da svjedoči svoju vjeru drugim mladima, da svakodnevno moli, da redovito pohađa sakramente, da ide u suprotnom smjeru od ostalih vršnjaka koji žive svjetovno, da ide protiv struje?

Upravo to su poruke i pozivi koje pape upućuju mladima. Ove poruke imaju iznimnu težinu. I to je zaista važnije od svega drugoga. Da postoji nešto važnije, pape bi mladima govorili o tome. Zato sam odlučio posvetiti prostor tim porukama. Možda te poruke nemaju prostor u medijima, možda mnogi roditelji današnjih mladih te poruke ne razumiju, ali te poruke jako dobro čuju i razumiju upravo oni mladi koji doživje susret sa živim Kristom. Oni to svjedoče velikim odazivom na susrete mladih. Oni to svjedoče uključivanjem u različite organizacije mladih, svojim djelovanjem, svojom molitvom.

PORUKE PAPA MLADIMA

Sluga Božji Pavao VI., na kraju Drugog vatikanskog koncila, predao je mladima i djevojkama iz čitavog svijeta poruku koja započinje ovim riječima: *Vama, mladići i djevojke iz čitavog svijeta, Koncil želi uputiti svoju posljednju poruku. Jer vi ste ti koji ćete preuzeti baklju iz ruku svojih otaca i živjeti u svijetu najmasovnijih promjena ikad zabilježenih u povijesti. Vi ste ti koji ćete, vodeći se najboljim primjerom i učenjem svojih roditelja i učitelja, oblikovati buduće društvo: vi ćete se spasiti ili nestati s njim.* (Poruka mladima, 8. prosinca 1965.)

Ako pogledamo kontekst vremena u kojem se događao Koncil, primijetiti ćemo da je to, između ostalog, bilo vrijeme začetka i uzdizanja jedne nove pogubne ideologije – **rodne ideologije**, na krilima seksualne revolucije šezdesetih u SAD-u, koja će doslovno zapljusnuti obale tadašnjeg svijeta. Ove proročke riječi najavile su velike promjene koje će uslijediti na području tehnologije, komunikacije i svih drugih dijelova svakodnevnog života.

U osobi pape **sv. Ivana Pavla II.** imali smo priliku svjedočiti nastavku djelovanja i intervencije Duha Svetoga na tadašnje izazove. U jeku vala rodne ideologije, a koja za cilj ima redefiniciju temeljnih antropoloških istina o čovjeku, dostojanstvu i nepovredivosti ljudskog života od začeća do prirodne smrti, braka i obitelji, preko pape sv. Ivana Pavla II. Crkva je na dar dobila odgovor na ove izazove: **teologiju tijela.** Upravo je sv. Ivan Pavao II. prije trideset godina utemeljio Svjetski dan mladih u Crkvi, ali i odredio da biskupi cijeloga svijeta napišu jednu knjigu u kojoj bi trebali dati odgovore što zapravo Crkva uči i vjeruje te kako to povezati s iz temelja promijenjenom kulturom. Tako su mladi dobili još jedan predivan dar – YOUCAT, katekizam za mlade.

Dragi mladi, Crkvi su potrebni istinski svjedoci za novu evangelizaciju: muškarci i žene čiji je život promijenjen

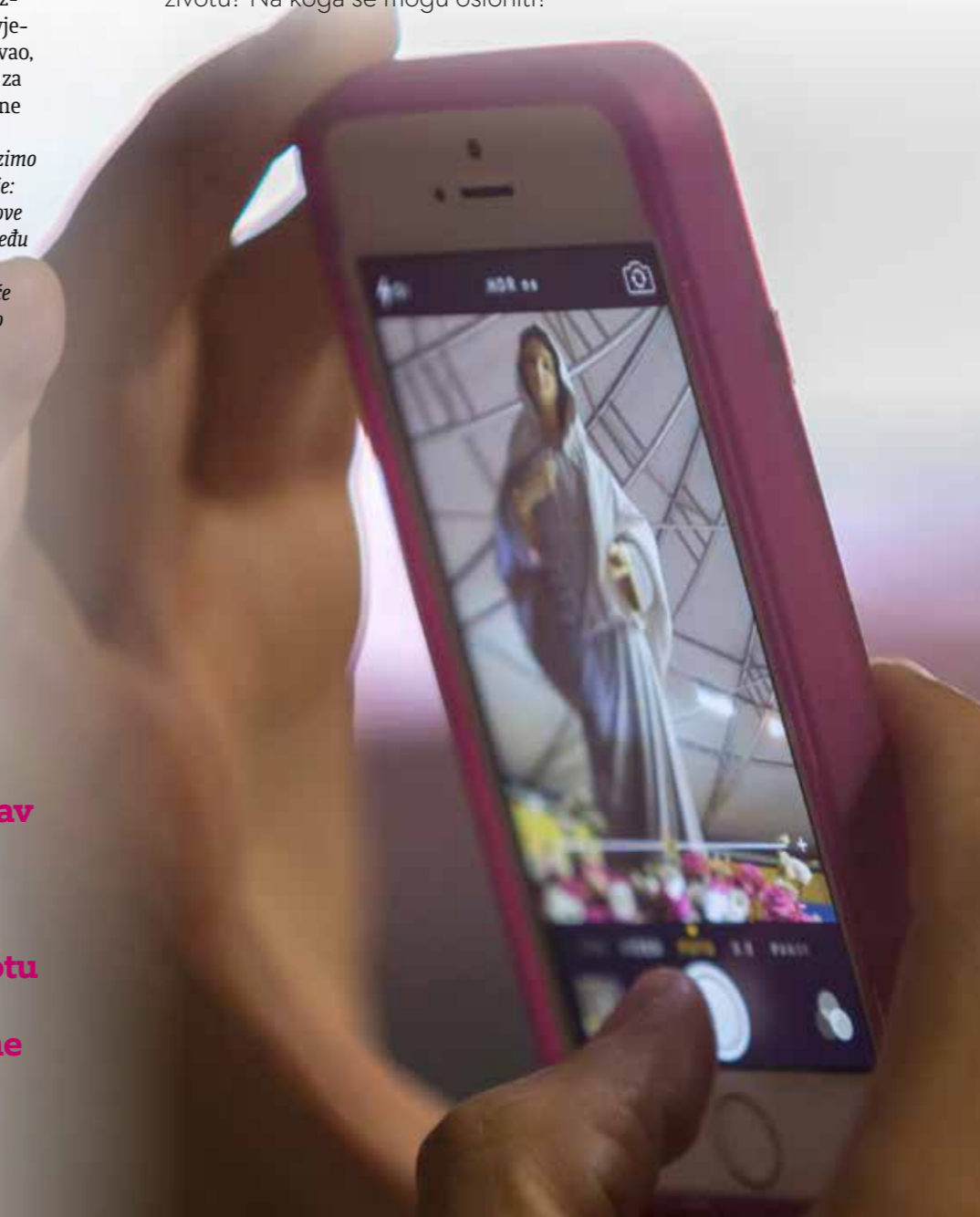
MLADI, IDITE PROTIV STRUJE!

susretom s Kristom; muškarci i žene sposobni prenijeti to iskustvo drugima. Crkvi su potrebni sveti. Svi smo pozvani na svetost, a samo sveti mogu obnoviti čovječanstvo. (sv. Ivan Pavao II.)

Papa Benedikt XVI. u obraćanju mladima izrazio je naglašavao važnost evangelizacije i svjedočenja vjere, osobito na tom, kako ga je nazvao, „digitalnom kontinentu“. (Poruka za 43. svjetski dan sredstava društvene komunikacije, 24. svibnja 2009.) Benedikt XVI. naglasio je da *Prolazimo kroz jedno posebno povijesno razdoblje: tehnološki napredak nam je pružio nove i neslućene mogućnosti interakcije među ljudima i narodima, ali globalizacija tih odnosa bit će pozitivna i pomoći će svijetu da raste u čovječstvu samo ako ne bude utemeljena na materijalizmu*

U Međugorju se na jedan poseban način već duboko žive sve ove poruke papa upućenih mladima. Pozivi na radost zajedništva, zajedničku molitvu, slavljenje sakramenata, evangelizaciju, ljubav kao temelj svega djelovanja. Mladi u Međugorju imaju priliku iskusiti ljepotu i radost zajedništva u Kristu i to iz godine u godinu zajedno proživljavaju.

Mladost je životno doba u kojem se javlja duboka želja za istinskom i velikom ljubavlju. Upisano je to u naše srce, u naše biće: čežnja da budemo voljeni i da volimo. Na neki poseban način to je i vrijeme duboke potrage za onim najvažnijim odgovorima o nama samima. Tko sam to ja? Kuda idem? Koji je moj poziv? Hoću li uspjeti napraviti dobre izbore u svojem životu? Na koga se mogu osloniti?

Štirnjo Josip Vasilj

već na ljubavi, jedinoj stvarnosti koja može ispuniti srca svijetu i ujediniti ljude. Zato je prijeko potrebno svjedočiti Božju prisutnost da bi je svatko mogao iskusiti. O tome ovisi spasenje ljudskog roda i spasenje svakog od nas. Upozorio je i na opasnosti koje se mogu susresti na putu: osobito opasnosti ovisnosti, miješanja stvarnog svijeta s virtualnim i zamjenjivanja izravnog susreta i dijaloga s osobama s kontaktima na internetu.

Papa Franjo je pozvao mlade da budu revolucionari, da idu protiv struje: *Pozivajući vas da ponovno otkrijete ljepotu čovjekova poziva na ljubav, potičem vas da se pobunite protiv raširene težnje banaliziranja ljubavi, posebno kada je se pokušava svesti isključivo na aspekt spolnosti, lišavajući je tako bitnih karakteristika ljepote, zajedništva, vjernosti i odgovornosti. Dragi mladi, u kulturi prolaznog, relativnog, mnogi propovijedaju da je važno 'uživati' trenutak, da se ne vrijedi vezati za čitav život, donositi konačne odluke, 'zauvijek', jer se ne zna što donosi sutra. Ja, naprotiv, od vas tražim da budete revolucionari, da idete protiv struje. Molim vas da se u tome pobunite protiv te kulture prolaznog, koja, u osnovi, smatra da niste kadri preuzeti na sebe odgovornost, da niste u stanju istinski voljeti.*

Ostao sam oduševljen ne samo sadržajem poruka koje su pape upućivale mladima već i načinom kako su se pape obraćali mladima. Obraćanje je to prepuno **povjerenja i iskrene ljubavi, poštovanja, prihvaćanja, poticaja, istinskih očinskih savjeta.** Svaki je papa mladima govorio o onome najbitnijem, sržnom. Oduševilo me to povjerenje i vjera koje pape imaju u mlade, u njihovu iznimnu ulogu koju imaju u svijetu i Crkvi. Oduševila me i zahtjevnost samih poruka, gdje se pape ne ustežu povjeriti mladima vrlo važne zadatke poput evangelizacije, čak naglašavajući da postoje zadatci i poslanje koje samo oni mogu ostvariti.

RADOST ZAJEDNIŠTVA NA SUSRETIMA MLADIH

Iz godine u godinu mladi u rijekama dolaze u Međugorje. Mladi vole susrete s drugim mladima. Oni osjećaju ljepotu, radost i snagu tog zajedništva s drugim mladima koji žive istu vjeru kao i oni. Kao da iz tih susreta odzvanja ona rečenica iz evanđelja: *Zar niste znali da mi je biti u domu Oca mojega?* Ovi susreti važno su ohrabrenje i znak da nisu sami na tom putu, da unatoč raznim pritiscima s kojima se suočavaju u svakodnevnom življenju vjere, postoje još toliki drugi iz cijeloga svijeta koji su poput njih. U toj zajedničkoj molitvi, pjesmi i slavljenju sakramenata, vrućini, znoju, umoru i druženju oni ostvaruju iskrene međusobne susrete, započinju prijateljstva, uče o ljepoti različitosti kao bogatstvu Crkve. U konačnici, u Međugorju se na jedan poseban način već duboko žive sve ove poruke papa upućenih mladima. Pozivi na radost zajedništva, zajedničku molitvu, slavljenje sakramenata, evangelizaciju, ljubav kao temelj svega djelovanja. Mladi u Međugorju imaju priliku iskusiti ljepotu i radost zajedništva u Kristu i to iz godine u godinu zajedno proživljavaju. To jednostavno treba doživjeti. Neka nas sve zajedno prati zagovor Kraljice Mira!

ISUSOVCI

Isusovci je pučki naziv za jedan od redova Katoličke Crkve koji se službeno zove Družba Isusova. Red je osnovao Ignacije Loyolski (1491.-1556.). Mnogi su redovi u Crkvi nosili imena svojih osnivača (benediktinci, franjevci...) što Ignacije Loyolski i njegovi drugovi nisu htjeli.

NISU HTJELI DA IM ITKO OSIM ISUSA KRISTA BUDE GLAVA PA SU SE STOGA NAZVALI DRUŽBOM ISUSOVOM. U jednom mističnom viđenju u La Storti blizu Rima Ignaciju se ukazao Isus s križem, a pokraj njega je bio i Otac koji je rekao: „Želim da ovoga uzmeš za svoga slugu.“ Isus se okrenuo Ignaciju i rekao: „Hoću da nam služiš.“ Ovaj je događaj imao utjecaja na osnivanje i davanje imena novoj redovničkoj zajednici.

NA RASPOLAGANJU PAPI Ignacije je odlučio postati svećenik. Iako je imao već 30 godina, poduzeo je jedanaestogodišnji studij koji je završio na tada najpoznatijem sveučilištu, pariškoj Sorboni. Za vrijeme studija okupio je oko sebe šestoricu drugova koji su se nazivali *Prijatelji u Gospodinu*. Najpoznatiji među njima bio je Franjo Ksaverski. Oni su 15. kolovoza 1534. u kapeli na pariškom Montmartreu položili zavjete čistoće i siromaštva. Odlučili su da nakon studija i ređenja otputuju u Jeruzalem i tamo djeluju među muslimanima, a ako to ne budu mogli, staviti će se na raspolaganje papi. Budući da zbog rata nijedan brod iz Venecije nije plovio prema Svetoj zemlji, njihov je plan s Jeruzalemom propao. Otišli su u Rim gdje ih je papa bez oklijevanja prihvatio i povjerio im niz poslova. Njihova je pojava tako

Peter Paul Rubens: sv. Ignacije Loyolski

dobro utjecala na narod da su uskoro bili pozvani i u druge talijanske gradove.

Formulu Instituta, dokument u kojemu Ignacije sažeto iznosi svrhu nove redovničke zajednice, papa Pavao III. je odobrio 27. rujna 1540. Ignacije je bio izabran za prvog vrhovnog poglavara i to ostao sve do svoje smrti 1556.

APOSTOLAT

Isusovci su se ubrzo proširili svuda po Europi. Najprije su se angažirali u školstvu. Ignacije je osnovao *Rimski kolegij* koji je papa Pavao VI. 1556. uzdigao na razinu sveučilišta koje od 1583. godine nosi ime *Gregorijansko sveučilište*. Za izobrazbu mladih isusovaca Ignacije je u Rimu osnovao *Collegium Germanicum*. Isusovci zatim osnivaju učilište *Biblicum* za promicanje biblijskih znanosti i *Institutum Orientale* koji ima zadaću zbližiti istočnu i zapadnu Crkvu. Vode i papinsku zvjezdarnicu. Družba Isusova je odgovorna i za *Radio Vatikan*, a danas oko tisuću isusovaca širom svijeta radi u sredstvima društvenog priopćavanja: radiju, TV-u, filmu i tisku.

U svom radu služili su se tiskarstvom, glazbom, sakralnom umjetnošću. Svoje su crkve gradili uglavnom u baroknom stilu. Od osnutka Reda isusovačko je kazalište bilo važno pedagoško sredstvo jer je u sebi

sjedinjavalo moralnu pouku i šalu. Izumili su dijapozitiv, kod mjerenja temperature prvi upotrijebili živo srebro, otkrili da se pri lomu svjetla boje razbijaju kroz prizmu, sudjelovali u stvaranju osnova analitičke geometrije, postavili diferencijalni račun. U Europu su donijeli kišobran, vaniliju i druge mirodije. Bili su ispovjednici kraljeva i savjetnici carskih dvorova. Poznati su kao istraživači, a još više kao mučenici i sveci.

Isusovački misionari putuju u Indiju, Japan, Maleziju, Afriku, Kinu, Sjevernu i Južnu Ameriku... U Sjevernoj i Južnoj Americi okupili su stanovnike prašume u sela koja su postala vrlo uspješna na privrednom području. Propala su zbog gramzljivosti europskih osvajača za zemljom i materijalnim dobrima.

Budući da je isusovački red svoje članove uvijek slao u žarišna područja i bio angažiran u rješavanju gorućih problema, često je upadao u živa razračunavanja. Stoga je doživljavao da mu se dive, ali i da ga progone. Pod pritiskom burbona i jansenista, papa Klement XIV. dokinuo je Družbu 1773., a papa Pio VII. ponovno ju je uspostavio 1814.

DANAS

Isusovački red danas u 60 zemalja vodi preko 600 kolegija i 336 visokih škola i sveučilišta. Na njima se školuje oko milijun i pol mladih ljudi. Red je prisutan u 112 zemalja širom svijeta, a isusovaca ima preko 23 000. Isusovci rade u naviještanju i u katehezi, kao pisci i znanstvenici, u permanentnom obrazovanju i u savjetovanjima, u centrima za mlade i u domovima za duhovne vježbe, u

Novaci Družbe Isusove, Split

Sv. Ignacije piše da Družba nije ustanovljena ljudskim sredstvima, pa se ne može ni očuvati ni unaprijediti njima nego milošću Božjom. Zato u Boga jedinoga valja stavljati nadu da će On čuvati i promicati djelo koje se udostojao započeti.

službi izbjeglica, u ekumenskom dijalogu kao i u dijalogu s nekršćanskim religijama.

Isusovačka formacija obuhvaća dvije godine novicijata nakon kojeg se polažu vječni zavjeti. Slijede dvije godine studija filozofije i dvije godine aktivnog rada, pa četiri godine teološkog studija. Kako bi bili najkorisniji u službi Crkve i u radu za duše, isusovci se posebnim zavjetom poslušnosti stavljaju na raspolaganje papi. On ih tako šalje na apostolski rad onamo gdje je veća potreba u

Filozofski fakultet Družbe Isusove, Zagreb

Crkvi. Geslo im je: „Sve na veću slavu Božju!“ Isusovci zavjetuju poslušnost jednome između sebe, koga na općoj skupštini izaberu za doživotnog poglavara. Nisu svi isusovci svećenici. Kod njih postoje i časna braća koja Družbi pomažu da što bolje ostvari svoje apostolsko poslanje.

S isusovcima se pojavio jedan novi tip redovničkog života: ne žive povučeno nego usred svijeta i ljudske probleme uzimaju kao svoje. Ne vide protivnost između djelovanja i molitve. Njihov je ideal *Boga u svemu naći, na svakom mjestu i u svakom djelovanju*.

ISUSOVCI MEĐU HRVATIMA

Još za života sv. Ignacije isusovci dolaze među Hrvate. Bobadilla, jedan od prvih Ignacijevih drugova, boravi u Zadru i Dubrovniku. Prvi Hrvat isusovac je Toma Zdelarić. Stupio je u isusovce 1554. U hrvatskim gradovima otvaraju svoje škole i rezidencije u kojima razvijaju svoj uobičajeni apostolat. U Zagreb dolaze 1606. Slijedeće godine osnivaju gimnaziju. Promicanje njihova studija filozofije na viši studij bilo je utiranje puta zagrebačkom sveučilištu. U Rijeci otvaraju gimnaziju 1627., u Varaždinu 1636., u Dubrovniku počinju graditi kolegij 1662., u Osijek stižu 1687., u Petrovaradin 1693., u Požegu 1698., a u Split 1722. godine.

Spomenimo neke koji su važni za hrvatsku kulturu i znanost: Bartul Kašić je pisac prve hrvatske gramatike, Jakov Mikalja je autor hrvatsko-talijansko-latinskog rječnika, Ivan Vreman je poznati matematičar i astronom, a Ruđer Bošković jedan od najvećih znanstvenika uopće. Iz novijeg vremena poznat je pjesnik Milan Pavličić i na otoku Daksu strijeljani Petar Perica koji je spjevao pjesme *Do nebesa* i *Zdravo Djevo*. Od misionara je najpoznatiji Ante Gabrić.

Isusovci danas u Zagrebu vode Filozofski fakultet, Teološki institut i Odjel za kršćanski nazor. Sve donekadno bili su odgovorni za Dječjačko sjemenište na Šalati i za Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju. Ima ih u misijama, rade u izdavačkoj djelatnosti, na TV-u i radiju, na župama i u katehezi. Vode isusovačku službu za izbjeglice, drže duhovne vježbe i vode pučke misije. U hrvatskoj provinciji ima ih 165.

Preuzeto s www.redovnistvo.ba

SVETI RAT PROTIV IZVORA SVIH ZALA - OHOLOSTI

Sveti Silvan je autentičan Kristov svjedok. Svojom nazočnošću, svojim životom i zapisima, sveti nas Silvan upozna s Kristom, ali ne doktrinarno nego putem neposrednoga iskustva Boga koje je proživio u najdubljoj dubini svojega bića. Doktrinu poznaje, ali ona nikada ne dolazi u prvi plan, nikada ne ometa goruću neposrednost koja izvire iz njegova svjedočanstva, njegova živoga odnosa s Bogom. Starac Silvan govori samo o onomu što je vidio i spoznao po Duhu Svetomu, o onomu što je ostvario u svom životu i proživio cijelim svojim bićem – tijelom, duhom i dušom.

Sveti Silvan –
mistik našega vremena i
univerzalan svetac (2/4)

MAXIME EGGER

STARAC SILVAN, PRAVIM IMENOM SIMEON IVANOVICH ANTONOV, RODIO SE U RUSKOM SELU ČOVSKU 1866. GOD., GODINU DANA POSLIJE PRVOG OBJAVLJIVANJA SLAVNIH ISPOVIJESTI RUSKOG HODOČASNIKA. Njegova je obitelj tipična ruska ruralna obitelj, jednostavna, pobožna i brojna: ima četiri brata i dvije sestre. S četiri godine, nakon što ih je posjetio jedan putujući trgovac knjigama koji je uporno tvrdio da Bog ne postoji, mali je Silvan uznemiren. U duh mu se uvlači sumnja i kaže sam sebi: *Kad budem velik, ići ću tražiti Boga po cijelom svijetu.*

S petnaest godina, na poslu na gradilištu dirne ga svjedočanstvo kuharice koja se vraća s hodočašća na grob jednoga sveca, gdje je vidjela da se događaju čudesa. Silvan kaže samom sebi: *Ako je taj čovjek svetac, znači da je Bog s nama i da ne moram običi cijeli svijet kako bih ga našao.* Na tu pomisao, koja je prava milost, srce mu počinje gorjeti od ljubavi prema Bogu. Silvan je našao vjeru. Obratio se. Život mu se mijenja. Mnogo moli u suzama i prvi put u životu osjeća želju da postane monah. Otac mu pak kaže da najprije mora završiti vojni rok.

To izvanredno stanje, ta prva milost trajat će tri mjeseca i onda se

Gdje si, Gospodine? Gdje si, Svjetlosti moja? Zašto mi skrivaš svoje lice? Moja te duša već dugo ne vidi, čezne za tobom i traži te u suzama. Gdje je moj Gospodin? Zašto ga moja duša više ne vidi? Što ga sprječava da živi u meni? Evo: nemam Kristovu poniznost niti ljubav prema neprijateljima. Želim naučiti samo ljubav i poniznost Kristovu, da nikoga ne povrijedim i da molim za sve ljude kao za samoga sebe. (Starac Silvan)

malo pomalo izgubiti. Silvan se vraća uobičajenom, svjetovnom životu. Počinio je čak dva teška grijeha: spavao je s djevojkom s kojom nije bio oženjen, a u jednoj je tučnjavi tako udario mladoga postolara iz svojega sela da ga je umalo ubio.

Bog koji ga je izabrao ipak ne napušta ovoga mladića. Nešto kasnije – nova milost – on ga kroz jednu viziju opet zove. Silvan sanja da mu zmija ulazi u usta i silazi u srce. Budi se s gađenjem i čuje predivan, blagi glas za koji je siguran da pripada Bogorodici: *Progutać si zmiyu i to ti se gađi. Ni meni se ne sviđa vidjeti to što ti radiš.*

Ova druga milost je odlučujuća. Silvan se opet kaje, ali je to zapravo njegovo prvo pravo kajanje. U njemu se budi izoštren smisao za grijeh. Sve se mijenja: njegovo gledanje na svijet, na svakodnevni život, na odnos prema ljudima. Završava vojni rok i – poslije susreta s ocem Ivanom od Cronstadta koga je molio da moli za njega – odlazi na Atos kamo stiže 1892. Ima 26 godina. Postaje monah u manastiru svetoga Pantelejmona. U to je vrijeme taj manastir pravi grad s oko dvije tisuće monaha.

Daleko od svega, odsječen od svijeta, je li Atos oaza mira i stabilnosti o kojoj je sanjao? On tako misli, ali se vara. Izmjenjivanje stanja milosti i stanja napuštenosti od Boga, koje je poznao u svijetu, ovdje se nastavlja još snažnije, čak dvostrukim intenzitetom.

Po dolasku, nakon što se ispo- vjedio, Silvan s mnogo gorljivosti počinje svoj novi monaški život. Baca se na askezu, ali ga odmah opsjedaju tjelesne napasti, misli o povratku u svijet i o ženidbi.

Započinje jedna nova borba. Silvan se bori protiv svojih misli, kaje se, odlučuje moliti bez prestanka. Tri tjedna kasnije, dok moli pred ikonom Bogorodice, prima novu izvanrednu milost koju većina asketa dobiva tek nakon mnogih godina borbe: dar neprestane molitve. Isusova molitva, *Gospodine Isuse Kriste, Sine Božji, smiluj se meni, grješniku*, ulazi mu u srce, počinje izvirati sama od sebe, bez ikakva napora, dan i noć, praćena suzama.

Po Božjoj milosti, Silvan je napravio nagli skok na ljestvici svetosti. Time rizik od pada postaje tim veći. Ovaj dar, kao i komplimenti braće koja cijene njegovo društvo i

lako je život Bogorodice prekriven otajstvenom tišinom, Gospodin i naša Crkva nam kažu da njezina ljubav obuhvaća cijeli svijet, da ona u Duhu Svetomu vidi sve narode svijeta i da, poput svojega Sina, ima sućuti prema svim ljudima. Kad bismo samo znali kako Presveta Dje- vica ljubi one koji se drže Kristovih zapovijedi i kako trpi zbog onih koji se ne popravljaju! To sam i sam iskusio. Ne lažem, govorim pred licem Božjim koga moja duša pozna: U duhu poznajem Prečistu Djevicu. Nisam je vidio, ali mi je Duh Sveti dao da upoznam nju i njezinu ljubav prema nama. Davno bih propao da nije njezina milosr- da, ali ona me htjela pohoditi i potaknuti me da više ne grijehim. Rekla mi je: Ne sviđa mi se to što radiš. Njezine su riječi bile mirne i blage, ali su snažno utjecale na moju dušu. Od tada je prošlo više od četrdeset godina, ali moja duša ne može zaboraviti te tako mile riječi. Ne znam što bih joj dao za uzvrat za tu njezinu ljubav ni kako bih joj mogao zahvaliti. Ona je doista naša zaštitnica pred Bogom; i samo njezino ime donosi radost duši. I nebo i zemlja raduju se zbog njezine ljubavi. Gospodin nam je dao svoju prečistu Majku. Ona je naša radost i naša nada. Ona je naša duhovna majka, ona nam je – kao ljudsko biće – bliska po naravi, i svaka kršćanska duša hrli prema njoj s toliko ljubavi! (Starac Silvan)

njegov rad, u njemu izazivaju tašte misli, zadovoljstvo samim sobom. Misli da živi primjernim životom, da su mu grijesi oprosteni, da je dobar monah i opet počinju muke, unutarinja borba protiv svakovrsnih misli, strasti koje ga čas uzvisuju, čas bacaju u dubine ponora. Još gore od toga, ukazuju mu se demoni kao svetom Antunu pustinjaku. On udvostručuje svoje molitve, ali ima dojam da sve idu u prazno. Osjeća se samim, napuštenim, duša mu je uronjena u tamu. Tjelesne snage ga napuštaju. Tjeskoban, očajan, lomi se: *Bog je neumoljiv. Možemo moliti koliko hoćemo, ali on nas ne čuje.*

Tada, kao odgovor na svoju nevolju ili bolje rečeno na svoje posvemašnje predanje u Božje ruke, prima milost koja nadilazi sve one prethodne: Šest mjeseci po dolasku na Atos, tijekom Večernje, dok moli pred Kristovom iko- nom, ukazuje mu se Gospodin. Silvan vidi živoga Krista u blistavu svjetlu kako sjaji ljepotom i radošću. Cijelo Silvanovo biće – tijelo, duh i duša – ispunjeno je vatrom milosti, svjetlom Duha Svetoga, puninom Božje ljubavi. To je istinsko prosvjetljenje koje doživljava kao Uskrs, uskrsnuće, novo rođenje odozgor, iskonsko blaženstvo s okusom vječnoga života.

Ovo nečujno iskustvo postat će stalna središnja točka cijeloga njegova života, izvor njegove žarke ljubavi prema Kristu i svemu stvorenom, ali i izvor njegove patnje i beskrajne čežnje koju je tako dobro izrazio u *Adamovim ja- dikovkama*. Za čovjeka koji je upoznao Božju slavu, radost, mir, milinu i ljubav koji idu s njome, gubitak milosti i udaljavanje od Boga najveća su moguća nesreća, kaže nam sveti Silvan. Osjeća se kao Adam istjeran iz raja, nesposoban je naći mir na zemlji. Patnje njegove duše su beskrajne. Jadikuje i viče: *Gospodine, zašto si mi sakrio svoje lice? Gdje si? Gdje se skrivaš? Zašto ne dolaziš? Moja duša čezne za tobom, Gospodine, i tražim te u suzama.*

Silvan, nažalost, još uvijek nema iskustvo ni duhov- nu zrelost koji bi mu omogućili sačuvati i oplodivati tu neizmjernu milost. Kako dani i tjedni prolaze, ovo stanje

uskrsne blaženosti se gubi dok posve ne nestane, a borba koju je prije vodio opet počinje. Postaje još jača, dublja, radikalnija. Stvari se pogoršavaju kad jedan duhovnik, kod kojega je potražio savjet, u njemu izazove taštinu ovim riječima: *Ako si već sada takav kakav jesi, što li ćeš biti kad ostaris?*

Silvan sada vodi nemilosrdnu borbu protiv najsuptilnije od svih strasti, protiv izvora svih zala i svih grijeha: protiv oholosti. To je sveti rat, ogorčeni rat koji će trajati petna- est godina.

To je razdoblje u kojemu se Silvan skoro posve sam – jer mu nijedan od duhovnika s kojima se savjetovao nije bio u stanju pomoći – predaje ekstre- mnoj askezi. Većinu noći provodi u molitvi, nemilosrdno se bori protiv misli koje mu uznemiruju i zatam- njuju duh, protiv demona koji mu se ukazuju. *Da mi Gospodin u početku nije dao spoznati kakvom ljubavlju ljubi ljude, ne bih bio sposoban podnijeti ni jednu jedinu od tih noći, a bilo ih je mnoštvo*, piše Silvan.

Oko 1906. godine, usred jedne od tih strahovitih noći kad se demon ustobočio između njega i ikone Krista, Silvan se posve očajan obraća Gospodinu: *Vidiš da se trudim moliti sabrana duha, ali me demoni u tome sprječavaju. Nauči me što trebam činiti da bi me prestali smetati*. Tada u duši dobiva ovaj odgovor: **Oholi ljudi uvijek trpe od demona.** Silvan pita: *Gospodine, nauči me što da činim da bi mi duša postala ponizna.* U srcu čuje Kristov odgovor: **Drži duh svoj u paklu i ne očajavaj.**

Silvan odmah primjenjuje tu „zapovijed“ i tako liječi svoju bolesnu dušu. To je početak jednog novog razdoblja – opet od petnaestak godi- na – kada će, oboružan tim duhov- nim mačem, voditi dugotrajnu borbu protiv oholosti i njegov će duh malo pomalo naći odmora u Bogu.

Novo razdoblje počinje 1920. godi- ne. To je razdoblje smirenosti i mira jer je pobijedio misli i demone. Ulazi u sveto razdoblje obilježeno smirenjem svih strasti. Tijekom toga razdoblja sročio je svoje zapise koje je otac Sofronij, njegov najbliži učenik, sabrao poslije njegove smrti 1938. godine.

Obradila i prevela Lidija Paris
U sljedećim brojevima:

Spasonosne riječi: „Drži duh svoj u paklu i ne očajavaj“; Univerzalna sućut – ljubav prema neprijateljima

FRA ANTONIO
ŠAKOTA

ZNAMO NAIME I ZA ONU DRUGU TRADICIJU KOJA USNUĆE I UZNESENJE MARIJINO TRAJI OKO EFEZA U DANAŠNJOJ TURSKOJ. U nju ne želim ulaziti. Samo

ću spomenuti privatna viđenja Ane Katarine Emmerick koja u Marijinoj i Ivanovoj kući u Efezu, kamo ju je Ljubljani Učenik sa sobom navodno poveo dobivši zato ovlast s križa, stoje kao jedan od argumenata koji bi išli u prilog pobornicima Efeza. Dakako, i Ivanova prisutnost u tome kraju na jugozapadu današnje Turske, uz obalu mora, u čijoj se blizini nalazi i otok Patmos na kojem Ivan u progonstvu napisao Knjigu Otkrivenja, ide u prilog ovoj tradiciji. No nigdje se ne spominje Marija. Argumentima *pro et contra* mogao bi se posvetiti čitav jedan tekst. No takvom apologetikom promašio bi se smisao i ne bi se stiglo nikamo, dok bi sa sigurnošću nebitni detalji oko ove svetkovine došli do izražaja, a ono bitno ostalo u sjeni. Gledajući s dubokim poštovanjem na efeške pobornike te noseći duboko u srcu taj grad kojim je hodio i sv. Pavao posvetivši njezinim kršćanskim stanovnicima i poslanicu na kraju svoga života, grad u kojemu se 431. godine održao i Treći crkveni sabor koji je Mariju proglasio Bogorodicom, priklanam se jeruzalemskoj tradiciji. Ako se jednoga dana dokaže

ili pokaže suprotno, Bogu hvala! Uostalom, to nije ni toliko bitno. I papa Pio XII. u dogmatskome zaključku o Uznesenju Marijinu obilno se služio navodima crkvenih otaca i pisaca jeruzalemske tradicije.

OD 1972. NAOVAMO

Probleme oko datiranja Marijina uznesenja stvara novozavjetna šutnja o tome događaju. Posljednji put u Novome zavjetu Marija se spominje u zajedništvu s učenicima nakon Isusova uzašašća (usp. *Dj* 1, 14). No postoji i druga literatura iz toga razdoblja, apokrifna, koja nije uvrštena u novozavjetni kanon zbog više razloga. Međutim apokrifne valja čitati oprezno i mudro, ne odbacujući sve što u njima nalazimo. Jer, ono što bi nam moglo biti od pomoći, ne treba odbaciti. Stoga je upravo vjera temeljni kriterij po kojemu u apokrifima možemo odbaciti ono što od nje odvlači, te oprezno i razborito primiti ono što bi moglo biti od koristi. Postoji mnoštvo takvih spisa koji su kružili tim područjem pozivajući se na Ivana teologa (evanđelista), te svoj korijen nalaze u spisu sirijskoga podrijetla iz II. st. pod nazivom *Dormitio Virginis* ili *Transitus Mariae*.

No prije nego se vratim na jedan navod iz ovoga apokrifa, upozorio bih na neke detalje. Za godinu Mari-

jina usnuća i uznesenja uzima se razdoblje neposredno nakon Prvog jeruzalemskog sabora, između 50. i 54. godine. Znamo da je apostol Pavao bio u Efezu, kamo se zaputio i Ljubljani Učenik, između 54. i 57. *apostol pogana* pazio je da ne navješćuje evanđelja gdje je već naviješteno (usp. *Rim* 15, 20). Zaključak se nameće sam od sebe: Ivan još nije otputovao prema Efezu! Njegov poziv da Majku uzme k sebi ne mora se stoga nužno odnositi i na boravak u Efezu. Oni su mogli boraviti, i jesu boravili, na Sionu. Drugo je pitanje radi li se o današnjoj kući sv. Marka koju čuva Siro-zapadna, Jakobska crkva, ili je to ipak *Gornja soba*, prostor gdje se održala Posljednja večera. Osobno, sklon sam ovoj prvoj varijanti. U svakome slučaju mjesta su blizu jedno drugomu – na Sionu. Stoga, najvjerojatnije je Ivan otišao u Malu Aziju u godinama koje su prethodile Prvom židovskom ustanku i rušenju Hrama (70. godine). U tim godinama stradao je i prvi jeruzalemski biskup Jakov. Dakle mogli bismo s oprezom, ali i određenom dozom sigurnosti ustvrditi da je Ivan otišao iz Palestine u Malu Aziju u prvoj polovici 60-ih godina. Putovanje brodom iz Cezareje do Efeza u to doba i nije bilo tako mukotrпно. No sumnjam da je do

Mjesto ukopa
Blažene Djevice
Marije u Jeruzalemu

UZNESENJE MARIJINO U JERUZALEMU

Mjesec kolovoz možemo slobodno nazvati Gospinim mjesecom, bez obzira što za Gospine mjesece uzimamo svibanj i listopad. Razlog je tomu slavlje velike svetkovine Uznesenja Marijina dušom i tijelom na nebo. Dogmatski zaključak iz 1950. godine nije povod slavlju ove vjerske istine, nego duboka, konačna i najsvečanija potvrda jedne tradicije koja seže do samih početaka. Barem što se tiče Jeruzalema!

Grobno mjesto Blažene Djevice Marije

Uzmite sutra gospodaricu Mariju i idite izvan Jeruzalema cestom koja vodi na početak doline, s onu stranu, na Maslinskoj gori. Evo, tu su tri špilje: jedna široka vanjska, poslije nje druga unutra, te jedna mala nutarnja soba s klupom od gline na istočnoj strani. Idite i položite Blaženu na tu klupu.

ovoga scenarija u Marijinu slučaju došlo. Kad bi čovjek onako maštovito rekonstruirao tijekom nekoga životnog puta, ovaj Ivanov *samački* odlazak u Efez čini mi se vrlo vjerojatnim.

Godine 1972. dogodila se, što bi se reklo, sreća u nesreći. Poplava uzrokovana izljevom potoka Cedrona prisilila je Grčku pravoslavnu i Armenu apostolsku crkvu u Jeruzalemu na obnovu Bazilike u kojoj sami služe od 1757. godine, kada su franjevci iz nje *povučeni*. No franjevci su se upravo te godine vratili u velikom stilu, dakako na drukčiji način, na mjesto gdje su tri stoljeća neumorno služili. Nekomu je palo na pamet iskoristiti spomenutu nesreću kako bi se poduzela iskanjanja do samoga

Marijina groba koji je zbog stoljetnih rušenja i obnavljanja Bazilike ostao ispod površine. Posao je povjeren velikom franjevcu, arheologu Bellarminu Bagattiju, osnivaču jeruzalemskoga biblijsko-arheološkog instituta *Studium Biblicum Franciscanum*. Oni koji su ga poznavali kažu da je živio sveto. U svome radu uvijek je nastojao uskladiti pisanu i arheološku ostavštinu određenoga lokaliteta. Što se tiče Marijina groba, rezultati istraživanja se poklapaju! U spomenutom apokrifu *Transitus Mariae* čitamo: *Uzmite sutra gospodaricu Mariju i idite izvan Jeruzalema cestom koja vodi na početak doline, s onu stranu, na Maslinskoj gori. Evo, tu su tri špilje: jedna široka vanjska, poslije nje druga unutra, te jedna mala nutarnja soba s klupom od gline na istočnoj strani. Idite i položite Blaženu na tu klupu.* Ovaj opis odgovara ne samo arheološkim nalazima toga mjesta nego i općenito palestinskim grobljima iz I. stoljeća. Nevjerojatna sličnost uočava se i u slučaju Golgote, groblja grada Jeruzalema sa zapadne strane, izvan grada, gdje su također nađene grobnice s jednom većom u sredini – *na arkosolij*. A ovo getsemansko groblje nalazi se s istočnu stranu Jeruzalema, izvan grada. Kada evanđelist Ivan govori o novome grobu u koji još nitko ne bijaše položen (usp. Iv 19, 41), ne moramo odmah posezati za uzvišenom teološkom misli. Grobovi *na arkosolij*, izgledom poput sobice, bijahu uistinu novi u I. stoljeću u Palestini, zamjenjujući pomalo one *na pećnicu*.

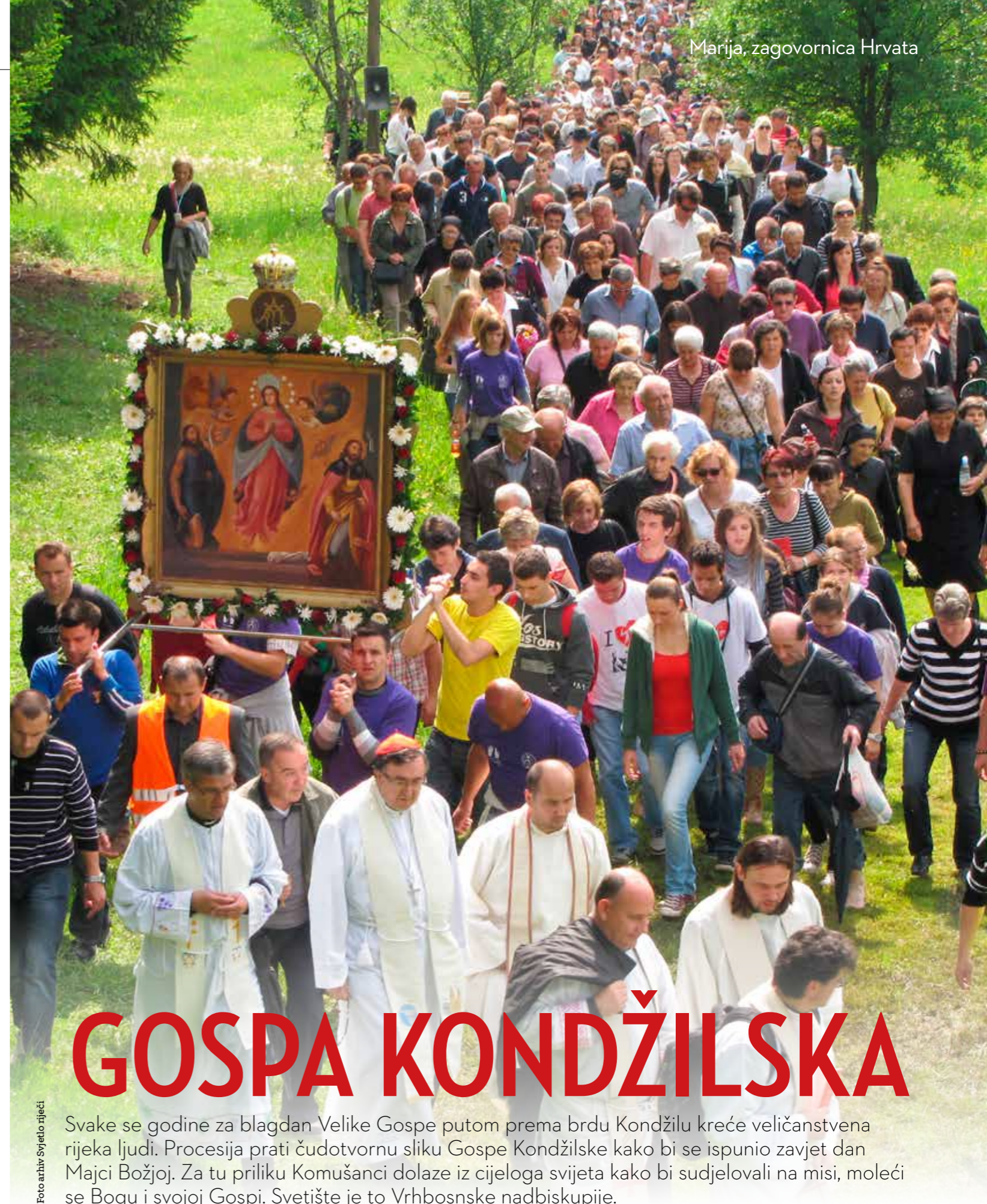
POVIJEST BAZILIKE

Poučeni povijesno-arheološkim otkrićima, sa sigurnošću možemo ustvrditi kako se Marijin grob častio već od samih početaka (II, III. stoljeće). Po svoj prilici čuvari Marijina groba bijahu *judeo-kršćani*. Čini se da u V. stoljeću mjesto prelazi u ruke *gentilo-kršćana*, onih iz poganstva, koji izdvajaju Marijin grob iz ostaloga kompleksa gradeći oko njega prvu baziliku. Nakon toga, za vladavine cara Mauricija, na prijelazu iz VI. u VII. stoljeće, izgrađena je i Gornja bazilika, te je ona prva otad služila kao kriptu. U ovome prijelazu neki traže razlog zašto se u najranijim hodočasničkim spisima ne nalazi opisana ova Bazilika. Sudbina joj je, izgleda, poput one nazaretske jer su kršćani iz poganstva sa sumnjom gledali na judeo-kršćane koji su, kako su oni smatrali, poprimili sektaška obilježja.

Pri obnavljanju razrušene crkve križari su izgradili opatiju povjerivši ju benediktincima. Nažalost, crkvu je dao srušiti Saladin (1187.), ali je kriptu spašena. Valja napomenuti da su stube kojima se danas spušta u kriptu, njih 48, upravo iz toga razdoblja. U bizantsko doba čitava crkva, pa i stube prema kripti, bijaše u smjeru istok-zapad, dok je današnji ulaz na južnoj strani. Ne bi bilo ništa čudno u ovome građenju crkve u smjeru istok-zapad da je oltar bio na istoku. No oltar se u ovoj crkvi nalazio na zapadu. Samo je još jedna crkva u Jeruzalemu u tome razdoblju građena s takvim koordinatama: Bazilika Isusova groba! Zapravo, Bazilika posvećena Majci građena je, barem u tome pogledu, po uzoru na Baziliku posvećenu Sinu. Ne mora uvijek i nužno jedno nebesko tijelo, ma kakvo lijepu simboliku u sebi nosilo, upućivati na Mlado Sunce s visine. Može to biti i grob. Kamen koji (p) ostaje i budi sjećanje. Nisu ju uništile niti povremene poplave zbog blizine potoka Cedrona. A godina 1972. svjedoči kako i jedna takva nezgoda može poslužiti nečemu dobromu.

Zašto Getsemani, područje podno Maslinske gore? Uvjeran sam da mjesto na kojemu Marija bijaše uznesena u sebi ima i jednu drugu, temeljnu kršćansku poruku. Učenici ju sa Siona spuštaju u dolinu Getsemani. U evanđeljima se na nekoliko mjesta spominje ovaj prostor gdje se Isus povlačio na molitvu, pa čak ondje i boravio. Marija zapravo prati Isusove stope. Kao Majka vjerojatno se i za ovozemaljskoga života (gotovo) svakodneвно povlačila na mjesta koja su je podsjećala na Sina i sve ono što je za nas učinio. I upravo na tome mjestu i nama je sačuvala trajan spomen na njezin primjer najvjernije, najsavršenije službenice Gospodnje, Milosti pune.

Sa Siona će izići Zakon (Mih 4, 2)! Sada, u Mariji koja je, poput starozavjetnoga Kovčega saveza u kojemu su se čuvale ploče Zakona, utjelovljenjem postala tabernakul Božji na zemlji, uprizorena je slika silaska Zakona s najvišega jeruzalemskoga brda na njegovu ponajnižu točku. S brda u dolinu. S neba na zemlju. Iz nebeske radosti u suznu dolinu, da bismo po njoj bili i ostali blagoslovljeni jer nam pohranjuje i nosi Božju riječ u one naše doline suza. Svima neka je sretna svetkovina Uznesenja Marijina!

GOSPA KONDŽILSKA

Foto arhiv Svjetlo riječi

Svake se godine za blagdan Velike Gospe putom prema brdu Kondžilu kreće veličanstvena rijeka ljudi. Procesija prati čudotvornu sliku Gospe Kondžilske kako bi se ispunio zavjet dan Majci Božjoj. Za tu priliku Komušanci dolaze iz cijeloga svijeta kako bi sudjelovali na misi, moleći se Bogu i svojoj Gospi. Svetište je to Vrhbosnske nadbiskupije.

FRA KARLO LOVRIĆ

Predaja o čudotvornoj slici Gospe Kondžilske

U ona vremena Turčin iz Mrkotića kod Tešnja, hodeći svojim posjedom, pronađe u trnju odbačenu sliku koja prikazivše prelijepu ženu. Ponese ju doma i sklomi u svoj hambar (žitnicu). I gle čuda! Taj se hambar, cijelo vrijeme dok se slika nalazila u njemu, nakon blagoslova Božjeg, nije praznio od žita. Jednom prigodom dovede taj Turčin nekakva Ciganina te mu pokaza sliku. „Gospa vlaška je to!“ vrisnu Ciganin te potegnu oštri nadžak i probode sliku. Kako to učini, istog trena mu se razum pomuti. Odgrabi do hladne Usore i u najdublji vir skoči. Pričalo se kako se Ciganina, obično uoči Gospojine, moglo vidjeti u tom viru kako viče: „Kafa, kafa!“ Vijest o slici nije se dala kriti pa za nju ubrzo doznaše svi.

Dogodilo se u to da u Mrkotić dođe jedan turski šejh (svetac). Istom, jer vele mu zamjeraše što u svom hambaru čuva kršćansku svetinju, naredi šejh Turčinu da se slike riješi. Hoteći sliku po što po to zadržati za sebe, preklinjaše Turčin šejha: „Ja te zaklinjem kao Muhamedovo koljeno da smijem ovu svetinju držati u svojoj kući jer sve mi sa hajirom (srećom) ispane!“ Osta ovaj tvrdo pri svojoj te mu naloži da sliku zamijeni s katolicima jer je znao da su imali veliku volju otkupiti ju pod svaku cijenu. Kako se svetinja nije smjela prodavati za novac, dođe nekoliko uglednih katolika Turčinu te mu predložise ovako: „Ti nama sliku, a mi tebi sto volova, sto ovnova, sto oka kravinjskog masla.“ I pristade Turčin. Kako tada u cijelom kraju, uključujući Doboj, Sivšu i Žabljak, ne bijaše ni jedne crkve, već samo u Komušini bijaše jedna mala priprosto zidana kapelica, odlučise sliku prenijeti onamo. U strahu od Turaka, krećući se noću prijkim putem preko okolnih planina, stigoše do Kondžila.

Zastadoše tu kako bi se malo odmorili i okrijepili. Sliku spustiše baš na mjesto gdje se danas nalazi kapelica. Kad htjedoše poći dalje, dogodi se čudo. Ni šest, pa ni deset momaka ne mogaše ponovno podići sliku. Isprva nisu znali što im je činiti jer sliku nisu mogli ostaviti usred šume pod vedrim nebom, a znali su kako bi podizanje bilo kakve kapelice Turci zabranili. Stoga odlučise kleknuti pred sliku te se svečano zavjetovalaše kako će ju svake godine o Gospojini iz Komušine, u svečanom ophodu dopratiti na Kondžilo. Nakon što su to učinili, mogli su podići nosiljku sa slikom i prenijeti ju u Komušinu. Eto, otud tradicija proštenja na Kondžilo.

Lik Gospe Kondžilske najstariji je Marijanski lik u Bosni i Hercegovini. Svjedoči o duboko ukorijenjenoj pobožnosti prema Gospi.

Gospa podijelila sudbinu sa svojim narodom

Godina 1992. ostatak će zabilježena kao posebno tragična u povijesti svetišta Komušina-Kondžilo. Te godine, naime, nije bilo veličanstvene procesije s čudotvornom Gospinom slikom od crkve u Komušini do brda Kondžila. To se dogodilo prvi puta u povijesti ovoga svetišta. Kroz stoljeća ispunjavani zavjet Komušanaca prekinut je silinom oružja upravo 1992. godine. Slika Gospe Kondžilske podijelila je sudbinu svoga vjerničkog naroda i pošla u izbjeglištvo. S komušanskim narodom stigla je najprije u Novi Šeher, tu je prenoćila u župnom stanu, a zatim u konvoju od pet autobusa punih prognanih Komušanaca *Putem spasa* otišla u Split, gdje je do svibnja 1993. ostala u prostorijama Splitske nadbiskupije.

Kondžilska ili Komušanska Gospa?

Kako se u župi Komušini, točnije u njezinoj župnoj crkvi, čitavu godinu čuva čudotvorna slika Gospe Kondžilske, Komušanci i žitelji cijeloga komušanskoga kraja koji obuhvaća najveći dio prostora na kojem se nalazila povijesna župa Komušina, nazivaju je i našom *Gospom Komušanskom*. Isto tako može se govoriti i o *Majci Božjoj Komušanskoj*, te *Komušanskoj Gospi*. U svakom slučaju, i ime *Gospa Kondžilska* i ime *Gospa Komušanska* odnose se na jednu te istu Majku Božju čija se slika čuva u Komušini i ravnopravno se upotrebljavaju ovisno o nahođenju vjernika. Ipak, čini se kako ime *Gospa Komušanska* više koriste Komušanci, dok ime *Gospa Kondžilska* prije prepoznaju u ostatku hrvatskog katoličkog življa u BiH te Hrvatskoj.

Komušina

Komušina spada u važnija naselja usorskog kraja u sjevernoj Bosni. Smještena je u srednjem toku rijeke Usore koja izvire ispod planine Ocauš, prolazi kroz Teslić i ulijeva se u Bosnu kod Doboja. Kraj oko rijeke Usore i njezinih pritoka jednostavno se zove Usorom. Od 13. st. Usorom se nazivala i banovina.

Naziv Komušina prvi put se spominje u pisanom obliku u prvoj polovici 17. stoljeća. Naime, biskup Jerolim Lučić, biskup Drivasta i apostolski vikar biskupija u Bosanskom Kraljevstvu (1634.-1639.), obavio je pastirski pohod i podijelio sakrament potvrde u župi Kuzmadanj koja je imala svoje sjedište u selu Komušini, 27. rujna 1637. To nipošto ne znači da Komušina i prije nije postojala pod tim imenom. Za vrijeme bosanske samostalnosti treba je tražiti u usorskoj banovini pod imenom Kuzmadanj. Za vrijeme turske vladavine pripadala je tešanjskoj nahiji, u vrijeme Austro-Ugarske tešanjskom kotaru, a danas spada u općinu Teslić.

Himna Gospe Kondžilske

Zdravo slavna Majko Božjeg Sina, tebe štuje puk tvoj od davnina! Preko brda i dolina stiže na Kondžilo, Majci Božjoj bliže.

Zdravo budi, Gospo Komušanska, Majko naša, kraljice kršćanska, pogled svoj na vjerni narod svrati, dragi lik tvoj nek nas posvud prati!

Budi radost svakom našem domu, sve nas vodi k milom Sinu svomu!

Zdravo Djevo Bezgrješna i sveta, prva sliko spašenoga svijeta, sva si puna milosnih divota, nova Evo novoga života!

Zdravo vjerna Božja službenice, primi naše smjerne molbenice, daj da svaki u životu svome vjerno služi Bogu velikome!

DUHOVNOST PRIRODE PAPE FRANJE

„HVALJEN BUDI, GOSPODINE MOJ,
SA SVIM STVORENJIJIMA SVOJIM“

18. lipnja ove godine objavljena je okružnica ili enciklika pape Franje „Hvaljen budi („Laudato si“), o skrbi za naš zajednički dom“. Naslov enciklike je vrlo prepoznatljiv. Papa ga je uzeo iz dobro poznatoga Hvalospjeva stvorenja sv. Franje Asiškoga. Enciklika je u crkvenoj i društvenoj javnosti s nestrpljenjem očekivana, a njezino objavljivanje naišlo je na iznimno velik odjek. U Italiji je najprodavanija knjiga s područja esejistike.

FRA BOŽE
VULETA**ENCIKLIKA JE OPSEŽNA, PODI-
JELJENA JE U ŠEST POGLAVLJA
I 246 BROJEVA.**

Netko je encikliku nazvao „najambicioznijom“ s obzirom na to da joj izravni adresati nisu samo katolici i kršćani, već svi ljudi na svijetu. Tu svoju odluku Papa zasniva na uvjerenju da su svi ljudi svjesni međusobne upućenosti jednih na druge te da imaju i sposobnost i potrebu udivljenja i strahopoštovanja prema prirodi. Osim toga, briga za čovjeka i briga za prirodu proizlaze iz iste etičke norme.

Ovdje je želimo predstaviti izborom pojedinih njezinih naglasaka. Naravno, to nije moguće učiniti u jednom prilogu. Stoga ćemo to učiniti u nastavcima.

**EKOLOGIJA ENCIKLIKOM „HVALJEN BUDI“
POSTAJE SASTAVNI DIO KRŠĆANSKOGA
IDENTITETA**

Do sada se ekološki dijalog odvijao uglavnom u političkim, znanstvenim i ekonomskim okvirima. Možemo reći da su Sveta Stolica i pojedine biskupske konferencije bili sporadično, iako ponekad snažno uključeni u rasprave o pojedinim ekološkim problemima. Enciklika „Hvaljen budi“ prvi je crkveni dokument koji zahvaća cjelokupnu ekološku problematiku. Osim toga, samom naravi dokumenta ekološka je problematika dobila najviše mjesto po rangu crkvenih dokumenata, naravno poslije Svetoga pisma i koncilskih dokumenata poput posljednjega, II. vaticanskoga koncila. Ovom se enciklikom vjernički diskurs jasno i snažno

pridružuje ekološkom. Papa Franjo to čini odlučno i sistematično. To ne znači nametanje vjerničkoga aspekta i perspektive svima zainteresiranima za ekološku problematiku. Papa izričito kaže: „Posve sam svjestan“ da svi nisu vjernici (62), a enciklikom se obraća svima. Svejedno, enciklika postavlja čvrste temelje ekološkim raspravama iz duhovne perspektive i poziva druge da se osvrnu na religijski pogled na ekološke probleme, ponaosob na kršćansko razumijevanje stvorenoga koje se razumije kao sveti i dragocjeni Božji dar koji čovjek treba poštivati. Papa se nada da ovom enciklikom nudi „izobilnu motivaciju“ kršćanima i drugim vjernicima „da se brinu za prirodu“ (64).

Svojim sustavnim duhovnim pristupom, ova je enciklika dokument kojim se polaže temelji za proširenje dijaloga: pozvao je vjernike na ekološki dijalog s onima koji ne vjeruju, a onima koji su zbog drugih pobuda aktivno uključeni u ekološku problematiku izlaže vjernički pristup poticajan za dijalog usmjeren na međusobno podupiranje aktivne brige za okoliš.

Svjestan onoga što je prije enciklike propovjednički nazvao omalovažavanjem angažiranja kršćana u zaštiti okoliša, rekavši da to nisu „tamo neki zeleni“ nego da su to kršćani, u enciklici papa Franjo izričito kaže da je ekološka problematika sastavni dio socijalnoga nauka Katoličke Crkve (15).

Obrađujući ekološku problematiku suvremenoga svijeta, „Hvaljen budi“

nastavlja ono što je papa Leon XIII. započeo svojom enciklikom „Rerum novarum“ (1891.) o donosu kapitala i rada. Papa Franjo svoja promišljanja i stavove suvremene ekološke problematike gradi na temeljima socijalne teologije Crkve služeći se spoznajama znanstvenika s relevantnih područja. Tako se, primjerice, izričito poziva na encikliku Ivana XXIII „Pacem in terris“ koja se bavi problematikom nuklearnoga rata.

Govoreći o potrebi zauzetosti kršćana za očuvanje Božjega djela u prirodi, papa Franjo se opsežno poziva na nauk svojih pređasnika, posebno Ivana Pavla II. i pape emeritusa Benedikta XVI., što smo djelomično iznijeli u našem prošlom prilogu.

Papa odaje priznanje doprinosu različitih društvenih skupina u podizanju ekološke svijesti. Tu zadaću pripisuje i Crkvi izričitu nadu da će crkvene odgojno-obrazovne ustanove ponuditi edukaciju i formaciju „u odgovornoj jednostavnosti života, ... u brizi za potrebe siromašnih i zaštiti okoliša“ (214).

Budući da enciklika kao vrsta crkvenoga dokumenta predstavlja najviši stupanj autoriteta u Crkvi, što smo istaknuli na početku, možemo reći da se ozbiljan kršćanski ekološki angažman ubuduće ne će moći nazivati ni „zelenim“, ni „crvenim“ ni „crnim“, pa ni „žutim“. On nužno sadrži sve boje Božjega djela u prirodi i čovjekova hvalospjeva Bogu u suzvučju s hvalospjevom svih Božjih stvorenja.

(Nastavlja se)

Marijino ime upisano u biljkama

GOSPIN TRN

Silybum marianum (Carduus marianum)

FRA MARIO
CRVENKA**NAŠ NAROD, KOJI JE NA POSE-
BAN NAČIN POVEZAN S OKO-
LIŠEM, MARIJINIM IMENOM
NAZIVA NE SAMO BILJKE NEGO
I ŽIVOTINJE I MINERALE.**

Nazivajući u ovom slučaju biljke njezinim imenom, želi upozoriti na nju kao najveći putokaz na našem putu s Kristom prema Ocu u snazi Duha Svetoga. Stoga, opisujući biljke koje nose Marijino ime, želim doprinijeti da, obraćajući se Kristovoj Majci, što više spoznamo i upoznamo koju nam je ljubav Otac iskazao – upravo po prirodi.

NARODNA IMENA

Hrvatski: Marijin trnak, trn svete Marije, djevičin trn, oslobod, sikavica
Danski: Marie-tidsel
Engleski: Virgin Mary's Thistle
Francuski: Chardon Sainte-Marie
Nizozemski: Mariadistel, Moeder Mariadistel
Njemački: Muttergottesdistel
Švedski: Mariatistel
Talijanski: Cardo di Maria

OPIS BILJKE

Gospin trn je dvogodišnja zeljasta biljka koja raste uglavnom na području šireg Sredozemlja, i to na sunčanim i suhim mjestima. Ima 1,5 m visoku stabljiku s bodljikavim listovima i bodljikavom cvjetnom glavicom u kojoj se nalaze grimizno obojeni cvjetovi. Plod je tamnosmeđ sa svjetlucavim papusom. Spada u porodicu Asteraceae (Compositae). Skoro svi dijelovi biljke, a posebno plodovi u kojima se nalaze ljekovite tvari kao amini, gorke tvari, histamin, bjelančevine i druge, služe kao izvrsno sredstvo kod oboljenja jetre, slezene, žuči i kod grčeva uslijed žučnog kamenca (F. Kušan, *Ljekovito bilje*, 1938., R. Willfort, *Ljekovito bilje*, 2002.). Istu učinkovitost sjemena, pogotovo kod oboljenja žuči, spominje i „Likaruša“ iz Guče Gore iz 18. st.

ZANIMLJIVO

Ime *Gospin trn* biljka je dobila po izgledu svojih bodljikavih listova. Po površini listova mogu se vidjeti

bijeli traci ili malene mrlje. Traci i mrlje, prema jednoj legendi, potječu od mlijeka Presvete Bogorodice koje je – dok je ona dojila dijete Isusa – kapalo na biljku. Katkad se osjećamo kao trn u vlastitu životu, pa je stoga dobro sve izručiti Gospi, staviti se pod njezinu zaštitu, njoj povjeriti vlastiti trn kao što pjevamo u pjesmi *Marijo, svibnja kraljice*:

*Mi tebi sve izručamo,
svu zelen, cvijeće tude;
učini, što se ufamo,
da tebi ures bude.*

MILE MAMIĆ

JOŠ O NAZIVIMA ZA OSOBE POSVEĆENOGA ŽIVOTA

Poštovani čitatelji! Budući da je ovo Godina posvećenog života, nastavljamo jezično razmišljanje o nazivlju osoba koje su na poseban način posvećene Bogu i ljudima.

NEDAVNO JE CRKVA U HRVATA OBOGAĆENA ZA LIJEPE BROJ NOVIH SVEĆENIKA.

Oni su nakon odgovarajuće izobrazbe i odgoja primili sakrament svećeničkoga reda, postali su *svećenici*. Svi su oni zajedno s Božjim narodom slavili svoju mladu misu. Osim riječi *svećenik* često se javlja i riječ *pop*. Ta je riječ u nekim krajevima sasvim stilski neutralna, dok u nekima ima više ili manje stilski obilježeno (pogrдно) značenje. Umjesto svećenik često se kaže *velečasni*, pogotovo u obraćanju. Ta temeljna riječ *svećenik* javlja se i u liku *dušobrižnik*. Riječ *dušobrižnik* nastala je prema njemačkoj riječi *Seelsorger* (onaj koji se brine za dušu/duše) premda *Seelsorger* danas u nekim zemljama njemačkoga jezičnoga područja ne mora biti samo svećenik. Ta se riječ javlja i u liku *dušebrižnik* koju neki smatraju istoiznačnicom riječi *dušobrižnik*, ali vrsniji jezični znalci ne bi za svećenika rekli *dušebrižnik*. Riječ *dušebrižnik* obično znači (mušku) osobu koja se pretjerano brine za neku ideologiju (socijalizam, komunizam...). Takvi su *dušebrižnici* na državni račun išli po svijetu i pazili što radi, govori, priprema i s kime se druži hrvatski čovjek. Procijenili da je netko opasan, mogao ga je likvidirati. Umjesto kazne bio bi za to nagrađen, o čemu svjedoči Münchenski sudski postupak. Kako je poniženje ljudske osobe biti nečiji doušnik i izvršitelj smrtne kazne bez sudskoga postupka, riječ *dušebrižnik* (rezervirana za takve) ima pogrдно značenje.

Za razliku od mnogih riječi koje u hrvatskom jeziku imaju svoj parnjak za oznaku ženske osobe (liječnik – liječnica, učitelj – učiteljica, predsjednik – predsjednica, ministar – ministrica itd.) riječ *svećenik* i

dušobrižnik u hrvatskom književnom jeziku uglavnom nemaju riječ *svećenica* i *dušobrižnica*. U Katoličkoj Crkvi svećeničku službu mogu obavljati samo muškarci. Dok je to tako, nema u uporabi riječi *svećenica*. Može se u povijesnom smislu govoriti o svećenicama, npr. svećenice božice Veste (vestalke). Doduše, u nekim kršćanskim crkvama mogu i ženske osobe biti zaređene. One postaju *svećenice*. Mogu biti i *biskupice* (kao županice).

Neki su svećenici na raspolaganju svojem biskupu, svojoj biskupiji (dijecezi), pa ih nazivamo *dijecezanskim svećenicima*, popularno *petrovcima*. Nazivamo ih još i *svjetovnim svećenicima* premda nisu „od ovoga svijeta“. Osobe koje pripadaju nekom crkvenom redu ili družbi nazivamo *redovnicima*. Ovisno o redu ili družbi kojem/kojoj pripadaju nazivamo ih *benediktincima*, *franjevcima* (*minoritima*, *kapucinima*, *konventualcima*, *trećoredcima*), *dominikancima*, *karmelićanima*, *salezijancima* itd. Svi su oni obuhvaćeni višim nazivom *redovnik* (= pripadnik negoga crkvenoga reda ili družbe). Riječ *redovnik* ipak nije istoiznačnica riječi *svećenik*. Zašto? Ima redovnika koji nisu i ne kane postati svećenici, a žele biti redovnici i jesu. I svoje poslanje žele obavljati časno. Ni utemeljitelj Franjevačkoga reda (sveti Franjo Asiški) nije bio svećenik. Ni Kiko Arguello, utemeljitelj Neokatekumenskoga puta, nije svećenik. Redovnika koji nije i ne kani biti svećenik obično nazivamo časni brat ili rjeđe *brat laik* (za razliku od redovnika svećenika).

Usporedo s muškim redovima pojavljivali su se i istoimeni ženski redovi: *benediktinke*, *franjevke* (*klarise* i *druge*), *dominikanke*, *karmelićanke*, *salezijanke*. Kao što je *redovnik* viši pojam za oznaku pripadnika nekoga crkvenoga reda ili družbe, tako je i *redovnica* viši pojam za sve. Dok *redovnik* može biti i *svećenik*, *redovnica* nije *svećenica*. Uz sveobuhvatni naziv *redovnica* javlja se konkretni uži naziv prema nazivu reda ili družbe: *benediktinka*, *franjevka*, *dominikanka*, *karmelićanka*, *salezijanka* itd. Uz naziv *redovnica* često se kaže časna sestra. Ima i drugih naziva u pojedinim našim krajevima.

Osim redova koji imaju usporedo mušku i žensku sastavnicu ima redova i družbi koje imaju samo muške ili samo ženske osobe. Među njima valja spomenuti *isusovce*, *pavline*, *milosrdnu braću* sv. Ivana od Boga – samo muški, a *sestre milosrdnice* sv. Vinka Paulskoga – samo ženske. Ima još mnogo domaćih i stranih družbi u kojima su samo muške ili samo ženske osobe.

Zanimljivo je napomenuti da se svi ovi nazivi (*svećenik*, *dušobrižnik*, *redovnik* /u svim konkretnim inačicama/, *redovnica* /u svim konkretnim inačicama/,

časna sestra, sestra milosrdnica, milosrdna braća itd.) gotovo ne pojavljuju u vokativu. Oni se pojavljuju kad ih općenito imenujemo ili kad o njima govorimo, a kad im se izravno obraćamo, kad ih zovemo, onda se služimo riječima: *oče*, *patre*, *velečasni*, *don+ime*, *fra+ime*, *brate* /s imenom ili bez njega/, *sestro* /s imenom ili bez njega/. Pri uporabi pojedinih riječi u oslovljavanju osoba posvećenoga života valja se držati pravila u srpanjskom prilogu. Nemojmo se ipak time previše opterećivati. Budimo radije u komunikaciji s njima spontani i bliski kako bismo postali sudionicima njihove duhovne punine.

Sve je to veliko duhovno bogatstvo Crkve Kristove. Krist neprestano poziva i šalje ljude da nastavljaju njegovo spasenjsko djelo. Zacijelo se i u modernim zajednicama i duhovnim pokretima zrcali neizmjerena snaga Duha Božjega, Duha Svetoga. Ne zaboravimo: Isus nam je obećao Duha Svetoga. Snagom Duha Svetoga na blagdan prvih Duhova rođena je Crkva. Strašljivci i kukavice postadoše neustrašivi svjedoci Božje Istine. Svaki red ima svoju karizmu, a sve su karizme darovi Duha Svetoga. Kroz tu prizmu treba gledati nastanak novih duhovnih pokreta i otvoriti se djelovanju Duha. Po tom Duhu Riječ je Tijelom postala u utrobi Majke Djevice. Sve je usmjereno na spasenje čovjeka jer nas Bog neizmjereno ljubi. Gospa često ističe neizmjernu Božju ljubav i potiče nas da na prvo mjesto stavimo Boga jer On to zaslužuje, te da u Njemu tražimo smisao života, radost i mir. Dok molimo *Oče naš*, ljubav će naša obuhvatiti sve ljude. Što više Boga budemo osjećali Ocem, to ćemo i sve ljude više osjećati braćom.

TAJNA KLEOPATRINA NOSA I VOLTAIREOVE SMRTI

VOLTAIRE JE TOLIKO MRZIO KRŠĆANSKU VJERU DA MU JE ŽIVOTNA AMBICIJA BILA POTPUNO JE UNIŠTITI. ZNAO JE REĆI KAKO JE ISUSU IZ NAZARETA TREBALO DVANAEST APOSTOLA DA PROŠIRI KRŠĆANSTVO, A ON ĆE DOKAZATI DA JE DOVOLJNA SAMO JEDNA OSOBA DA GA UNIŠTI.

IVICA MUSIĆ

STRUNE LJUDSKE ZNATIŽELJE NA MALO ŠTO SU TAKO TANKOČUTNE KAO NA SLABO POZNATE DETALJE IZ ŽIVOTA SLAVNIH OSOBA. Poglavito su senzibilne za skrivene karakterne crte značajnikā, a navlastito za njihove posljednje trenutke u kojima svojim riječima ili postupcima, svjesno ili nesvjesno, daju konačan sud o sebi i svojim pregnućima što upravo doživljavaju posvemašnje klouće. Nije stoga teško raspaliti kolektivnu maštu koja će o jednoj te istoj osobi ili događaju proizvesti mnoštvo mitova što su nerijetko međusobno posve oprječni.

Briljantni Blaise Pascal tvorac je poznate izreke kako bi svijet izgledao drukčije da je Kleopatra nos bio kraći. Predaja po kojoj najslavnija egipatska kraljica i nije bila tako lijepa kako se obično smatra temelji se na njezinu liku s kovanoga novca. Naime s jedne strane srebrna novčića što datira iz 32. godine prije Krista nalazi se ženski lik šiljaste brade, tankih usana i oštra, neproporcionalna nosa. Da je riječ o Kleopatri, svjedoči natpis što ovjenčava glavu prikazane osobe. To dodatno potvrđuje i naljiče novčića. Na njemu je, također uz natpis, prikazana glava Marka Antonija, rimskoga državnika i Kleopatrina supruga. Sudeći prema prikazanome, ni za njega se ne može reći da je bio lijep muškarac. Štoviše, imao je buljave oči, debeo vrat i kukast nos. Da su im ove činjenice bile poznate, tko zna bi li prelijepa Elizabeth Taylor i muževni Richard Burton prihvatili glavne uloge u epskoj povijesnoj drami koja je, posigurno zahvaljujući upravo karizmatičnim glumcima, doživjela velik uspjeh i mnoga priznanja u svijetu filma.

Otkud mit o neizmjerenoj Kleopatrinoj ljepoti? Od suvremenika koji su poznavali egipatsku kraljicu postoje samo dva svjedočanstva koja se pak ne mogu smatrati objektivnima. Jedno naime potječe od Cezara, kojemu je ova rodila sina, a drugo od Cezarova legata i pristaše Hirtiusa. Ostali rimski pisci, među kojima je i Plutarh, o Kleopatri uglavnom pišu kao o karizmatičnoj i inteligentnoj osobi ugodna glasa, ali se ne osvrću na njezin vanjski izgled.

Slika prelijepa zavodnice zapravo je nastala u vrijeme renesanse. Najzaslužniji je za to Giovanni Boccaccio koji je Kleopatra opisao kao lijepu, pohlepnu, surovu i putenu ženu. Od tada se, po uzoru na spomenutoga talijanskog trubadura, nižu bezbrojni portreti, drame, opere, baleti, filmovi, mjuzikli u čast najljepšoj i najintrigantnijoj ženi u povijesti. Svemu tomu međutim nedostaje pouzdana historiografska pozadina. Zato je francuski pjesnik i ministar kulture André Malraux u jednoj prigodi Kleopatra nazvao „kraljicom bez lica“.

U estetskome smislu Voltaire po svemu sudeći nije imao problema s „prijestoljem za naočale“. No zasigurno je imao dobar nos za pravi trenutak. Njušeci naime nove vjetrove koji su imali snagu srušiti postojeći poredak u Francuskoj, spretno se nametnuo kao lider nove intelektualne elite koja se jednostavno prozvala „filozofi“. Uz ostalo, „filozofi“ su udarili temelje ideološkoj paradigmi o zaostalosti religijske tradicije te teološkoj iracionalnosti i isključivosti

nasuprot praktičnoj moći zdravoga razuma koja jamči svekolik napredak i konačan obračun s crkveno-institucionalnim, kršćansko-teološkim i metafizičkim sponama što čovjeka drže u tami neznanja i ropstva. Sve dok ne postane ateističan, svijet ne će biti sretan, napisao je de La Mettrie u svojoj knjizi Čovjek kao stroj te otvoreno pozvao na nesnošljivost prema svakoj pozitivnoj religiji. Stjegonoša ovoga pokreta i njegov veliki svećenik François-Marie Arouet, poznatiji kao Voltaire, bio je još radikalniji. Iako je pohađao isusovačku gimnaziju, toliko je mrzio kršćansku vjeru da mu je životna ambicija bila potpuno je uništiti. Znao je reći kako je Isusu iz Nazareta trebalo dvanaest apostola da proširi kršćanstvo, a on će dokazati da je dovoljna samo jedna osoba da ga uništi.

Usporedimo li kulturni i znanstveni prinos „filozofa“ s prinosom institucije koju su posebno napadali, uočiti ćemo kako jezičac na teulji debelo prelazi na ovu drugu stranu.

Ubrzo se pokazalo da francuski „filozofi“ 18. stoljeća zapravo nisu bili ništa drugo doli elitistička gnostička sekta sastavljena od gomile teatralnih dvorjana, lokalnih intelektualaca uglavnom otužnih biografija, pripadnika masonskih loža, tvrdokornih slobodnjaka i pobunjenika koji su sebe (teško je pretpostaviti zašto) smatrali boljima od drugih. Mahom su to bile osobe željne publiciteta i glasnoga odobravanja masa. Kao što napisao John Henry Newman, u njihovu su miljeu uglavnom lako uzgojive prizemne strasti dolazile na mjesto uzvišenih vrjednota. Duh slave, naslade, natjecanja, ljubomore, zavisti, pohlepe, kukavičluka, taštine uzrokovao je pojave kao što su čast bez krjeposti, razum bez mudrosti, zadovoljstvo bez sreće i blaženstva...

Usporedimo li kulturni i znanstveni prinos „filozofa“ s prinosom institucije koju su posebno napadali,

uočiti ćemo kako jezičac na teulji debelo prelazi na ovu drugu stranu. Promotrimo li k tomu i njihove svjetonazore te odnos prema tzv. graničnim područjima, zasigurno će nam se nametnuti misao kako je ono što se smatra prosvjetiteljskim gledištem sve samo ne očito. Primjerice Francis Bacon, koji je slovio kao jedan od utemeljitelja novovjekovne znanosti i filozofije te istinski preteča prosvjetiteljstva, bio je oduševljeni poklonik magije, David Hume bio je istaknuta prosvjetiteljska figura duboko sumnjičava prema razumu tvrdeći kako razum treba biti rob strasti i kako su osjećaji temelj morala, Newton se bavio alkemijom i bio ponosniji na svoja teološka negoli na prirodnoznanstvena djela (kada su ga prije smrti upitali po čemu će biti upamćen, odgovorio je: *Po komentarima Danijelove knjige i Knjige otkrivenja*).

I sam Voltaire, koga se obično smatra utjelovljenjem kritičkoga mišljenja, nije bio dubok, a još manje originalan i dosljedan misliljel. Ideje je uglavnom preuzimao od engleskih deista ili pak od Bayla i Spinoze. Više nego dobar prijatelj njegovih djela u čitateljskoj publici zasluga je ponajprije nesvakidašnje jasnoće njegova stila i satirična tona kojim je pisao. Sebe je držao duhovno bogatim, nepodmitljivo razumnim borcem za istinu i ljudski napredak što će ga, čvrsto je vjerovao, učiniti besmrtnim uzorom budućim naraštajima. No mnogi su njegovi stavovi bili zbudujuć čak i za najbliže mu suradnike. Primjerice nitko od njih nije pouzdano znao u što je on uistinu vjerovao. Jednomu je svom učenicu, kad mu je ovaj rekao kako je siguran da Bog i pakao ne postoje, odgovorio: *Blago tebi, ja u to još nisam siguran*. Neskriiveno je koketirao s ateizmom, a u svojim je djelima dokazivao nužnost Božjega postojanja. S tim u vezi poznata je njegova izreka kako bi Boga trebalo izmisliti kad ga ne bi bilo. Ta je konstatacija po svemu sudeći proistjek njegova uvjerenja kako se na ateizmu ne bi mogao održati niti jedan kvalitetan društveni poredak. Zato je prije svakoga druženja s probranom svitom istomišljenika, koje je često ugošćivao u svome dvorcu Ferney, obvezno otpustio sve članove svoje posluge. Bojao se naime da netko od njih ne bi čuo rasprave o Božjemu nepostojanju, postao ateist te ga onda noću opljačkao ili čak usmrtio.

Proturječnostima Voltaireova karaktera tu nije kraj. Predstavljao se naime kao mrzitelj kraljeva i moćnika, a dobar dio života proveo je na njihovim dvorovima uz obilate rente što su mu ih ovi dodjeljivali. Prezirao je plemiće i izrugivao se posjednicima, a kupovao je imanja diljem Francuske. Promicao je politički napredak, ali nije zagovarao demokraciju i ukidanje monarhije. I tako redom.

Ni njegova smrt nije mogla proći bez kontroverzija. Postoje naime brojne priče o kraju njegova zemaljskoga hoda. Po Wagnièreu, njegovu tajniku, Voltaire je umro potpuno smireno nakon teške bolesti i patnje. Deset minuta prije smrti uhvatio je svoga sobara za ruku i rekao: *Zbogom, dragi Morande, umirem*. U svome djelu Život Voltaireov Marquis de Condorcet piše pak kako je pariški svećenik, opat Gauthier na smrtnoj postelji saslušao Voltaireovu ispovijed i želju da umre u okrilju Katoličke Crkve u kojoj je i rođen. Znajući međutim da je slavni filozof u svojim neumornim nasrtajima na Katoličku Crkvu porekao božanskost Isusa Krista, opat ga je upitao vjeruje li u božansku osobu Isusa Krista na što je ovaj odgovorio: *Za ime Božje, gospodine, ne spominjite mi više toga*

čovjeka i pustite me da umrem u miru. Treba međutim znati da je Condorcet bio jedan od istaknutijih prosvjetiteljskih figura i da mu nipošto nije odgovarala priča o agoniji što ju je zvijezda pokreta kojemu je pripadao proživljavala u posljednjim časovima svoga života.

Naime postoji i priča koju donosi isusovac Abbe Augustin Barruel na temelju svjedočenja očevidaca koji su nazočili Voltaireovoj smrti. Prema toj predaji, nakon uspješne praizvedbe tragedije *Irène* u Parizu i ovjenčavanja njegova poprsja lovorovim vijencem, Voltaire se iznenada razbolio. Oko njega su se okupili svi njegovi prijatelji, Diderot, D'Alembert, Marmontel, dr. Tronchi i drugi. Zbog obilna krvarenja koje se nije dalo zaustaviti liječnik je konstatirao da će smrt brzo nastupiti. Voltaire je bio izbezumljen i preplašen. Urloao je iz svega glasa: *Isuse Kriste! Isuse Kriste!* Proklinjao je svoje učenje, zablude, slavu, sljedbenike i cijeli svijet. U agoniji je vikao kako vidi otvoren pakao i đavla koji se sprema ščepati ga. Zatražio je da mu dovedu opata Gauthiera kako bi se ispovjedio. Njegove su pristaše poslale po svećenika, ali su učinile sve da on ne stigne na vrijeme. Jer što bi rekao puk kad bi čuo da se najveći protivnik Crkve na zalazu svoga života vraća u njezino okrilje!

Znajući da svećenik ne će doći, Voltaire se u teškoj smrtnoj borbi rastao od duše. Svi odreda nazočni su potvrdili da je bilo iznimno mučno gledati tu smrt. Povjesničar de Séguor piše da je Voltaireova soba u kojoj je skončao godinama ostala nedirnuta.

Nemoguće je prosuditi koja je od ovih verzija istinita; i je li uopće ijedna. No svakako je znakovita rečenica istražitelja francuskih prosvjetitelja Georges Minois: „Kada se zbio veliki brodomol besmrtnosti, patetično i krajnje odvratno filozofi su zauzeli sve moguće čamce za spašavanje.“ Je li pritom mislio i na Voltaira, nije poznato, no zacijelo jest na de La Mettriea koji se na smrtnoj postelji obratio na katoličku vjeru, na Denisa Diderota, koji se također prije smrti pokajao i ispovjedio, te na mnoge druge koji su u vrijeme snažne bujice bezvjerstva svim svojim bićem pristajali uz ateizam. Čini se da u izravnu susretu sa smrću velemumne salonske tirade izgledaju kao obična lakrdija.

Tjedni molitveni program

Ijjetni raspored (od 1. lipnja do 31. kolovoza)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
 Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
 Tijekom dana Susreti po dogovoru
 Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
 19 h Sv. misa
 20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
 Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
 Tijekom dana Susreti po dogovoru
 Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
 19 h Sv. misa
 20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
 Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
 Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
 Tijekom dana Susreti po dogovoru
 Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 18 h Krunica
 19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
 20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
 Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
 Tijekom dana Susreti po dogovoru
 Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 16 h Križni put uz Križevac
 18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
 19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
 20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. mise na hrvatskom
 Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
 Tijekom dana Susreti po dogovoru
 Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
 19 h Sv. misa
 20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
 Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h Sv. mise na hrvatskom
 Ispovijed Prije podne Sv. mise na različitim jezicima
 Tijekom dana Susreti sa svjedocima
 Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 16 h Krunica na Brdu ukazanja
 18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
 19 h Sv. misa
 20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ZA HRVATSKE HODOČASNIKE

Svakoga dana od 1. srpnja do 31. kolovoza
 13 h Sv. misa na hrvatskom jeziku

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

od 15. do 15. u mjesecu

PRIPREDILA LIDIJA PARIS

MEĐUGORSKI VIDIOCI TVRDE DA JE U JEDNOM UKAZANJU GOSPA PLAČUĆI REKLA: „ZABORAVILI STE BIBLIJU!“ U svojim je porukama mnogo puta pozivala na čitanje Svetoga pisma. Rekla je: „Čitajte Sveto pismo, živite ga i molite da biste shvatili znakove ovoga vremena. ... Stavite Sveto pismo na vidljivo mjesto u svojoj obitelji, čitajte ga, razmišljajte i učite kako Bog ljubi svoj narod.“ (*Iz poruka od 25. VIII. 1993. i 25. I. 1999.*) Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj *Glasnika mira* u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Subota, 15. 8. 2015.

UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE – VELIKA GOSPA

Otk 11, 19a; 12,1-6a.10ab; Ps 45,10b-12b.16;
 1 Kor 15,20-27a; Lk 1,39-56

Nedjelja, 16. 8. 2015.

DVADESETA NEDJELJA KROZ GODINU

Izr 9,1-6; Ps 34,2-3.10-15; Ef 5,15-20; Iv 6,51-58

Ponedjeljak, 17. 8. 2015.

Suci 2,11-19; Ps 106,34-37.39-40.43ab-44;
 Mt 19,16-22

Utorak, 18. 8. 2015.

Suci 6,11-24a; Ps 85,9.11-14; Mt 19,23-30

Srijeda, 19. 8. 2015.

Suci 9,6-15; Ps 21,2-7; Mt 20,1-16a

Četvrtak, 20. 8. 2015.

Suci 11,29-39a; Ps 40,5-10; Mt 22,1-14

Petak, 21. 8. 2015.

Rut 1,1.3-6.14b-16.22; Ps 146,5-10; Mt 22,34-40

Subota, 22. 8. 2015. – Blažena Djevica

Marija Kraljica
 Iz 9,1-6; Ps 113,1-8; Lk 1,26-38

Nedjelja, 23. 8. 2015.

DVADESET I PRVA NEDJELJA KROZ GODINU

Jš 24,1-2a.15-18b; Ps 34,2-3.16-23; Ef 5,21-32;
 Iv 6,60-69

Ponedjeljak, 24. 8. 2015. – SV. BARTOL

APOSTOL

Otk 21,9b-14; Ps 145,10-13b.17-18; Iv 1,45-51

Utorak, 25. 8. 2015.

1 Sol 2,1-8; Ps 139,1-6; Mt 23,23-26

Srijeda, 26. 8. 2015.

1 Sol 2,9-13; Ps 139,7-12b; Mt 23,27-32

Četvrtak, 27. 8. 2015.

1 Sol 3,7-13; Ps 90,3-4.12-14.17; Mt 24,42-51

Petak, 28. 8. 2015.

1 Sol 4,1-8; Ps 97,1-2b.5-6.10-12; Mt 25,1-13

Subota, 29. 8. 2015. – Mučeništvo svetoga

Ivana Krstitelja

Jr 1,17-19; Ps 71,1-6b.15ab.17; Mk 6,17-29

Nedjelja, 30. 8. 2015.

DVADESET I DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

Pnz 4,1-2.6-8; Ps 15,2-4ab.5ab;
 Jak 1,17-18.21b-22.27; Mk 7,1-8.14-15.21-23

Ponedjeljak, 31. 8. 2015.

1 Sol 4,13-18; Ps 96,1.3-5.11-13; Lk 4,16-30

Utorak, 1. 9. 2015.

1 Sol 5,1-6.9-11; Ps 27,1.4.13-14; Lk 4,31-37

Srijeda, 2. 9. 2015.

Kol 1,1-8; Ps 52,10-11; Lk 4,38-44

Četvrtak, 3. 9. 2015.

Kol 1,9-14; Ps 98,2-6; Lk 5,1-11

Petak, 4. 9. 2015.

Kol 1,15-20; Ps 100,1b-5; Lk 5,33-39

Subota, 5. 9. 2015.

Kol 1,21-23; Ps 54,3-4.6.8; Lk 6,1-5

Nedjelja, 6. 9. 2015.

DVADESET I TREĆA NEDJELJA KROZ GODINU

Iz 35,4-7a; Ps 146,6c-10; Jak 2,1-5; Mk 7,31-37

Ponedjeljak, 7. 9. 2015.

Kol 1,24 – 2,3; Ps 62,6-7.9; Lk 6,6-11

Utorak, 8. 9. 2015. – ROĐENJE BLAŽENE

DJEVICE MARIJE

Mih 5,1-4a (ili Rim 8,28-30); Ps 13,6;

Mt 1,1-16.18-23

Srijeda, 9. 9. 2015.

Kol 3,1-11; Ps 145,2-3.10-13b; Lk 6,20-26

Četvrtak, 10. 9. 2015.

Kol 3,12-17; Ps 150,1-6; Lk 6,27-38

Petak, 11. 9. 2015.

1 Tim 1,1-2.12-14; Ps 16,1-2a.5.7-8.11;

Lk 6,39-42

Subota, 12. 9. 2015.

1 Tim 1,15-17; Ps 113,1-5a.6-7; Lk 6,43-49

Nedjelja, 13. 9. 2015.

DVADESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ

GODINU (u Međugorju: MISA UZVIŠENJA SVETOGA KRIŽA na Križevcu)

Iz 50,5-9a; Ps 116,1-9; Jak 2,14-18; Mk 8,27-35

Ponedjeljak, 14. 9. 2015. – UZVIŠENJE

SVETOGA KRIŽA

Br 21,4b-9 ili: Fil 2,6-11; Ps 78,1-2.34-38;

Iv 3,13-17

Utorak, 15. 9. 2015. – Blažena Djevica

Marija Žalosna

Heb 5,7-9; Ps 31,2-6.15-16.20; Iv 19,25-27 ili:

Lk 2,33-35

(Hrvatski institut za liturgijski pastoral)

Želite li bolje upoznati međugorsku duhovnost?

Pročitajte ...

Fra Slavko Barbarić,
Molite zajedno radosna srca

Ova knjiga je novi poticaj za osobnu, obiteljsku i molitvu u skupinama, kako bi se naš život mogao oblikovati prema Božjoj volji a mi mogli već ovdje na zemlji živjeti puninu Božjeg života i tako se pripremiti na onu konačnu puninu života.

Fra Ivan Dugandžić:
Međugorje izbliza
Gospina ukazanja i njihov odjek u Crkvi

U Međugorju nije uvedena nikakva nova pobožnost. To je izvorna kršćanska vjerska i molitvena tradicija na nov način doživljena, obnovljena i produbljena. U međugorskoj župnoj crkvi u središtu je vjerno naviještanje Evanđelja i zauzeto slavljenje sakramenata.

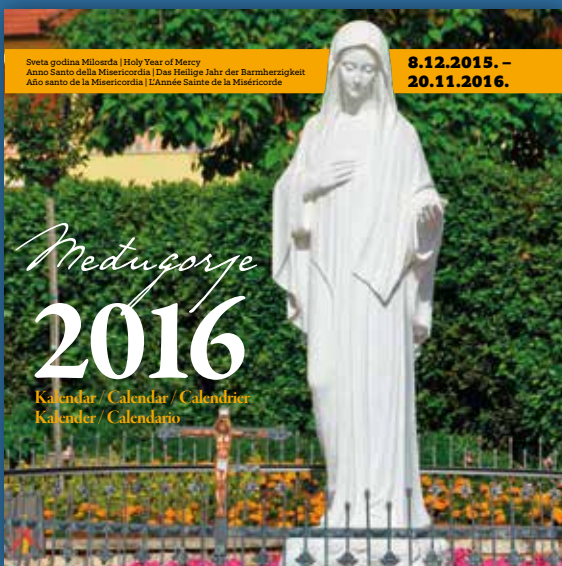

Fra Tomislav Pervan:
Međugorje-kupka duše
Za one koji koji hoće i žele progledati i vidjeti, znakovi vremena zборе tako rječito, opasnosti su kao na dlanu, vrijeme je prepuno biblijske i apokaliptičke tjeskobe naroda, svijest grijeha je nestala. Tko prihvaća Marijina ukazanja, lako će uvidjeti da Marija preko svojih poruka upire tako snažno i proročki u sva zla suvremenog svijeta.

Fra Ivan Dugandžić,
Marija, Isusova majka, u Novom zavjetu

Zdrava marijanska duhovnost i pobožnost mogu se nadahnjivati samo na izvorima, a to je Novi zavjet i ono što tamo nalazimo o Mariji. Ova knjiga obuhvaća tekstove koji su upravo s tim ciljem objavljeni u Glasniku mira.

Kalendar Međugorje 2016

Fra Tomislav Pervan:
Međugorje, zavičaj duha-zemljovid vjere
Čovjek čezne za prostorom gdje će odahnuti, biti prihvaćen, potvrđen, čezne za prostorom gdje nestaje otuđenja te postaje domaći u vjeri i životu. Zato mu treba Crkva utjelovljenog Boga. To je Međugorje nudilo i ostvarivalo od svojih prvih dana među nebrojenim hodočasnici.

MIR
MEĐUGORJE

Sva izdanja možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

www.emedjugorje.com

